

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE BARCELONA, 13 — TELÈFON 111

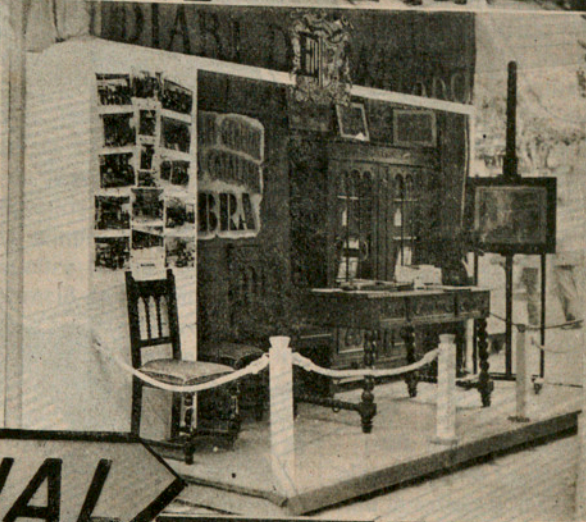
ANY XIV

Dijous, 31 de maig 1928

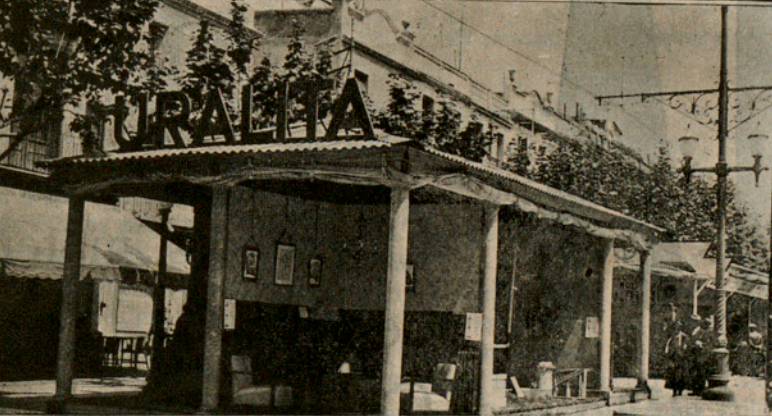
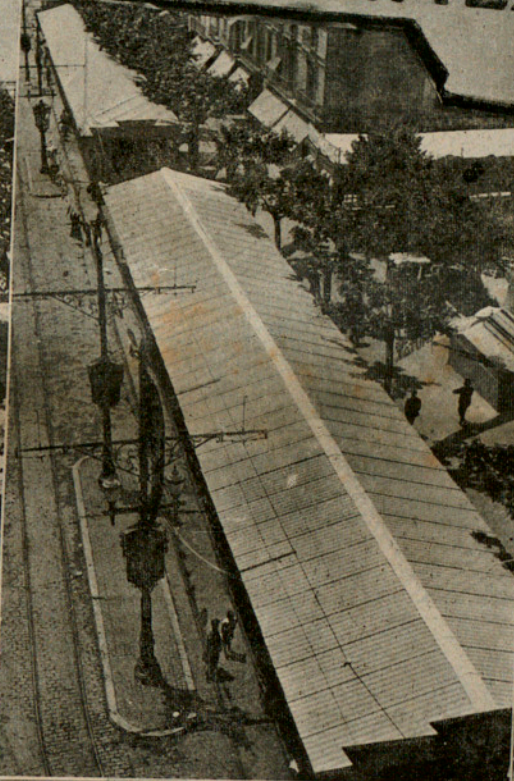
N.º 2828

PREU 15 cts.

SUBSCRIPCIÓ: 30 PEsSETES MES

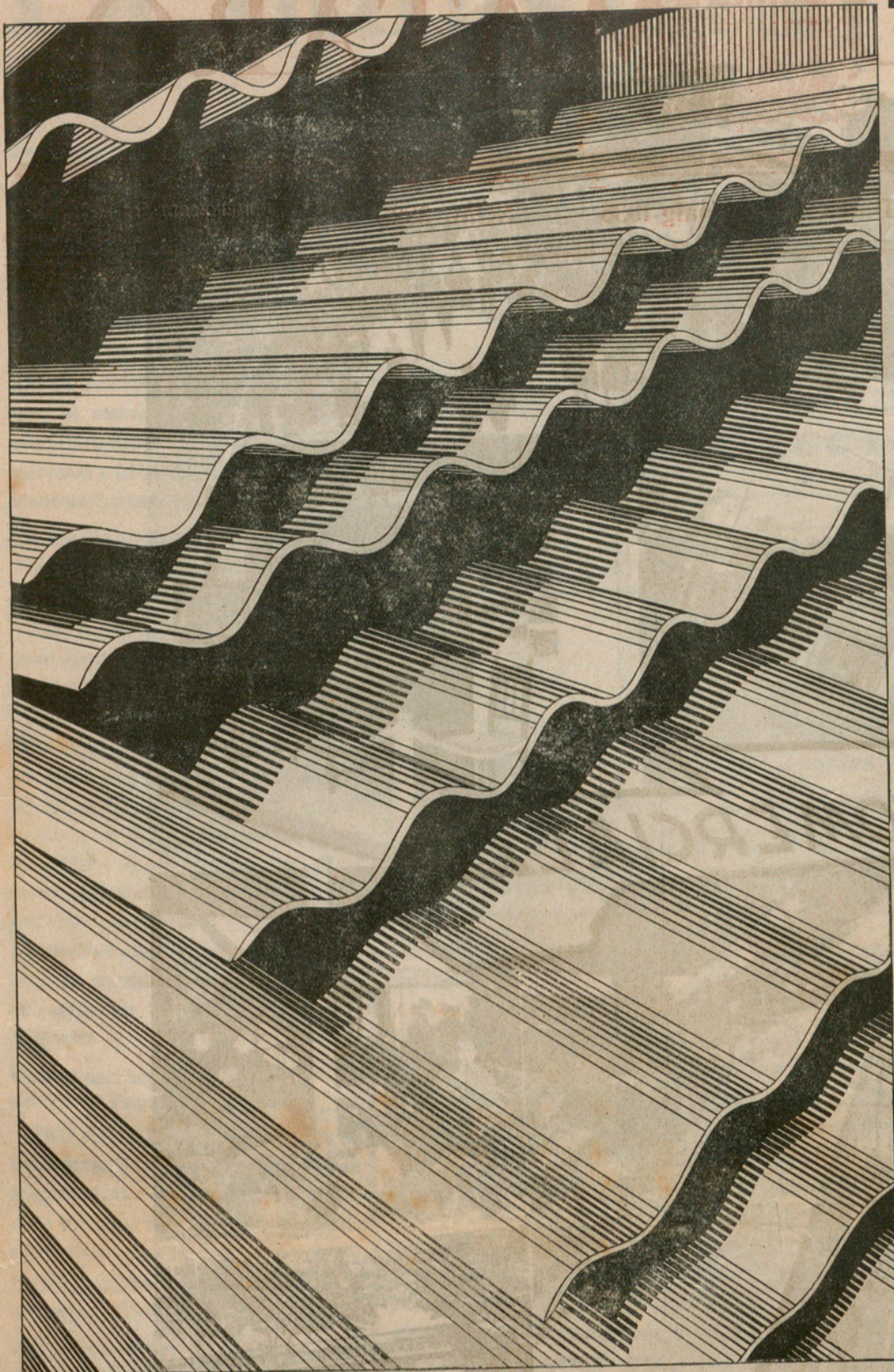
FIRA COMERCIAL

(Foto Estapé)

A nostra volguda ciutat de Mataró torna a presentar enguany una bella nota d'optimisme amb la reiteració de la Fira Comercial iniciada quatre anys enrera per uns ciutadans de bona voluntat. Per quarta vegada, com proclama la xifra estilitzada que decora el cartell anunciador del certamen, la vella lluro renova la seva fe en l'esdevenidor i congrega dintre el seu recinte comerciants, industrials i agricultors per a que donguin fe de la potència creadora de la nostra terra i la exposin a l'admiració de propis i estranys. Remarquem amb entusiasme aquesta digna nota plena d'esperança optimista i desitgem que d'ací uns quants anys sia també la Fira Comercial tan tradicional com la de joguines i objectes més frívols que s'instal·la Riera amunt i tothom sàpiga prendre una manifestació tan eloqüent com una lliçó contra tota llei de derrotisme eixorc, ensems que ens meni—tal com diu Ferran Soldevila en el pròleg de la seva magnífica «Història de Catalunya»—«a l'esforç de superació i al daler de plenitud» que brolli de la iniciativa patriòtica i desinteressada dels que han fet possible la celebració, un any darrera l'altre, d'aquesta esplèndida mostra de cultura.

VISITEU EL
NOSTRE STAND
DE LA FIRA,
ON TROBAREU

URALITA

MATERIALS DE CIMENT ARMAT

Agents a Mataró:

RECTO i C.ia

Lepant, 77 - Telèf. 135

Magatzemistes de fusta
de totes menes.

Els millors materials
per a
Cobertes
Tubs
Canalons
Revestiments
Dipòsits
i d'altres,
que us resoldran els
problemes
de construcció!

Història dels Jocs Olímpics Moderns

per J. M. S. V.

Farem avui una mica d'història de les proves d'atletisme disputades en el decurs de les 10 Olimpíades que han tingut lloc des de l'any 1896. El lector aficionat al bell esport atlètic, bàsic en els Jocs Olímpics, podrà establir la comparança entre unes marques que fa quaranta anys s'establien, i les actuals, passant per gran nombre d'intermitges. Cal esmentar el fet ben eloqüent que gran quantitat de marques olímpiques anteriors a 1906 —fa trenta anys— són superiors, i alguna d'elles molt superiors, als actuals rècords d'Espanya, com els podran també comparar, ja que s'esmenten en finir la relació. És una prova del que s'ha dit tantes vegades sobre l'estancament del nostre atletisme, mancat de tot apoi oficial i no reconegut encara en les universitats i centres d'alta cultura com a esport obligatori. D'aquesta obligatorietat de l'atletisme escolar en devé l'èxit en l'estranger, i nacions com Anglaterra i Estats Units pot dir-se sense temor a cap exageració que tots els grans campions els han tret d'entre l'element universitari.

Només per esmentar-ne uns quants, posem p. ex. els noms dels següents campions olímpics: Paddock, Tolan, Barbuti, Carr, Sheppard, Saling, Taylor, Osborne, King, Landon, Miller i Bausch, per EE. UU. Jackson, Lord Burghley, Liddell, Lowe, Hampson, per Anglaterra. Beccali, Itàlia, etc. I això és molt natural, ja que els estudiants disposen d'hores més que suficients per a entrenar-se, i aquest entrenament pot fer-se a la perfecció amb elements dirigents de reconeguda competència. A més, les competicions inter-universitàries són un mitjà poderosíssim per a fer destacar nous elements cada temporada. És tristament curiós que sempre calgui girar la vista cap a fora per aprendre quelcom en esport! De totes maneres, els resultats parlen amb prou eloqüència per a rellevar els crítics de la tasca penosa d'insistir una i cent vegades en recomanar aquests sistemes. Vegi's sinó com fins a Espanya els millors atletes han sortit també entre l'element estudiant, malgrat no existís una organització apropiada.

En general, la superioritat dels Estats Units és manifesta en la majoria de proves. Llevat del javelot i els 5.000 i 10.000 metres, en quines proves els ianquis no han pogut assolir mai el primer lloc, tenim que en els 200, 4x100, 4x400, Alçada, Llargada, Pes i Perxa només han perdut el títol un sol any, variable segons la prova, i d'altres com el Disc, Martell i les proves de tanques se'ls ha escapat també només dues vegades. Una mostra: de les 22 proves que actualment componen el programa olímpic, en els darrers Jocs de 1932, Estats Units s'emportava 11 primers llocs, i la resta es repartia entre les altres nacions

participants. Hi ha un sol país que s'ha adjudicat totalment una prova olímpica, i són els finlandesos en els 3.000 steeple, si bé només s'ha disputat en les tres olimpíades darreres.

D'altres notes interessants poden remarcar-se, ja que la història dels Jocs Olímpics és ben pròdiga en successos esportius, però de moment ens limitarem a esmentar com en resum esquemàtic els anys i llocs on s'han celebrat des de la seva institució.

l'antigor, les quals tenien lloc precisament en aquest lapse de temps. Ara que, Coubertin volgué eixamplar l'universalitat de l'idea olímpica de tal manera, que no resultessin els Jocs una reunió de joventut de tot el món aplegada al redós del mateix marc, celebrant-se sempre els Jocs allà mateix com en altre temps Grècia, sinó que la celebració de l'Olimpiada fos cada vegada a un lloc diferent, en els països que van a l'avançada en tot allò que es refereix als esports. La segona Olimpiada va celebrar-se, doncs, a París com una atenció al

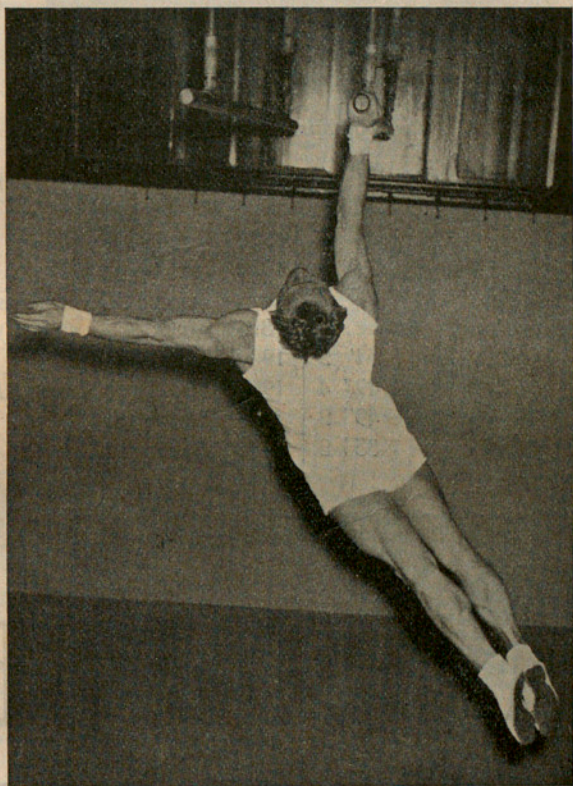
quant al javelot, el vell campió Lemming es despedia imbatut des de 1896 en aquesta especialitat, amb una marca que supera en més de 7 metres l'actual rècord absolut d'Espanya! En aquesta VI Olimpiada també varen celebrar-se per primera vegada els relleus 4x100 i els 5.000 i 10.000 metres plans.

¿Caldrà recordar una vegada més el fantasma horriblement iètric de la guerra, que privà per primera vegada la celebració dels Jocs a Berlín l'any 1916?

1920. Passada ja la tempesta. Bèlgica, la petita i culta nació, acull de nou la joventut del món en una gran festa de pau i germanor. Els VII Jocs Olímpics es desenrotllen amb gran èxit. A remarcar la fantàstica actuació dels futbolistes espanyols, subcampions olímpics en aquests Jocs.

1924. De nou han estat adjudicats els Jocs Olímpics a la capital francesa. París organitza amb gran zel i entusiasme els VIII Jocs Olímpics. En aquesta Olimpiada comença la superació de marques en atletisme que ja no havia d'interrompre's més. Es disputen per primera vegada els 3.000 metres steeple-chasse, la sola prova que mancava al programa olímpic—obstacles amb cursa de gran fons—guanyada com diem en començar pels atletes finlandesos en les tres edicions.

1928. IX Olimpiada, a Amster-

El gimnasta muniquense Kindermann en les barres.

Foto F. C. A.

La primera Olimpiada moderna va tenir lloc a Atenes, la capital grega, com a homenatge a la nació que tants segles enrera havia cultivat l'idea esportiva en tota la seva noblesa i esplendorositat com a mitjà de perfeccionament físic ensems que bell espectacle. Un banquer grec, dit Averoff, amb la seva munificent esplendidesa va finançar la construcció del monumental estadi de marbre blanc que encara avui—i fa quaranta anys—és l'admiració del visitant. Monumental per l'època, ja que avui dia resultaria insuficient... i també avui dia, trobarien els grecs un altre Averoff?

En aquesta olimpiada, els Estats Units varen vèncer gairebé en totes les proves. Cal esmentar el fet simbòlic de què el guanyador de la Maratón fos un grec. Louis, com si en ressucitar els Jocs Olímpics també ressucités l'antiga Grècia en allò que era més estimat, ja que la gesta de Filípides ha passat a la història vinculada a la victòria dels grecs damunt els espartans en aquella batalla memorable. I com a nota curiosa: En Jocs Olímpics successius, Grècia no ha assolit mai més cap títol, cap primer lloc.

La segona Olimpiada, fou a París, l'any 1900. Ja saben els nostres lectors que l'idea de Coubertin fou de celebrar els Jocs cada quatre anys, imitant així del tot les olimpíades de

fundador dels Jocs moderns, de nacionalitat francesa. També guanyaren els nordamericans. Millor dit, Estats Units han guanyat en tots els Jocs Olímpics des de 1896. Per tant, en endavant ja ni parlarem d'aquesta victòria, no per repetida menys mèritòria, sinó tot al contrari.

Com sia que els ianquis s'havien fet ben mereixedors d'organitzar els III Jocs aquests els foren concedits l'any 1904 i varen tenir lloc en la ciutat de Sant Lluís.

L'any 1906 se celebrà una Olimpiada extraordinària en commemoració dels 10 anys dels primers Jocs, a Grècia i en el mateix estadi d'Atenes. A remarcar que aquesta IV Olimpiada i la no celebrada en 1916 han estat els dos únics casos d'alteració del programa quadriennal dels Jocs moderns.

1908. Londres, la capital d'Anglaterra, s'adornà de les millors gales per a rebre els participants a la V Olimpiada, ben nombrosos per cert. Després de l'empremta del 1906 amb el desè aniversari, l'idea olímpica pot dir-se que havia ja conquerit tot el món.

1912. VI Olimpiada, a Estocolm. Els suecs varen sorprendre tothom amb la seva organització verament impecable, Assoliren a més els títols olímpics de Triple Salt, Javelot i Decathlon. Aquesta darrera prova es disputava per primera vegada. I en

Lehtinen (Finlàndia) guanyador dels 5.000 m. en 1932 i també una de les primeres figures dels Jocs d'enguany

dam. Aquests Jocs tenen una importància extraordinària per a nosaltres, ja que tots tenim en la memòria la gesta brillantíssima dels braus genets hispànics, els quals assoliren el primer lloc absolut del Concurs olímpic, rebent la copa de mans de la mateixa reina Guillermina enmig de grans ovacions, ja que la final d'hipisme té lloc sempre el dia de clausura dels Jocs, i en aquest dia acostuma presidir l'acte el cap de la nació on se celebren els Jocs Olímpics. Podran enguany els genets espanyols repetir la seva gesta? De moment acaben de guanyar el mes passat el Gran Premi de les Nacions, a Niça. Però... i la subvenció oficial?

1932. X Olimpíada, a Los Angeles. Els millors Jocs «in the world» com foren batejats per la crítica internacional. Enderrocament general de rècords olímpics i mundials, i sobretot, superioritat palesa dels Estats Units, que no volgueren pas desaproveitar l'avinentesa de disputar els Jocs a casa seva. Un consol també per a nosaltres. El català Amat, assolí el tercer lloc en la prova olímpica de vela. Ara que, si hom hagués desplaçat el marxador Guerau Garcia...

1936. Berlin. Al cap de vint anys, els alemanys es disposen a superar tot el fet fins ara, i deixar un rècord inesborrable dels XI Jocs Olímpics. Ja havem vist la seva organització formidable en la Olimpíada Hivernenca. Dintre de poc, si Déu vol, podrem palesar la ratificació en les proves cabdals del mes d'Agost.

Heus ací els resultats dels guanyadors de les proves olímpiques des de 1896;

100 metres plans

1896	Burke	(EE. UU.)	12"
1900	Jarvis	"	11"
1904	Hahn	"	11"
1906	Hahn	"	11" 2

1908	Walker	(EE. UU.)	10" 8
1912	Craig	"	10" 8
1920	Paddock	"	10" 8
1924	Abrahams	(Angl.)	10" 6
1928	Williams	(Canadà)	10" 8
1932	Tolan	(EE. UU.)	10" 3

200 metres

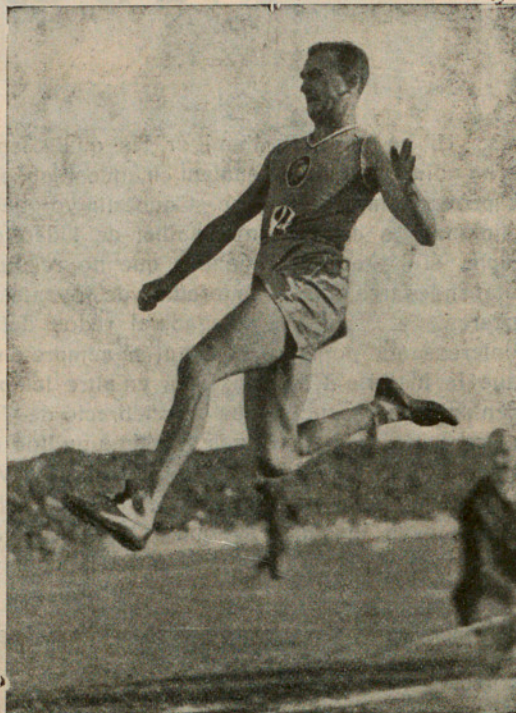
No varen disputar-se l'any 1896 ni el 1906.

1900	Tewkesbury	(EE. UU.)	22" 2
1904	Hahn	"	21" 6
1908	Kerr	"	22" 4

1908	Hallowell	(Angl.)	50"
1912	Reidpath	(EE. UU.)	48" 2
1920	Rud	(Sur Africa)	49" 6
1924	Liddell	(Angl.)	47" 6
1928	Barbutti	(EE. UU.)	47" 8
1932	Carr	"	46" 2

800 metres

1896	Flack	(Angl.)	2' 11"
1900	Tysol	"	2' 1" 4
1904	Lightbody	(EE. UU.)	1' 56"
1906	Pilgrin	"	2' 1" 2
1908	Sheppard	"	1' 52" 8
1912	Meredith	"	1' 51" 9

R. PAUL (França) bon sprinter i saltador de llargada

1912	Craig	(EE. UU.)	21" 7
1920	Woodring	"	22"
1924	Sholtz	"	21" 6
1928	Williams	(Can.)	21" 8
1932	Tolan	(EE. UU.)	21" 2

400 metres

1896	Burke	(EE. UU.)	54" 2
1900	Long	"	49" 4
1904	Hillmann	"	49" 2
1906	pilgrin	"	53" 2

1920	Hill	(Angl.)	1' 55" 4
1924	Lowe	"	1' 52" 4
1928	Lowe	"	1' 51" 8
1932	Hampson	"	1' 49" 8

1,500 metres

1896	Flack	(Angl.)	4' 33" 2
1900	Bennet	"	4' 6"
1904	Lightbody	(EE. UU.)	4' 5" 4
1906	Lightbody	"	4' 12"
1908	Sheppard	"	4' 3" 4

1912	Jackson	(Angl.)	3' 56"
1920	Hill	"	4' 1" 8
1924	Nurmi	(Finl.)	3' 53" 6
1928	Larva	"	3' 53" 2
1932	Beccali	(Itàlia)	3' 51" 4

5.000 metres

No varen disputar-se, com diem en començar, fins l'any 1912.

1912	Kolehmainen	(Finl.)	14' 56" 6
1920	Guillemot	(Fran.)	14' 55" 6
1924	Nurmi	(Finl.)	14' 31" 2
1928	Ritola	"	14' 38"
1932	Lentinen	"	14' 30" 2

10.000 metres

Igual que la prova anterior, va començar l'any 1912.

1912	Kolehmainen	(Finl.)	31' 20" 8
1920	Nurmi	"	31' 45" 8
1924	Ritola	"	30' 23" 4
1928	Nurmi	"	30' 18" 8
1932	Kusocinski	(Polon.)	30' 11" 4

110 tanques

1896	Curtis	(EE. UU.)	17' 6"
1900	Kraenglein	"	15' 4"
1904	Schule	"	16"
1906	Leavitt	"	16" 2
1908	Smithson	(Angl.)	15"
1912	Kelly	(EE. UU.)	15" 2
1920	Thomson	"	14" 8
1924	Dan Kinsey	"	15"
1928	Atkinson	(Sur Afr.)	14" 8
1932	Saling	(EE. UU.)	14" 6"

400 tanques

No varen disputar-se l'any 1896, 1906 i 1912.

1900	Tewkesbury	(EE. UU.)	57" 6
1904	Hillmann	"	53"
1908	Bacon	"	55"
1920	Loomis	"	54"
1924	Taylor	"	52" 6
1928	Lord Burghley	(Angl.)	53" 4
1932	Tisdall	(Irlanda)	51" 8

3 000 steeple-chasse

Va començar a disputar-se el 1924.

1924	Ritola	(Finl.)	9' 33" 6
------	--------	---------	----------

(Segueix a la plana 40)

LA CIUTAT DE LONDRES

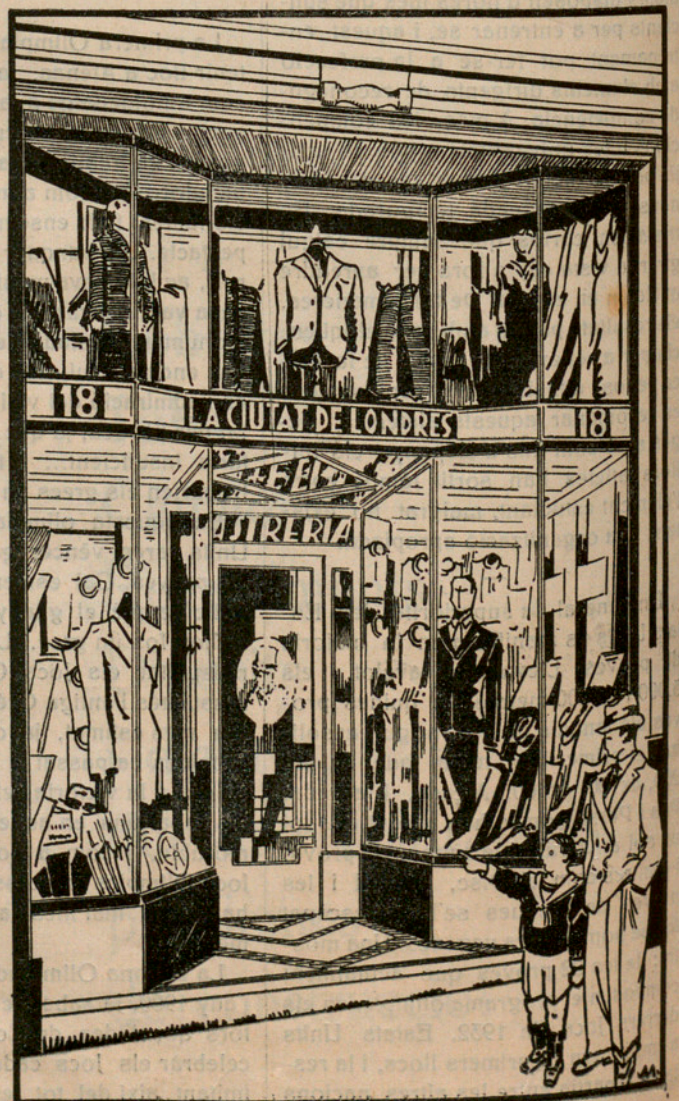
SASTRERIA I CONFECCIONS PER A SENYOR I NEN

ESPECIALITAT EN LA MIDA

JOSEP PLA

RIERA, 18 - MATARÓ

Ciudadans: Si voleu vestir amb elegància i gran economia en el preu, feu els vostres encàrrecs a n'aquesta Cosa, on trobareu també un gran assortiment en vestits per a home i nen en models dels més moderns. Sempre les darreres novetats en llanes, drils i gabardines, blaus garantits i velluts de les millors marques. - Aquesta Casa és i serà sempre la mateixa: més barata que ningú coneguda ja arreu de Catalunya amb el nom de **EL REI DE LA BARATURA**

Royalty

Indica la moda per aquest estiu

Com sempre l'oferta més completa en models qualitats i preus

8⁷⁵

10434/4

Una oferta excepcional. Varis models distints creats per ROYALTY, en vedell blanc rentable a un preu sense competència.

9⁷⁵

9425/4

El més nou. En lona beige, amb aplicacions de xarol marró fosc, a un preu ROYALTY. Existeix una gran varietat de models similars a Ptes. 9'50.

12

10541/4

Una creació ROYALTY. Model Esport, en vedell blanc rentable, amb aplicacions de cocodril imitació color marró.

14⁹⁰

9339/4

Esport. En vedell lavable blanc i aplicacions xarol marró. Tacons mitjà i intermig.

19⁷⁵

10298/1

Gran fantasia. En vedell blanc i xarol negre; formosa sivella galalith negra.

5⁵⁰

22771

Sandàlia Guarachá Mexicana, en vedell blanc rentable. El mateix en xarol negre, des de Ptes. 7'25. El mateix en vedell marró des de Ptes. 4'10.

12

9334/4

Una creació ROYALTY. Esport en vedell rentable blanc, amb aplicacions xarol marró fosc.

13⁷⁵

10450/4

Sabata Guaracha. En vedell blanc rentable i xarol negre. Mod. creació ROYALTY. El mateix, tot en vedell blanc, i el mateix amb aplicacions xarol marró, igual preu.

16⁵⁰

10532/4

Esport última moda. En vedell blanc amb adorns vedell marró. Tacons mitjà i intermig. A un preu ROYALTY. El mateix, en vedell marró i cocodril marró imitació, igual preu.

19⁷⁵

10297/1

Molt elegant. En vedell blanc i xarol negre, sivella de galalith.

7

20652

Per a vestir, últim model, en vedell blanc i marró. El mateix en xarol negre, en vedell marró i vedell rentable blanc.

7

14100

Bonic i còmode. En vedell blanc rentable, amb aplicacions vedell marró a un preu ROYALTY.

10

1147

Sandàlia Guaracha Mexicana, en vedell marró. gran comoditat. Creació ROYALTY. Tamany 38 al 44. El mateix en xarol negre, a Ptes. 10'75. El mateix en vedell blanc rentable, a Ptes. 11'50.

16⁹⁰

2083

Esport última moda. En vedell blanc rentable, amb adorns vedell marró, a un preu ROYALTY.

23⁵⁰

946

Molt nou i elegant. En lona beige i vedell marró.

20⁵⁰

10302/1

Alta fantasia. Vedell blanc i xarol negre; sivella cromada creació ROYALTY.

7⁹⁰

20561

Model actual. En vedell blanc rentable. El mateix en xarol negre, en vedell marró i vedell rentable blanc, amb adorns vedell marró a preus sense competència.

10⁵⁰

14092

Model esport, molt nou. En vedells blanc rentable i cocodril imitació color marró.

4⁹⁵

2103

Camp i platja. En lona blanca a un preu ROYALTY.

Del 38 al 45: 4'95
 • 34 - 37: 4'75
 • 30 - 33: 4'50
 • 27 - 29: 4'25

13⁷⁵

944

Una oferta excepcional de ROYALTY. En lona beige amb adorns vedell marró.

19⁷⁵

2076

Gran fantasia. En vedell blanc i marró.

24⁵⁰

1937

En felpa-buck blanc amb adorns xarol marró fosc.

20⁷⁵

10296/1

Ultima moda. En vedell blanc, amb aplicacions de d'óngola negra. Tacons alt i mitjà.

7⁹⁰

20561

Model actual. En vedell blanc rentable. El mateix en xarol negre, en vedell marró i vedell rentable blanc, amb adorns vedell marró a preus sense competència.

10⁵⁰

14092

Model esport, molt nou. En vedells blanc rentable i cocodril imitació color marró.

SALMERON, 30 i 32 • AV. PTAL. DE L'ANGEL, 36 • RDA. ST. ANTONI, 3 • URGELL, 6 • ST. PAU, 80 • CREU COBERTA, 33 i 35 • ST. ANDREU, 150
 MATARÓ: RAMBLA MENDIZÁBAL, 58 • SABADELL: PL. GALAN I GARCIA HERNÁNDEZ, 40 • TERRASSA: RAVAL FERMÍ GALAN, 1 • OFICINES: PL. CATALUNYA, 21

Sucursal a Mataró:
 Rambla de Mendizàbal, 58

Entorn d' "Els Amics de l'Aire"

Quan més notori sembla fer-se l'abatiment de les ales de l'esperit, més i més sembla que els homes aixequin la mirada al cel, com cercant de retrobar la concreció material que substitueixi aquests vols pels quals sembla tenir cada dia més exhaurides les seves forces, talment com si sentís una justificada enveja de les aus anímiques que creuen l'airecel.

Talment com si aquella pau aparent que les aus frueixen en els seus níctids i vasts horitzons se'ls fes cada dia menys assequible als mortals en la seva terra ingrata, més i més senten la pruija de l'assimilació d'aquestes ales que representen a l'ensem una evasió moral i física dels homes que, encara que subjugats als destins de la terra flonja, senten el desig i el deure de superar-se amb una enèrgica metamòrfosi en unes aus humanes, per les quals no hi hagin files ni límit d'horitzons.

I ara que aquestes conquestes van dilatant-se enllà de totes les fronteres, no podia menys de correspondre al marc lluminós de la nostra terra, la cristallització d'aquest anhel humà dels nostres dies, fent que a casa nostra, si no fos un espill o una rosa orientadora, fos almenys un de tants virtuoses exemples de superació i de tenacitat.

A nosaltres, mataronins, ens cap també la joia intensa de què aquest delit superador de decadents agilitats hagi trobat acollença fervorosa en un nucli juvençà i ardit.

Però, entrem ja en la sala ampla i lluminosa, i passem, embadalits, la nostra mirada per aquestes delicioses miniatures de les grans aus metàl·liques que, menades pels més destres dominadors de l'aire, volen i revolen pels espais enxiquint latituds pretèri-

tes i fent més càlida per la proximitat la convivència humana.

Sense l'ajut de la llum i l'anàlisi, d'antuvi pendríem més de quatre d'aquests models diminuts d'avions moderníssims per aquestes petites aus que amb el seu crit estrident alegren sovint els contorns de les nostres estances. Si hom no hagués vist mai cap d'aquests ocellics que pels nostres camps pul·lulen, al trobar-se amb l'estètica gràcil d'aquests aparells petitois, els prendria sens dubte per un autèntic model de l'ocellada.

Constatem, després, l'esperit comercial que rectoreja els destins dels mitjans de comunicació aèria. Heus ací les organitzacions model que avui dia perfeccionen d'una manera constant, eficient i agradable, el nou sistema de comunicació:

L'«Air Franc» de la nació veïna, que amb el foc, la neu i l'atzur de la seva bandera, travessa les nostres terres mostrant com un minúscul arc de Sant Martí d'aliança, per tal de fer més autèntic el nostre veïnatge, amb el gran al·licient d'una regularitat, tècnica i comoditat remarcables.

L'«Ala Littoria», la vigorosa i ardida gavina mediterrània que uneix la mil·lenària Roma amb la nostra mar, no menys llatina ni menys blavosa, model també de regularitat i confort, essent, però, una superació de tècnica.

La «Luft-Hansa», l'àliga incansable i atrevida de tres batecs, que no se consola de travessar una frontera, i estén el seu vol, majestuós i segur, damunt les més altives muntanyes de la nostra Europa fent un trajecte breu i expedit de la gran distància que separa Berlín de Barcelona.

El «China Clipper» encara, la magnífica au marina que d'una sola vola-

da ha constrenyut per sempre més la amplària immensa del Pacífic.

La modesta «L. A. P. E.», l'organització de serveis postals espanyola que tot i l'haver arribat un xic retardada, no vol dir que no l'aními aquell esperit tan difús de la conquesta de l'aire; i, tot i no comptar, amb aquella ampla col·laboració que en altres països avantatjats presten llurs governs, resseguint alienes rutes va fent que d'un dia a l'altre esdevingui, sinó un flamant model, una meritíssima còpia.

Quiscuna d'aquestes organitzacions mostrava en la susdita exposició, potser més que un esbós, un quadre complet, un sistema publicitari d'un gust i una modernitat, diríem insuperable fins a l'hora present. Destacant-se en lloc primeríssim l'aspecte cartellístic per la genialitat i per la destresa colorística.

Una de les parts que més ens emocionà de dita exposició, fou la concretada en uns treballs pacientíssims i guiats d'una tècnica estricta, d'uns entusiastes de l'aviació que han provat i han reeixit en la construcció de uns aparells miniatura, que són per sí sols tot un elogi i tota una prometença.

Remarcable en extrem, fou la visió de la sageta aero-dinàmica a ultrança del Machi Castoldi, que donava la més perfecta sensació d'un fendidor absolut dels aires. En aquest aparell, el finent Angel'lo posava el rècord de velocitat pura 702'800 qm. per hora i guanyava per Itàlia la copa Schneider.

Com a realitat frapant d'aquesta exposició, hem pogut admirar el «*pou du ciel*» (mosquit, solem traduir) que sense deixar d'ésser dins l'aviació una graciosa joguina, fou, d'aquesta exposició, l'obra més seriosa i plausible. Ara, caldrà tan sols veure com

aquests quatre infaigables i ardits amateurs mataronins s'aventuren per primera volta a dominar l'espai per sí mateixos donant als admiradors i als escèptics la sensació de la seguretat i la bellesa que ofereixen avui dia els camins eteris. Aquest serà, al nostre entendre, el millor corol·lari a n'aquesta àrdua i reeixida empresa dels meritíssims «Amics de l'Aire» mataronins.

lu PRECOÇ

Els avions del futur

Demà, els avions seran tan ràpids i tan ben pintats que, quan creuaran el nostre horitzó, no voldrem sortir i ens direm:

—Ja n'estem tips de tant de veure arcs-iris!

Demà, retornant del passeig de totes tardes—el passeig dels papàs novells—, el nen preguntarà per l'avió que passa a entrada de fosc i el papà explicarà:

—Aquest és el que té cura d'encendre les estrelles.

(I s'ho creuran el nen... i la mamà).

Demà, el savi-greògraf—que viatja i s'equivoca de bitllet es trobarà a Pekin enlloc de Zurich. A l'adonar-se'n, exclamarà confós i malhaurat:

—Com justifico davant dels meus alumnes, els nou mil quilòmetres que hi han de Zurich a Pekin?

Demà, per les Rambles, en comptes de globus d'hidrògen, es vendran paracaigudes.

(Ens els daran per una etiqueta... perquè, demà, naturalment ja serà obolida la moneda).

E. A.

ANTIGA CASA RECODER

JOIERIA - PLATERIA - RELLOTGERIA - OPTICA

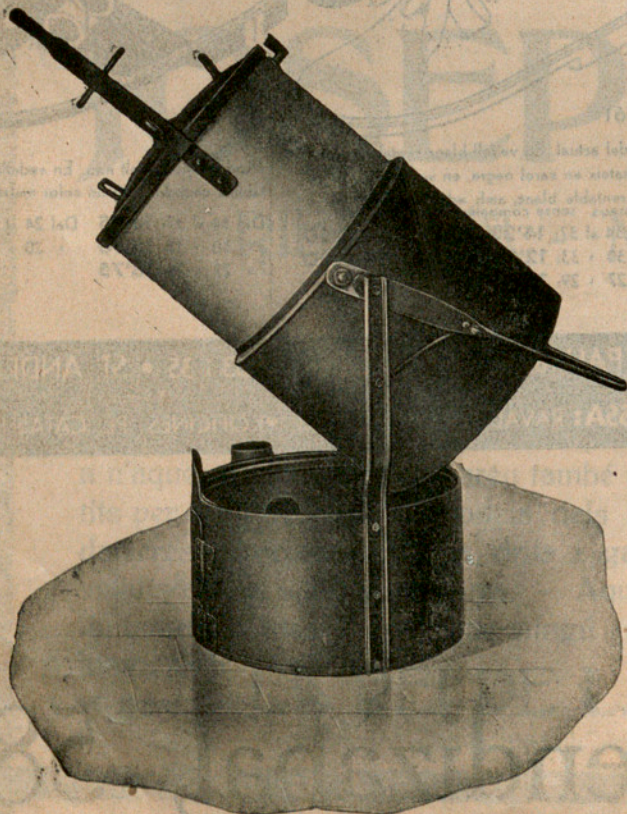
JOAQUIM XIMENES

Joier

Gran assortit en objectes propis per a REGALS

E. Granados, número 45
M A T A R Ó

CALDERERIA EN COURE I EN FERRO

Emili Suriá

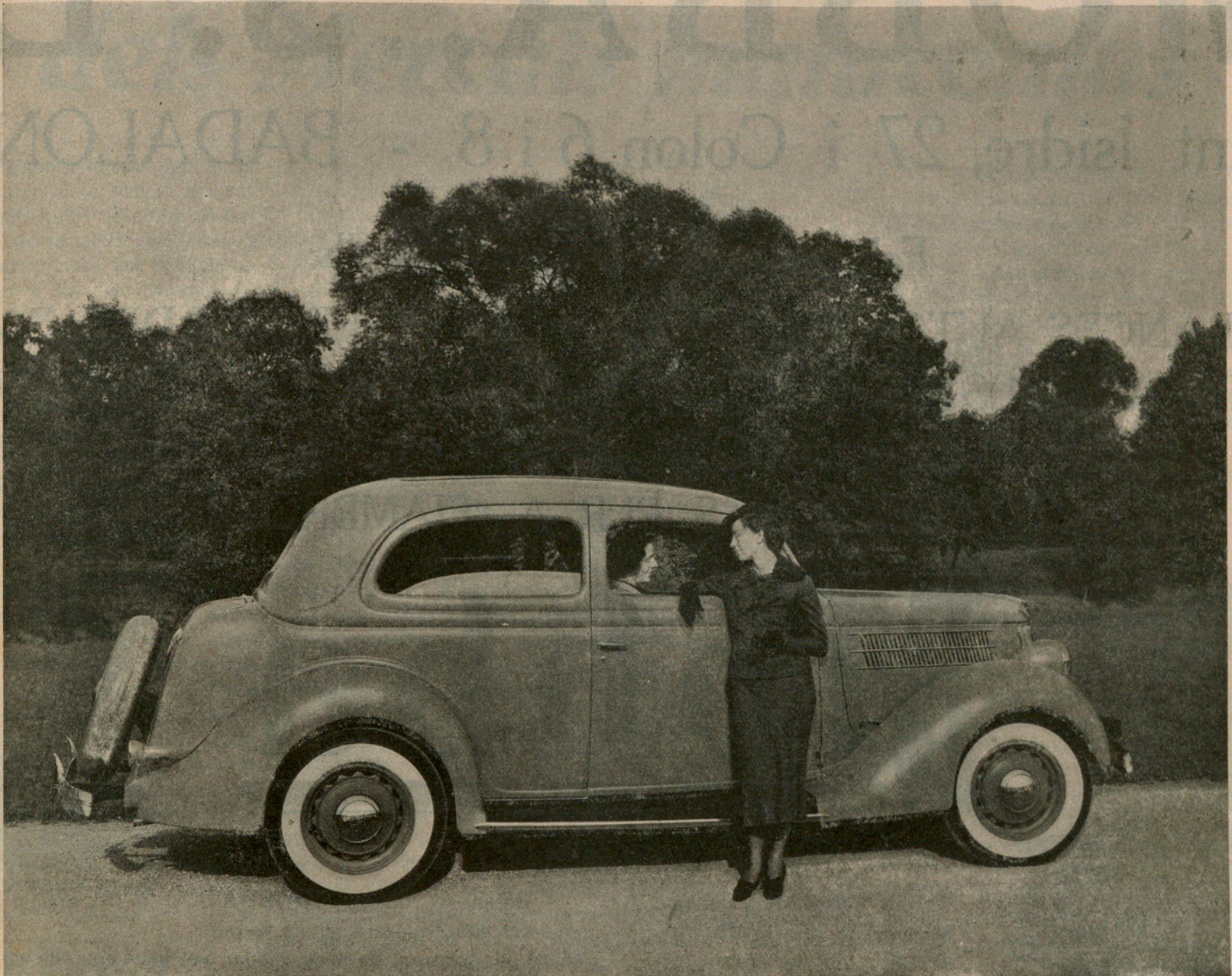
CHURRUCA, 39 — TELÉFON 303

Calderes volcables al vapor per a la preparació d'aliments per al bestiar

en planxa de ferro i estanyades de l'interior.

Núm. 1. - cabuda: 200 litres
" 2. - " 325 "
" 3. - " 450 "

FORD V-8 1936

que podrà admirar durant la FIRA COMERCIAL DE MATARÓ a la
EXPOSICIÓ DE L'AGÈNCIA OFICIAL FORD

Avinguda de la República, 1 al 3 (cantonada Fermi Galán)

CASA MINGUEZ

Té ja a la seva disposició el

Nou camió Ford V-8 1936

Amb les seves més modernes característiques de
ECONOMIA I RENDIMENT, entre les que
destaquen:

Nou sistema de refrigeració amb

Nou ventilador de 19"-4 aspes
Nou radiador de distint pla d'inclinació
Nous ventiladors de capó, etc., etc.

Sistema perfeccionat de lubricació.

Carburador dual 1936 per a major economia i
sincronització d'alimentació.

Direcció 1936 sobre coixinets de tipo agulla.

Sempre amb...

- Centralització davantera de la carga.
- Eix de darrera enterament flotant.
- Totes les rodes (la de recanvi inclusiu) amb pneumes 32 x 6 reforçats.
- Motor FORD V-8.
- Un «8» al preu de un «4».

DEMANI UNA DEMOSTRACIÓ A LA CONCESSIÓ OFICIAL

Automòbils, Camions i
Recanvi legítim FORD

Engràs a pressió amb
elevator

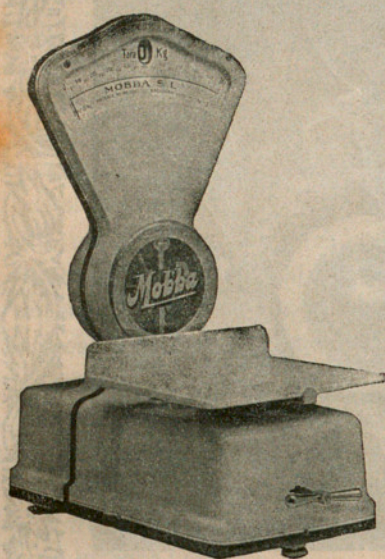
F. Galán, 550-552-MATARÓ-Telèfon núm. 281

MOBBA, S. L.

Sant Isidre, 27 i Colón, 6 i 8 - BADALONA

Fabricants dels diversos aparells:

BALANCES AUTOMÀTIQUES - MOLINS PER MOLDRE CAFE
TRINXADORES DE CARN - RATLLADORES DE FORMATGE
MOLINS RATLLADORS - SERRADORA D'OSSOS
TALLADORES PER A "FIAMBRES"

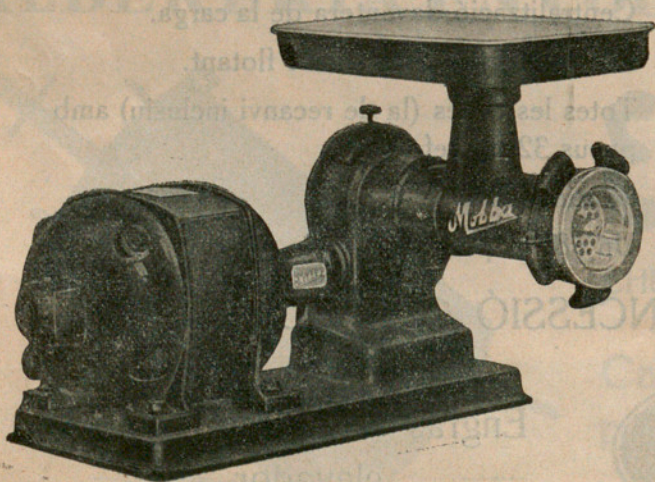

BALANÇA AUTOMÀTICA 16 QUILOS

La complexitat del que en podríem dir "Vida moderna", aporta en si tots aquests estímuls de perfecció, del que en conjunt, informen tot el nostre Progrés en la vida industrial i comercial, font de riquesa del nostre país.

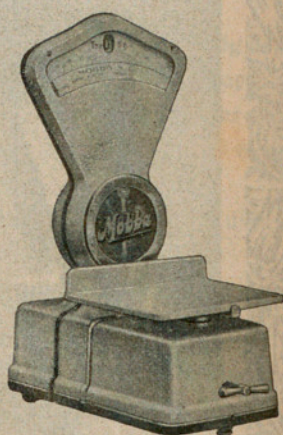
Efectivament és un fet la introducció a les nostres funcions de tots aquells útils que signifiquen rendiment, economia, higiene, havent estat fins a la data aquestes qualitats patrimoni de mercats estrangers, els quals han fet pagar en escreix les precitades aventatges.

"MOBBA" fundada l'any 1930 i disposada a competir amb els seus similars de l'estranger, no com una indústria imitada més o menys, sinó com una cosa completament nova, amb una construcció esmeradíssima, bellesa de línies i pintura, com pot comprovar-se en part pels clixés adjunts, i en un tot, el representant qui els mostrarà amb deguda forma tots els seus esplèndids i diversos aparells, que com deixem anotat, aquesta casa construeix amb tota cura i precisió, dignes de poder competir amb les millors i més conceptuades marques estrangeres.

PICADORA DE CARNS

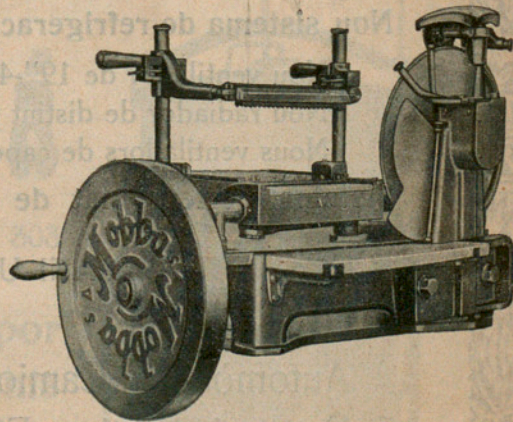
Mobba

BALANÇA AUTOMÀTICA
8 QUILOS

Basant-se, doncs, "MOBBA" en totes aquestes afirmacions, és per tot el que ha mirat de perfeccionar els seus aparells varis, donant seguretat de garantia i rendiment màxim, reduint el seu cost, així com la força motriu, que pel seu funcionament exigeix, essent tots ells un nou blasó a la nostra «Indústria Nacional» que tots tenim el deure de millorar i embellir pel nostre esforç particular i col·lectiu.

"MOBBA", per tant, espera encara amb l'esforç de tots, sobre tot amb l'ajuda dels nostres simpatitzants, addictes al nostre florent afer industrial i comercial, tal com aquestes FIRES COMERCIALS han d'ajudar indubtablement a fer-ne despertar els més escèptics, tot millorant les seves corresponents i adients seccions Torneig, Ajustatge, Precisió i Pintura a fi de poder arribar a donar el màxim rendiment possible per a complir abastament els seus compromisos, així com les seves importants comandes, tal com avui ve fent amb perfecció, pulcritud i ordre, com sempre ha estat la seva norma, com així ho poden sintetitzar o justificar tots quants s'han interessat ja en adquirir algun dels seus diversos aparells Balances, Molins, Picadores de carns, Ratlladores, etc., des de la seva fàbrica: St. Isidre, 27 i Colón, 6 i 8 de Badalona, ja que les seves vendes van directes de la fàbrica al consumidor, raó per la qual "MOBBA" pot oferir als seus compradors les millors condicions de garantia de cost i durada, tot sustentant el paper de: «Per a tots el mateix preu, per a tots les mateixes condicions i garanties.

TALLADORA DE FIAMBRE

Demaneu una demostració sense cap compromís al Representant:
J. FERRER - Plaça Pi Margall, 24 - Telèfon 201 - Mataró

Origen i evolució dels Mercats mataronins

Encara que la tonada sigui un xic de cançó enfadada, sempre que volguem referir-nos al nostre Mataró haurem de remarcar que, essent la nostra actual ciutat una població rediviva, és a dir, nascuda sobre les seves cendres, tenim una veritable solució de continuïtat en la seva, a voltes brillant, a voltes grisenta història. D'aquesta manera, ens trobem que altres pobles que no assoliren en l'antigor l'alçària i la grandesa del nostre, tenen dins la primera època migeval, una importància i una tradició molt més notòries.

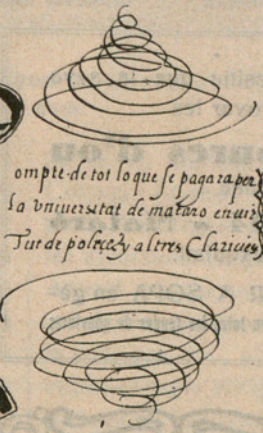
Es tan escassa la documentació referent a l'època de la Catalunya Imperial que sobre Mataró versa, que hom ha de suposar que la nostra població tindria durant la nostra màxima vida nacional, una ben migrada importància. Es ja en l'inici de la nostra minva nacional que, amb la pau que disfrutava la nostra costa, com a resultat encara de la supremacia que els nostres comptes-reis establiren a la Mediterrània, Mataró, com totes les poblacions situades al llarg de la costa catalana, pren una ufana pròpia de les eres de pau—pau interna i relativa, però pau en fi—i de treball.

Com a resultat d'aquesta empena desenvolupadora de grandeses, trobem el primer i més remarcable—i per cert força agosarat—intent de ruptura de les cadenes del feudalisme que li travava el seu pas ja ferm i decidit. Es, doncs, amb la súplica dirigida a Alfons IV, el Magnànim, que Mataró entra en sa majoria d'edat després d'haver estat dues vegades infant. I és a través d'aquesta súplica que coneixem quelcom de les seves arts i de les seves indústries, a principis del segle XV. Però Mataró, estava de desgràcia. Després d'haver estat alliberada del feude, havia de retornar encara a les mans de l'opressor, fins al primer rei castellà-català, Ferran el Catòlic, cap a les darreries del mateix segle. Aleshores comença de nou i ja d'una manera definitiva, la seva marxa ascendent i pròspera. Una volta constituïda la població en Municipi independent, o millor dit, en dependent de la Corona, és quan Mataró esdevé una entitat orgànica i vigorosa. Tot seguit li plouen els privilegis als quals la ciutat correspon com sempre amb el seu comportament d'un alt patriotisme. De manera que, d'acord amb la legislació catalana, en aquella època encara força respectada, s'organitza

amb els clàssics Jurats, Consells, estableix mercats i fires—del qual no podem trobar la primera font que deuria ésser, es clar ben humil—, i tot un sistema d'administració local ben remarcable en aquell temps.

Si no hagués mitjançat la crema de privilegis de Felip V, a ben segur que hauriem tingut la data exacta de la primera fira. Malgrat tot, tenim el valuós testimoni del privilegi que Mataró sol·licità de Felip II en novembre del 1585, referent a poder canviar el dia de mercat setmanal, obtenint que aquest pogués celebrar-se cada dimarts en lloc de dilluns. Això prova que tal volta cent o més anys enrera, la nostra ciutat ja tenia, degut a la seva relativa importància de l'època que esmentem (fi del XV)—en la qual tindria uns tres mil habitants—establert un mercat extraordinari apart de la venda diària en les seves petites places. En quant a la Fira, que pel que es refereix al nostre treball no ens interessa directament, la primera notícia concreta la tenim en la concessió d'un altre privilegi, no de font real sinó del lloctinent Duc de Monleón, de data 24 de abril de 1605, en què Mataró, la qual ja celebrava una fira pel març i diada de Sant Marc, tal volta degut a què el març sempre marceja, resolgué, per mitjà del Consell de la ciutat de canviar-la per la diada de Sant Bartomeu, època més apropiada als festeigs.

Però el nostre propòsit és parlar dels mercats setmanals i diaris, d'aquests mercats establerts per al consum interior de la població i d'una manera contínua. I recercant l'origen d'aquests, ja hem dit que es pot suposar existent un mercat setmanal el dilluns, a fi del XVI. Aquests mercats, però, eren els mercats que fins ara teníem nosaltres els diumenges i ara, els dissabtes. Mercats ordinaris a-

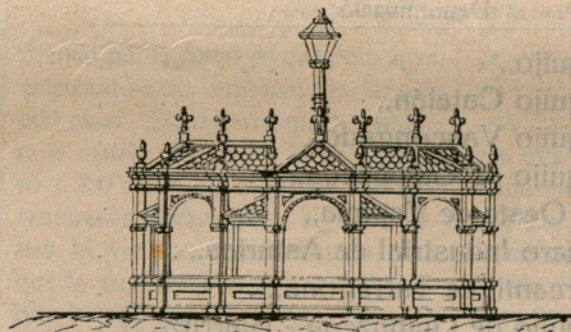

Altra portada d'un dels llibres de comptes de la mateixa època

quests, però amb la natural importància que tenen les compres de final de setmana, ja perquè el diumenge es menja millor, ja perquè els sous encara fan pila. Però a part d'això, antany com ara, hi havia els seus llocs diaris de venda: carnisseries, pescateries, llocs de verdures i fruites, etc. I aquests establiments, nosaltres els trobem xifrats en endevinar-se l'època florent de la nostra aleshores vila de Mataró, o sigui a mitjans del segle XVI, amb les anotacions dels llibres de la Claveria de la Universitat de Mataró (llegiu Ajuntament), que per cert eren un bé-de-

arrendar, aleshores venien els malde-caps, i l'Ajuntament començava a pastar cada dia pels que tenien mandra (quasi totes les cases de Mataró tenien el seu forn) o pels pobres forasters que no tenien on anar. Fins ben entrat el segle passat, l'edifici que actualment és Escola d'Arts i Oficis, féu de forn de pa comunal (i després direm del comunisme!). Aquest edifici fou adquirit per l'Ajuntament l'any 1696; abans, no sé on el deuriem fer. Penseu que el que passava amb el pa passava amb el demés...

Temps enrera, a tota mena de textos de l'Arxiu, quan hom es referia a fets l'origen exacte dels quals era desconegut, hom parlava invariablement de «temps immemorials». Per això nosaltres, si bé sabem, per les susdites anotacions dels llibres de Claveria, que a mitjans del segle XVI ja s'arrendaven les carnisseries, en el que es refereix al lloc on estaven situades, en un registre del patrimoni municipal de mitjans de segle XIX, ens parla dels «immemorials temps». De totes maneres, en un «apeo» o registre d'urbana de principis del XVIII, (1716) ens en fan la següent descripció: «un cobert situat al carrer de Santa Maria, on se talla i ven la carn al públic, junt amb un pati o corral per a recollir tota mena de bestiar a la nit; dona el fruit a la ciutat per arrendament, 2.200 lliures l'any. Confronta a llevant, amb M. Villalonga, a migdia amb Teresa Guarro, a ponent amb el carrer de Sta. Maria, i a tramontana amb M. Fornés...»

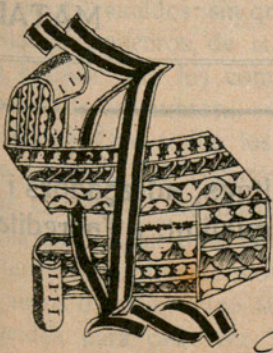
Casetes de venda de carn del projecte anònim de mitjans del segle passat, per a una plaça-mercat al lloc de l'actual Plaça Gran.

Déu de filigrana, cosa que demostra, o bé que es pagava molt bé als escriptors o potser millor que tenien ben poca feina.

Com diem, doncs, cap al 1560, ja trobem les quantitats que hom pagava a l'Ajuntament o Universitat, per l'Arrendament de les tabbas de Carnisseria, Taverna, Fleca, Correduria, i Mostafà, etc. Si hom pagava el preu estipulat, l'Ajuntament quedava d'allò més descansat, més, si quedava sense

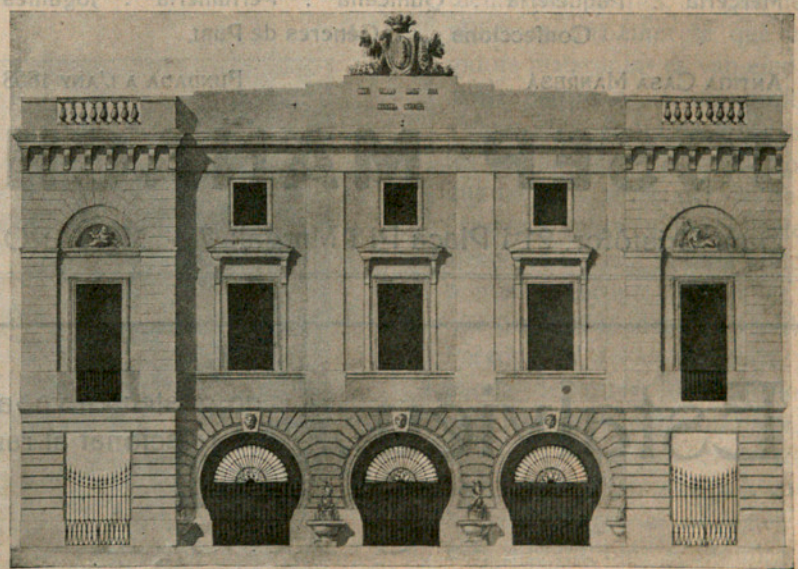
Pel mateix procediment, no ens ha estat possible de delimitar la situació de la pescateria. De totes maneres, com sia que a darreries del XVIII, ja s'esmenten llocs de venda, hem de creure que aquests serien des de molts anys abans, a la plaça de Sant Cristòfol i quan no, a la platja.

Fins a les acaballes del segle XVIII, el principal mercat de Mataró s'estenia de la Plaça Xica (lloc on hi havia les carnisseries—part alta—), fins a la

Llibre de la universitat de la vila de Mataró de la Claveria portat per Gaspar Arnau, Com a claveria de aquella Església jurats los honorables m^{rs} Juan Arnau Palau, Pere Morot y cafont, y Antoni pla, y en lo Any de la Naixuta de nostre Jena Deu, 1601.

Portada d'un dels llibres de la Claveria (caixa) de la Universitat (Ajuntament) de Mataró. Any 1601.

Projecte de mercat de peix proposat per Don Pau Gallifa l'any 1841, a l'actual Plaça de la Pescateria.

POMPAS FUNEBRES LA SEPULCRAL

Miguel Surqueras
MATARÓ

Mossèn Jacint Verdaguer, 10 i 12
Sant Benet, 24

©
Telèfon 111

SENYORA! Si té el paladar exquisit i desitja que la seva família mengi a gust, no descuidi de provar les

TALLARINES TENDRES pures d'ou
que fabrica a la vista del públic la casa

JOAN DURAN - Santa Maria, 34 - Mataró
i es convencerà de què són un menjar exquisit.

Fabricació pròpia de tota classe de PASTES PER A SOPA en gèneres de gran qualitat. — Demaneu-les en totes les tendes de queviures

Calçats a preus de fàbrica
SABATERIA CASTELLSAGUER

BARCELONA, 7

MATARÓ

Vegi els aparadors i comprovi qualitats per a convèncer-se que són preus de fàbrica.

Banco Urquijo Catalán

Domicili: Pelai, 42 - Barcelona - Apartat de Correus, 845 - Telèfon 16460

Direccions Telegràfica i Telefònica: CATURQUIJO

Capital: 25.000.000

Magatzems a la Barceloneta - Barcelona

Agències i delegacions a Banyoles, La Bisbal, Calella, Girona, Manresa, Mataró, Palamós, Reus, St. Feliu de Guíxols, Sitges, Torelló, Vic i Vilanova i La Geltrú.

Corresponsals del "Banco de España," a Arenys de Mar, Banyoles, La Bisbal, Mataró i Vilanova i La Geltrú.

ENTITATS QUE COMPOSEN EL GRUP "URQUIJO,"

Denominació	Casa Central	Capital
"Banco Urquijo,"	Madrid	Pessetes 100.000.000
"Banco Urquijo Catalán,"	Barcelona	" 25.000.000
"Banco Urquijo Vascongado,"	Bilbao	" 20.000.000
"Banco Urquijo de Guipúzcoa,"	San Sebastián	" 20.000.000
"Banco del Oeste de España,"	Salamanca	" 10.000.000
"Banco Minero Industrial de Asturias,"	Gijón	" 10.000.000
"Banco Mercantil de Tarragona,"	Tarragona	" 3.000.000
"Banco Urquijo de Guipúzcoa - Biarritz,"	Biarritz (França)	Francs 1.000.000

Les quals tenen establertes bon nombre de Sucursals i Agències a diverses localitats espanyoles-Corresponsals directes a totes les places d'Espanya i a les més importants del món

Agència de Mataró: Carrer de Francesc Macià, 6 - Apartat 5 - Telèfons 8 i 305

Igual que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència realitza tota mena d'operacions de Banca i Borsa, Descompte de cupons, obertura de crèdits, etc., etc.

Hores d'oficina: De 9 a 13 i de 15 a 17 hores - Dissabtes de 9 a 13 : Horari d'estiu (juliol, agost i setembre) de 9 a 13 hores

Merceria : Paqueteria : Quincalla : Perfumeria : Juguines
Confeccions : Gèneres de Punt

ANTIGA CASA MANRESÀ

FUNDADA A L'ANY 1858

JOSEP MAÑACH

Sant Cristòfor, 21 i Plaça Pi i Margall, 7 - MATARÓ

« **BARILURO** »

DE JOSEP MAESTU

Cobert i a la carta — Esmerat servei

Rambla de Castelar, 14

MATARÓ

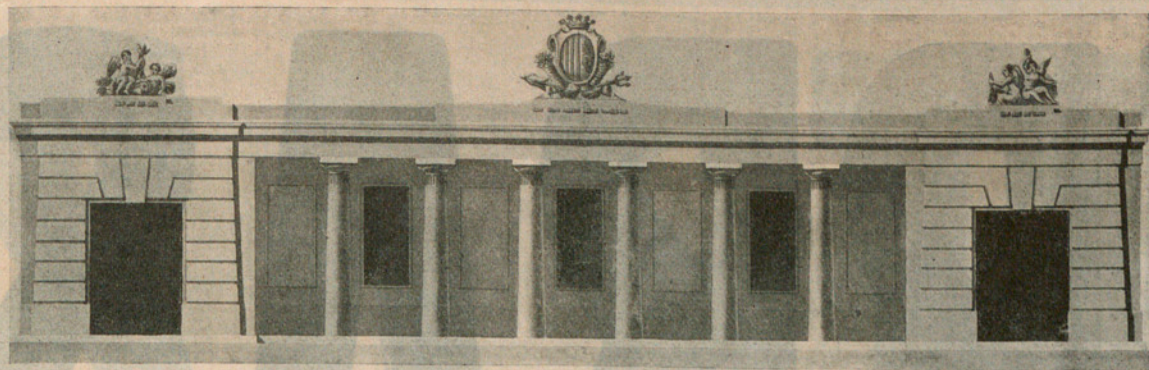
Estalvieu...

no gasteu en va. a l'adquirir els vostres braguers, faixes, mitges, adreçadors i tot ço relacionat al ram d'ortopèdia, tant pel preu com per la qualitat, a l'acreditada

CASA CATALÁ

F. GALÁN, 322

MATARÓ

Mercat del peix de l'actual Plaça de la Pescateria, traçat per Miquel Garriga l'any 1841 i construït per acord de l'Ajuntament, en aquella data.

de la Pescateria; a principis del XIX, en què s'engrandí la plaça gran—que aleshores no era gran però en deien la major—, en enderrocar algunes cases, prengué cada dia més increment la venda en aquell lloc.

Encara que m'exposi a estendre'm més del que es pot fer en unes planes de diari, faré una petita referència a l'aspecte diem-ne moral del mercat, per tal de poder remarcar que ara, com prop de doscents anys endarrera, la trampa i la mixtificació en els gèneres estaven a l'ordre del dia. Vegeu aquesta ordenança del Corregidor Baró de Saint Amant: (1780) «Por ser tan importante a la común y pública utilidad, no sólo la vigilancia en el encargo del exerciente el oficio de Almotazén, según se trasluce de los antiguos Monumentos; si también el cumplimiento de el en cuanto al Gobierno Político y Económico de las Ciudades en Zelar y castigar los Fraudes y Daños que causan los Vendedores y Regatones en perjuicio del Común: Así en la falta de peso, como de la mala calidad de

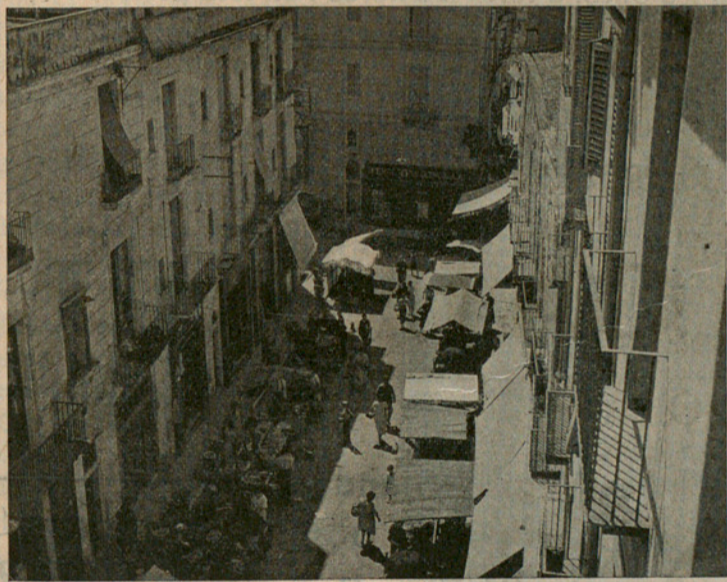
todo género de pesos hasta uno y dos dineros bajo la misma pena, y que los carniceros no puedan recibir cosa alguna a más del precio de la carne, aunque sea con título de gratificación, o estrenas, baxo la misma pena...» «o: Otrosí: Que los carniceros o personas cortaran carnes, no se puedan descomponer de palabras con las Personas que compraren las carnes, ni tampoco con los Pesadores, ni con otra qualquier persona en pena de 5 libras y de cárcel si es grave la descomposición y según con quien recayere; y que deva dar al Comprador toda Carne que le pidiera cuando el Carnicero la tubiere en abundancia, y no limitada como es el tossino, deviendo repartir los huesos conforme las pesadas que vaya distribuyendo y dando a los Compradores, baxo la pena de 2 libras.

Això és ja prou per a demostrar els sistemes que empraven en aquells temps els venedors. Caldria veure, però, el paper que farien ara si els fessin pagar aquest floret de multes... Mataró ha tingut diverses revifalles

zar-se en municipi dependent de la Corona. Aquesta creixença es veu, però, destorbada amb la violència de les incursions turques del segle XVI. Aquest estacionament, efecte del dogal de les muralles i l'apartament de la comarca viva, s'allargassa fins ben entrat el segle XVIII, en quina època trobem en un document (1721), una remarca sobre el creixement experi-

Aspecte actual del Mercat de la Plaça Gran, segons versió popular; Plaça de la Constitució, segons l'oficial, i Plaça Major, segons la més antiga.

Visió fotogènica de l'ex-mercat de la plaça xica, per l'amateur Tomàs Trilla. (Foto premiada al darrer Concurs del Círcol Catòlic)

los Géneros voluntarias mixturas, monopolios o ilícitas negociaciones que se experimentan...» i: «Otrosí: Ordeno y mando que los Carniceros devan dar el devido peso de la carne que venderán y por cada medio dinero que faltará en la pesada de carne hasta media libra, incida el citado carnicero en la pena de 5 sueldos, y por cada dinero de carne, que faltará en cada pesada de ella que pasará de media libra, incida en la pena de 10 sueldos sin que libre a los citados carniceros, de la relatada pena, el decir que los compradores les han dado los huesos...» o: «Otrosí: Estatuyo: Que todos los carniceros o personas que cortarán carnes en las Carnicerías, no puedan tener aquella escondida, antes bien la deben tener públicamente colgada en los ganxos o garfios baxo la pena de 5 sueldos para cada vez se halaren tener la carne escondida, y de la misma conformidad para poderse dar el devido peso, deberán tener de

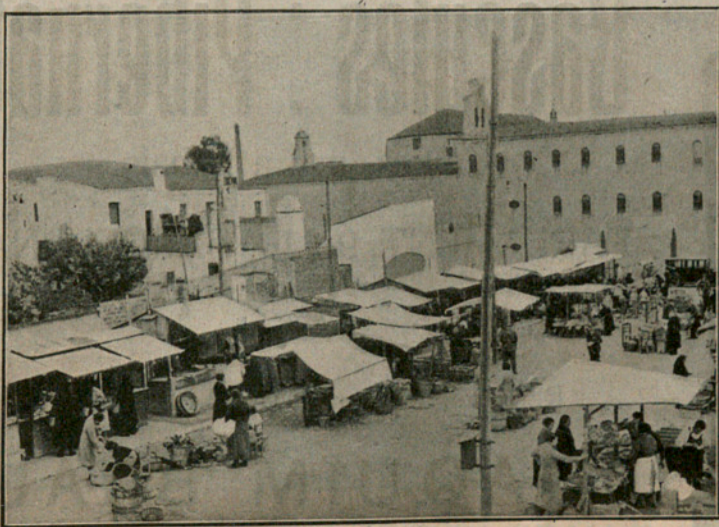
i estacionaments en la seva densitat de població, i això, naturalment, sempre infueix en la marxa dels seus mercats. Ja esmentàvem al principi, que la pau al Mediterrà, li portà desfer-se del jou feudal, per a organit-

mentat per la ciutat en uns pocs anys, calculant-se un augment de més de 600 cases. En aquesta època, esmenta el mateix document, hi ha a Mataró 1.200 cases, en números rodons, remarcant encara que a algunes d'elles hi viu més d'una família, cosa que fa suposar que la població tindria ben bé aquells 8 o 9 mil habitants. La darrera empenta, però, la porta a Mataró la llibertat en la mar, l'arrelament de la indústria. De manera que a Mataró, el veritable problema dels mercats no apareix fins a principis del XIX. Es ací que trobem les primeres disposicions encaminades al control i extensió dels mercats. Vegeu aquesta disposició en unes Ordenances Municipals de l'any 1821: Art. 23. Otrosí: Ordeno y mando, que todo genero de fruta, así verde como seca, se venda en la plaza mayor, y nó en la de Sant Cristòbal, bajo la misma pena de treinta sueldos por cada vez que se haga lo contrario, no comprendiéndose en esto los Hortelanos, u otros así de la

da por cada vez en la pena de quince sueldos.»

A través d'aquestes disposicions es veu que el mercat començava d'ésser d'allò més animat, i tenia una fisonomia ben semblant a la que ens tenia acostumats el mercat que celebraven fa poc el diumenge des del Fossà Xic a La Pescateria. Animació, poca higiene, però molt de pintoresc.

Cap a mitjans del passat segle, Mataró era ja una ciutat d'uns 15 o 16 mil habitants, i, naturalment, una població d'aquesta categoria, ja havia de tenir els mercats en un cert decòrum. Així, l'any 1841 un tal Pau Gullifa, fabricant de teixits, ofereix al Ajuntament la construcció d'un gran edifici, el projecte del qual podem veure, del qual destinaria els baixos per a pescateria, i el restant a profit seu, en el lloc on està emplaçada la fins ara única peixateria de la plaça del mateix nom, per resultar ser seus els terrenys. Sobre aquests terrenys hi ha un enrenou que forneix expedients quilomètrics, l'origen del qual radica en una empresa que uns Regidors mataronins es van emprendre sense permís de la superioritat, cap a l'any 1780, enderrocant dues cases que hi havia en aquell lloc però que no eren seves, per tal de donar l'amplada actual a les Escaletes, que aleshores era una senzilla rampa més o menys abrupte. El cas és, però, que de resultes d'un recurs d'un tal Peradejordi, veí de la plaça per la banda del carrer de Barcelona, al qual tapaven la vista, sol i aire, sobre els quals tenia uns drets adquirits amb anterioritat, s'acordà construir la actual (vegeu el projecte), que és més elegant, més econòmica i molt més higiènica. Ambdós projectes són d'en Miquel Garriga, arquitecte de la capital, que aleshores acostumava fer

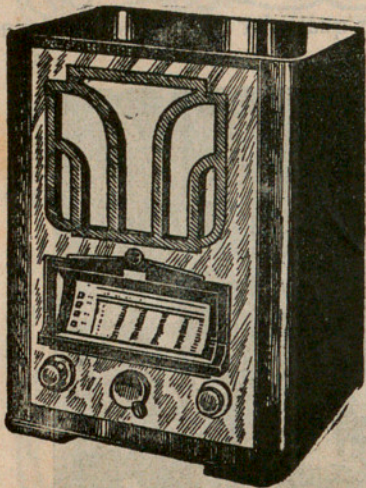

Mercat provisional als terrenys d'en Margens, quan es construïa l'actual Mercat de la Plaça Pi i Margall.

SERRAS

Santa Teresa, 52

disposa d'una selecció de gèneres propis per la temporada

Les investigacions electro-acústiques, que des de fa molts anys venen efectuant-se en els Laboratoris **PHILIPS**, han portat a un perfeccionament complert en la qualitat de reproducció. La tonalitat perfecte és, doncs, una propietat característica dels aparells **PHILIPS**.

Per a cada gama d'ondes han estat construïdes les bobines d'alt valor elèctric com unitats separades i muntades en el lloc més apropiat, evitant pèrdues i acoplaments paràsits que tenen gran importància per a la bona recepció de les ondes extra-curtes.

La sensibilitat pràcticament constant en totes les games d'ondes, i d'una manera especial en onda extra-curta — gràcies al pas preselector combinat amb el principi Multinductància —, explica raó de que els **PHILIPS** siguin els aparells més moderns i de condicions insuperables que existeixen al mercat. Posseir un **PHILIPS** és tenir tota la radio, en totes les ones, a totes les hores i en tota perfecció.

Tot comprador d'un **PHILIPS** té dret a un *Certificat de garantia* per 2 anys i mig.

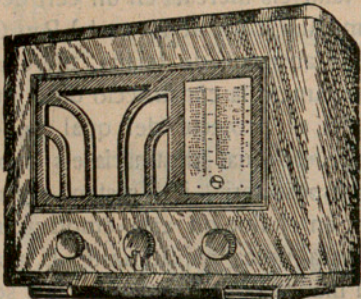
DEMANI DETALLS I PROVES AL REPRESENTANT OFICIAL

SALVADOR CAIMARI

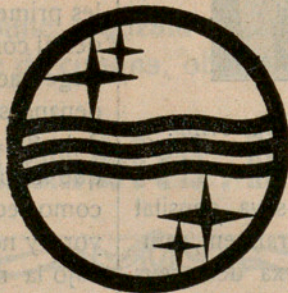
Amàlia, 38

MATARÓ

Telèfon 261

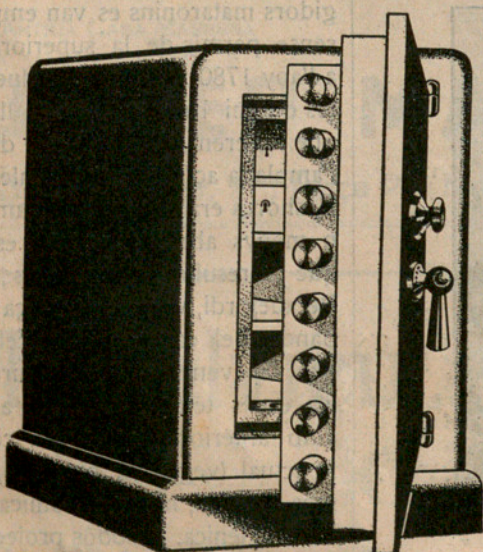
Facilitats de pagament. Taller de reparacions d'aparells de totes marques. Lloguer d'instal·lacions radiofòniques per a grans actes públics

: Vegi el Stand :
PHILIPS
a la IV Fira Co-
mercial de Mataró

Sólo los aparatos que ostentan esta marca están protegidos por las patentes básicas de Radio Recepción

Bàscules : Pibernat

Caixes per a cabals

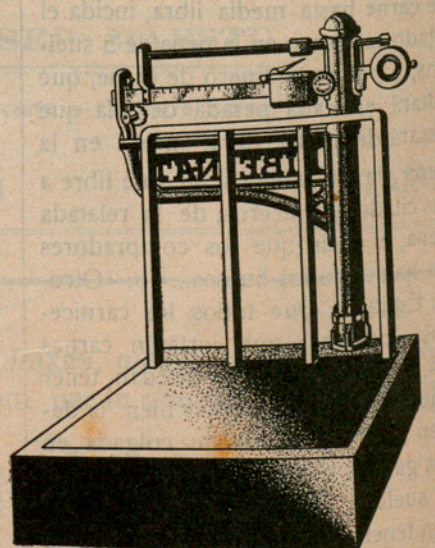
PARLAMENT, 9-11 - BARCELONA

Representant per a Mataró i Comarca:

JOAQUIM BRAU

BAIXADA FELIU, 2

SASTRE

Telèfon 246

sempre novetat, elegància, distinció i bon preu

els projectes d'importància. Aquest mercat del peix, com podeu veure, sols ha variat amb l'afegit de la marquesina i unes quantes taules que a hores d'ara ja deuen servir per ben poca cosa.

Però Mataró creixia, i les taules de venda de carns i altres gèneres augmentaven de tal manera, que forçosament hi havia de pendre mà la mania de la simetria a part del decòrum. La primera temptativa d'un mercat amb cara i ulls, és un projecte que situem cap al 1860, d'autor anònim i sense data, destinat al recinte de la Plaça Gran, molt ben ideat i amb un gust estètic a base d'esplais arquitectònics en les casetes de venda de carn, molt semblants a certs panteons del nostre cementiri. Com és de suposar no es portà a la pràctica. Mentrestant la plaça continuava plena i abigarrada. Cap al darrer quart de segle Mataró s'eixamplà cap a la banda de ponent i hom pensà en la conveniència d'instalar mercat a l'únic lloc expedit que hi havia aleshores que era la Plaça de Cuba, en la qual hi havia unes 24 cases. Hom habilità un rengle de casetes per a la venda, amb moltes esperances, però els resultats foren molt migrats; la gent sentia encara l'impuls cap al vell mercat. Cap al 1880 Mataró era, en el que es refereix als mercats, un veritable caos; hom instahava illocs de venda al carrer de Sant Francesc d'Asís, a la plaça de Santa Anna, a la Riera. Això venia a demostrar que les places no podien encabir els venedors o bé que els que hi venien s'hi guanyaven tan bé la vida que feien venir ganes de fer competència. Això portà novament a meditar sobre la conveniència d'habilitar un nou mercat, aquesta vegada de més pretensions. Això fou l'any 1889, en el qual feren un projecte a base d'unir les places de la Constitució i de Sant Cristòfol, amb les corresponents expropiacions, i amb un pressupost de prop de 90 mil duros. Com es natural, no passà d'un projecte. Mentrestant, però, la ciutat creixia d'una manera extraordinària per la banda de la Plaça de Cuba, i aquell mercat adquiria ja un xic més de vida, malgrat els diumenges, dia de mercat, la gent retrobés el mateix lloc.

Aquesta creixença i l'impossibilitat o la no conveniència d'establir el mercat de Ponent, portà per fi l'habilitació d'un mercat senzill, però decent, a la Plaça Gran, que és l'actual, construït a ran del 1905.

Després, malgrat la població hagi anat creixent, les necessitats de la població eren ofegades per els càl-

culs econòmics. Això durà fins a la Dictadura. Aleshores es feren bells projectes de mercat de Pi i Margall i de Mercat Central. Tot bell i esplendorós com corresponia a l'eufòria pupista; res, però, es feu per als pobres que aguantaven mullenes i soledades i resistien els inconvenients antihigiènics i altres defectes prou nombrosos. Després, la història és ja

prou recent, i res em cal esmentar que no sapigueu millor que jo.

A mi, que sóc un xic sentimental i per tant, romàntic, sols em requen aquells mercats de vigílies de nadal, a la nit, amb tot el que tenia de perfum, de desordre i de pintoresc ancestral, mercats que si no vaig errat de comptes s'establiren cap a fi del XIX o principis de l'actual. Algun

any s'arribà a fer a la Riera per aquelles diades; després, però, quan la riera es posà el vestit endiumenjat de les poblacions de l'actualitat, els veïns es queixaven i la cosa no prosperà, i van fer bè. Pels reconcs ben típics de les nostres antigues places, les pagesetes brunes i arrugades de pessebre feien d'allò més bonic...

JAUME CASTELLVÍ

UNA PINTURA DE LLUÍS MUNTANER

La nostra dansa ha inspirat al pintor aquesta bella obra, premiada a Madrid en un concurs recent.—(Fotografia Serra)

La construcció de l'edifici
monumental del

NOU MERCAT

ha anat a càrrec de

JAUME QUERA

CONTRACTISTA D'OBRES

Menéndez Pelayo, 37

Telèfon 74.576

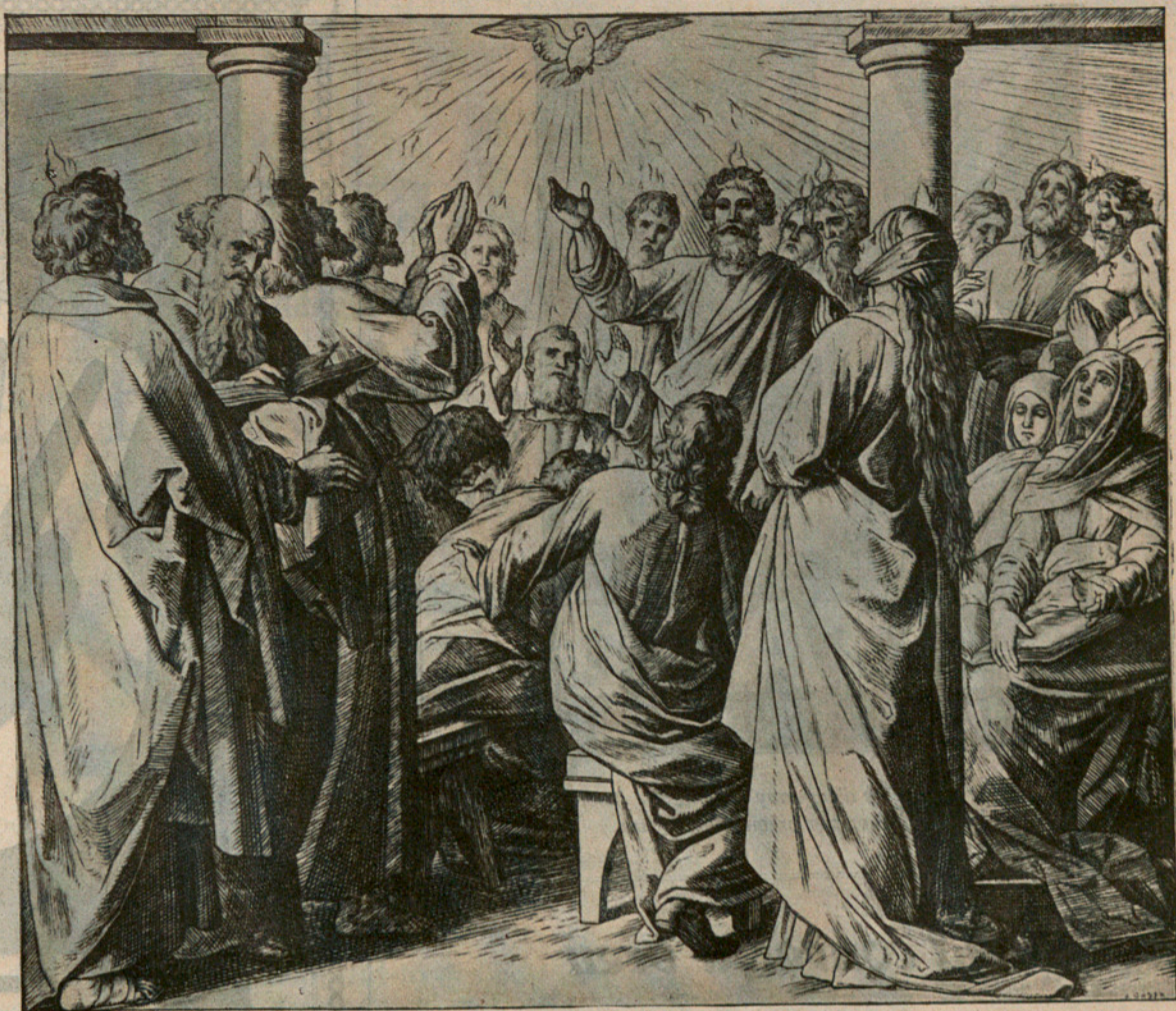
BARCELONA

Pasqua Granada

La florida primaveral arriba en aquest temps a la seva culminació. Els arbres s'han omplenat de fulles i talment s'ha canviat aquell brançam sec i escardalenc que ens deixa passar els raigs del sol tebi de l'hivern trist i infecund; amb l'espessor verda, ombrívola, refrigerant i suavitzadora de l'oreig estiuenc; els fruiterars, espolsant-se la seva flor, ens deixen veure ja aquella menja cobejada; les quintanes, margeneres, prats, tots curullis d'herba i flors de varietat inimitable, ofereixen una pastura tan abundosa que ni els ramats poden donar l'abast; els jardins també semblaria que es vesteixen de Festa Major en aquestes darreries vernals; i girem nostre esguard en els camps sembrats i admirarem l'esplanada de prodigioses espigues que es balancegen a mercè del vent per fer més ubèrrima la seva collita.

Tot aquest conjunt, plenitud de primavera, i que faria exclamar al nostre filòsof: «ateus: veniu i mireu», hi trobem un simbolisme que ens porta a la segona Pasqua. Aquesta Festa Anyal és el complement de la Missió messiànica. Només tenim de fixar-nos en l'Evangeli d'aquest Diumenge de Pasqua de Pentacosta en parlar-nos de la vinguda de l'Esperit Sant: «L'Esperit Consolador, digué Jesús als seus Apòstols, que el meu Pare us enviarà en nom meu, Ell us ho ensenyarà tot i us dirà totes les coses que us tinc dites». Aquestes paraules del Diví Mestre, pronunciades en el moment de sortir d'aquest món, no signifiquen altra cosa, que les veritats que havien apreses d'Ell, amb l'adveniment de l'Esperit Sant se'ls confirmaria i consolidaria, si se'ns permet el mot, per fer més eficaç i fructífer l'incomparable sacrifici de la Creu.

Si bé mirem, durant tot aquest temps pasqual, tot i les múltiples aparicions, que feu Jesús, gloriosament ressucitat, solament hem de constatar la preparació dels Apòstols per a complir la Missió altíssima que se'ls havia encomenat. Aquesta culminà, però, en aquesta diada de Pentacosta en que les conversions es

LA VINGUDA DE L'ESPERIT SANT
dibuix de Juli Schnorr de Karolsfeld (1794-1872)

compten a milers. La collita fou també ubèrrima i s'estengué, aviat, d'un confí a l'altre de la terra. I aquells homes que s'havien amagat, per por dels jueus, s'encaren amb ells i els retreuen el seu horripilant deïcidi, i no paren, malgrat tota prohibició, de

complir la Missió que havien rebut de Déu i, il·luminats per la saviduria que, en aquest dia, havien rebut de l'Esperit Sant, confonen els seus enemics, i amb les seves prèdiques i miracles atrauen les multituds per portar-les «als graners del Cel».

Perquè fos més eficient aquest esplet sobrenatural i fer més bona collita havien d'arrancar del seu camp tota mala herba o mala llevor que «l'enemic de l'home» s'afanyaria, com mai, a escampar en mig de la bona. No els mancava, però, amb aquesta plenitud de gràcia, aquella llum que, com el sol que irradia, en aquest temps, tots els conreus, els descobriria, tot l'engany i error, el plaer seductor i fals, l'odi i persecució que hauria posat el seu enemic per ofegar aquella collita que havien de fer els «segadors evangèlics».

Es per això, amb la plenitud de la gràcia de l'Esperit Sant que reberen en aquest dia, que varen vèncer el món «amb tots els seus errors, persecucions i amor fals», com ens diu Sant Agustí. Victòria pronosticada pel seu Mestre i que prevaldrà fins a la consumació dels segles i per damunt de tots els enemics de Déu mitjançant la gràcia fortificant i consoladora del diví Esperit.

JOAN BARANERA, PVRE.

26-5-36.

Fira Comercial

La joia de l'estiu ha obert les portes,
i un devesall de llum tot ho ha inundat,
damunt l'hivern i ses despulles mortes
hi reviu una vida d'ansietat.

El jovent va esc'atant fresques rialles;
la bellesa somriu triomfalment.
I es celebren les dobles esposalles,
del amor i el desitg, del sol i el vent.

El món té un nou encís, la llum més pura;
la vida és més alegre i és menys dura;
prò hi manca un nou enllaç molt desitjat.

La Fira Comercial bé ho manifesta.
Voldriem que's vegés en eixa festa,
les noces del Treball amb la Ciutat.

JOSEP MONCLÚS

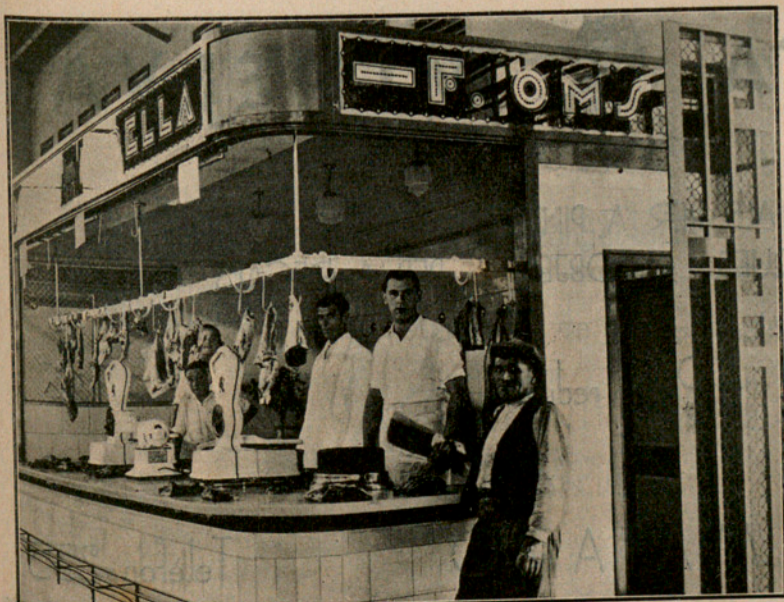

Foto. Carreras

Moltó - Vedella

F. Oms

Plaça Pi i Margall
Mercat - Lloc: 23 i 24

El cartell anunciador de la Fira d'enguany, original de Josep M.ª Vicens que obtingué el primer premi del Concurs.

Retret d'una conversa breu

A Antoni Fontdevila Soler,
filòsof de l'escola epicúrea.

Hem parlat de la vida. Hem somrigut
—la nit fa les converses més afables—
Els dos, tan diferents, hem convingut
que el viure té ribets ben poc amables.

L'opinió només hem expressat
sobre la cartellera del cinema...
i hem fet afirmacions de gravetat
que, tantmateix, trascendien el tema.

Rectifiquem i no siguem cruels.
Si ens despedim, francs, amb un somriure
i en la nit hi brillaven els estelç,
és que no estem retuts, que hi han anhels
i bells motius de viure.

E. ALBERT

Diumenge, 24 de maig de 1936.

La bombeta més econòmica i de més rendiment

MANUEL MURLANS

Successor de J. MORERA Telèfon 335 (Casa fundada en 1823)

C. Palau, 27 - E. Granados, 18 — MATARÓ

FONTANERIA — ELECTRICITAT — LAMPISTERIA

Instal·lacions Sanitàries, Aigua, Gas, Calefacció i Termos-Sifon
Dipòsit de Vidres

Bar - Restaurant COLON

Davant de Estació del F. C. — A càrrec de Josep Andreu

Saló per a Banquets - Abonaments - Estatge

TELÈFON 72

MATARÓ

"LA PRÉSERVATRICE,, - "GENERAL ESPAÑOLA DE SEGUROS, S. A.,

Principals assegurances que contracten aquestes Companyies

ACCIDENTS de tota mena, col·lectius, agrícoles, individuals, responsabilitat civil, danys a tercers, etc. — COMPLEMENTARI DE VIDA
ASSEGURANCES D'AUTOMOBILS en totes les seves formes i combinacions. — PÓLICES DE GARANTIA ILLIMITADA — ASSEGURANCES D'INCENDIS
ASSEGURANCÉS ROBO — PILLATGE PER MOTÍ O TUMULT POPULAR

Demaneu condicions i primes abans de contractar assegurances de tota mena

JOSEP XIMENES I CASTELLÀ

PUJOL, 28

Agent d'aquestes Companyies

MATARÓ

CITROËN

durant els dies de la Fira no deixeu
de visitar els nous models

CITROËN 1936
que es troben exposats en els locals
de l'Agència CITROËN d'aquesta
ciutat.

Tota persona interessada en el co-
neixement dels nous models 1936
Citroën de tracció davantera, podrà
efectuar una prova gratuïta i sens
compromís dirigint-se a l'Agència
on hi haurà un cotxe per efectuar
proves.

Concessionari exclusiu per les co-
marques de Mataró-Arenys, de Mar i
Granollers

Tallers Despatx — Exposició i vendes

FRANCISCO CASAS

Fermí Galan, 389 al 393 i St. Agustí, 2

MATARÓ

IMPREMTA MINERVA

MATERIALS PER A PINTURA I DIBUIX
ESTILOGRÀFIQUES - OBJECTES PER A REGALS

Preus reduïts

Barcelona, 13

MATARÓ

Telèfon 255

NERBI STAT. LDA. DE BILBAO

El convida a visitar la seva instal·lació en la
Fira de Barcelona de 1936
 dels seus acreditats **mesuradors**

NERBI

autoritzats per Decret Presidencial del 26 d'agost de 1932, han llançat el tipus especial per a Vins i Alcohols, que mideix exactament $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{2}$ o 1 litre cada vegada en menys de 8 segons, sense vessar una sola gota ni abans ni després de l'operació, elevant el líquid des de la cova que pot estar fins a sis metres de profunditat, o aspirant-lo des de la rebòtiga o bodega que pot estar fins a trenta metres de distància. No perjudiquen ni desvirtuen el vi per delicat que sigui. Són nets, elegants, de fàcil instal·lació i maneig i tan econòmics com el que més.

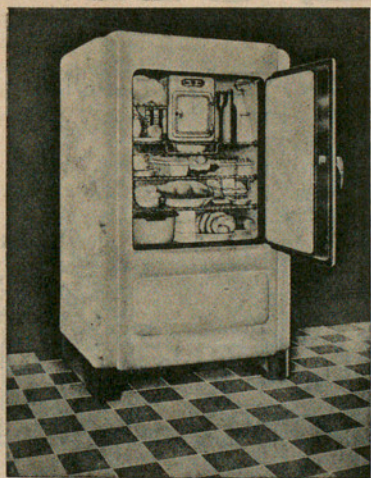
Demani un demostració sense compromís i se'n convencerà!

Representant oficial:

J. Ferrer

Plaça Pi i Margall, 24 MATARÓ

Teléfono 201

Triomfa sempre!!

JAY

Unics refrigeradors elèctrics
de Producció Nacional

Per què?

**NO COMPRI SENSE
CONSULTAR-NOS PREUS**

**Demaneu
demostracions**

- I.- Mínim consum
- II.- Temperatura constant
- III.- Rápida congel·lació
- IV.- Pràctica i de gran cabuda
- V.- GARANTIA DIRECTA FÀBRICA

DEMANI DETALLS a

Avinguda de la República,
del 91 al 97 - Teléfono 334

Exposició: Fermí Galan, 438
(prop de la Rambla de Castelar)
i B. Piñol-R. de Castelar, 38

Cap altre refrigerador li oferirà la garantia directa de fàbrica ni podrà trobar-ne un altre de 635 peus cúbics en les condicions de un JAY. No deixi de consultar-nos abans de decidir-se a comprar.

Si necessita adquirir mobles o ha d'ornamentar una casa, tant si és de poca com de molta importància, sols un moblista: **DOMÈNECH** pot complaure'l en el seu desig. A MÉS BAIX PREU que qualsevol expedidor de mobles fabricats en sèrie, i per tant sense cap garantia.

DOMÈNECH li entregarà a vostè la seva comanda acurosament realitzada per operaris experts i baix un projecte i direcció, lliure de tota despesa i adequat a cada cas i farà que la decoració de la Casa i llur moblatge respongui al gust i comoditat que de dia a dia s'imposa.

Rebutgi la idea de que un pla estudiat i exprés per a Vostè pugui costar-li més diners. El nostre taller equipat com pocs a Catalunya, ens compensa en la diferència de preu que els nostres mobles, haurien de tenir forçosament ni la nostra capacitat de treball no ens posés en una aventajosa competència.

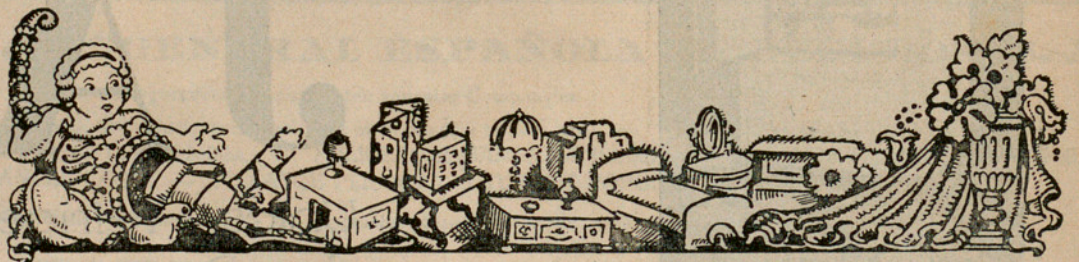

VEGI LES EXPOSICIONS PERMANENTS DE MOBLES
I LÀMPARES, I MANI SEMPRE A

DOMENECH

RIERA, 35 i PALAU, 8-10 - TALLER: BARCELONA, 15

TELÈFON 156

PESCA SALADA

DE

JAUME MAYNOU

Bacallaner molt acreditat de la Plaça Xica, per servir sempre el Bacallà de les millors classes

Taula lletra A (lloc especial)
enfrent la Peixateria

Gran assortiment en olives de totes classes i demés conserves a dojo.

Mercat Plaça Pi i Margall

Foto. Carreras

Estampes de viatge

A les portes de l'Àfrica

per Marçal Trilla i Rostoll

L'esvelta torre de la Catedral de Còrdova s'enlaira orgullosa damunt l'antiga mezquita que els califes bastiren en honor d'Alà.

Quan se surt de Barcelona en l'express anomenat «sevillà», per tal de continuar el viatge cap al Marroc, cal aturar-se a Còrdova des de les dotze del dia que s'arriba fins l'endemà a les cinc del matí. Còrdova és una ciutat típicament andalusa amb una clara empremta àrab. Els segles que han passat des de la dominació musulmana no han estat prou per a esborrar-li el caràcter que varen imprimir-li els conquistadors durant tantes centúries. Els carrerons que conduïxen a la Mezquita, convertida després en catedral, tenen tot el to i l'aspecte dels que més tard trobarem al Marroc. La gent no va abillada com la d'allà. Amb un esforç d'imaginació, però, no costa gaire de veure-la tal com devia presentar-se en públic durant l'època en què Còrdova era la cort dels califes amb tota la pompa i l'esplendorositat fastuosa que sabien donar a llur vida els monarques orientals d'aquell temps.

Encara serva la Mezquita la bellesa arquitectònica pròpia de les construccions moresques. Els arcs de ferradura característics i les columnes que els aguanten us donen la sensació de trobar-vos en un palau marroquí. Hi manquen, tan sols, els personatges que aleshores retien culte a Alà i obeïen les màximes del Koran que el profeta Mahoma els havia deixat. Les veus greus dels canonges que canten al cor lloances al Déu únic dels cristians són una rèplica solemne i majestuosa que ressona per les voltes del temple consagrat a una Religió inspirada en la moral més estricta i en l'amor al proïsme. Part defora, el sol acarona els fruits daurats dels tarongers que exornen el pati, i la torre de la Catedral s'enlaira com si volgués enfonsar-se en l'atzur puríssim mentre les campanes desgranen lentament les hores d'aquest dia primaveral. Al darrera, el Guadalquivir s'esmuny silenciosament entre mig dels nombrosos ulls del pont de pedra i des de la vora, uns pescadors de canya esperen pacients i endormiscats la caiguda d'algun peix afamat que no ha sabut frenar la seva golafreria inconscient.

A les cinc del matí, l'estació és il·luminada escassament per uns quants

llums anèmics. Poca gent hi ha a l'andana. Als bancs jeuen homes d'aspecte miserable que tremolen de fred. Quan el tren arriba, ens entafurem en un compartiment que trobem buit i al cap d'uns minuts, reprèn la marxa cap a Algecires. El paisatge, quan es fa de dia, és magnífic. Diríeu que en aquelles contrades s'hi troba reunit el de diversos indrets. Tan aviat passeu per prades verdes i regalimants en les quals pasturen vaques i vedells que us recorden les terres del Nord, com per extensions il·limitades de vinyes o d'oliveres o camps immensos de blat que el vent mou en ones de seda. Un rierol es despenja rostos avall convertit en escumes d'argent i més enllà ramats de bous braus corren empaitats pels pastors mentre esperen l'hora d'anar a morir en un circ convertits en protagonistes de la «fiesta nacional».

Prop de dos quarts d'una, el tren arriba al port d'Algecires. Un núvol de camàlics us ofereix ja abans d'aturar-se el comboi, portar-vos l'equipatge i guardar-lo mentre dineu i prepareu les formalitats duaneres i policia-

de dinar en un hotel situat als afores de la vila, damunt d'un pujol que domina el mar. L'edifici d'aquest hotel té l'aspecte d'un «cottage» anglès. Un bellíssim jardí l'encercla i li fa de miranda damunt l'aigua tranquil·la de la badia a l'extrem de la qual s'aixeca imponent la roca alterosa de Gibraltar. Al balcó principal de la casa voleien una bandera espanyola i una altra d'anglesa. I de sobte, us sentiu estranyament foraster dintre d'aquell palau, car tots els rètols i advertiments estan escrits en anglès i en aquest llengua se us adrecen els cambres i empleats de l'hotel. Aleshores us adoneu que els hostes són tots, absolutament tots, britànics, i penso si, tanmateix, no hauré entrat en un lloc interdit als que no tinguem aquella ciutadania. El menjador està ocupat gairebé del tot per homes i dones que mengen en silenci. Hem parlat al cambrer en veu alta i unes llambregades plenes de sorpresa i d'indignació, en les quals endevineu la paraula «shoking!» que tantes coses vol dir, s'han clavats cruelment damunt nostre. A la fi, hem trobat una taula

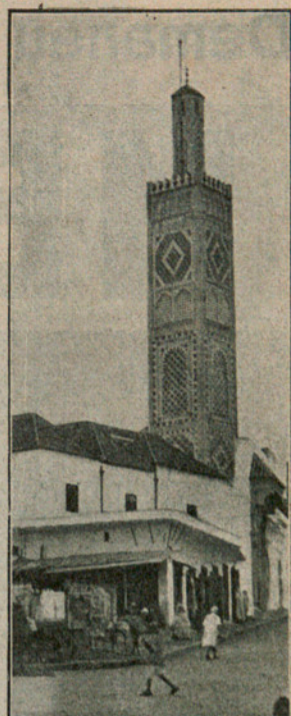
El senyor Moles, Alt Comissari d'Espanya al Marroc, és nomenat ministre de la Governació. Les tropes desfilen davant del vaixell de guerra que el condueix de Ceuta a la Península.

ques. A la fi, n'escollim un i ens fixem en el número que duu a la gorra. Ens pren les maletes i anem a l'oficina de la policia on ens exigeixen el passaport, obligatori per a poder embarcar cap a Ceuta. Després dels requisits indispensables i de les preguntes rituals ens el tornem formalitzat i passem a la Duana, on els carrabiners inspeccionen les maletes i ens fan declarar els cabals que portem. Ens donen un paper en el qual consta la quantitat declarada i ens adverteixen que no el perdem, ja que ens serà exigida per a poder entrar al vaixell. Aquestes formalitats ens sorprenen, car no sembla que anem a un territori de sobirania espanyola, ans qualsevol pensaria que ens embarquem per a l'estranger.

Com que el vapor encara trigarà més de dues hores a marxar, tenim temps

i ens han servit. Un company de viatge ha dit una frase venjativa «Tots són almiralls retirats!»...

A les tres, el «Ciudad de Algeciras» aixeca l'àncora i, després d'un bon cop de sirena, l'hèlix remou l'aigua i empenen la travessia de l'Estret. El ventíjol fa espetegar la bandera tricolor de proa i el gallaret de la Trasmediterrània penjat d'un dels pals. Durant uns minuts ens tapa l'horitzó la mola bigarrada de Gibraltar, la possessió anglesa d'aquesta punta d'Europa. Albirem perfectament els vaixells de guerra, les xemeneies dels quals llacen un fum negre i espès. Una xarxa metàl·lica encercla el port fins ben endins del mar per a evitar una sorpresa que podrien donar els submarins enemics de l'imperi i nombrosos avions evolucionen per damunt la fortalesa britànica, punt estra-

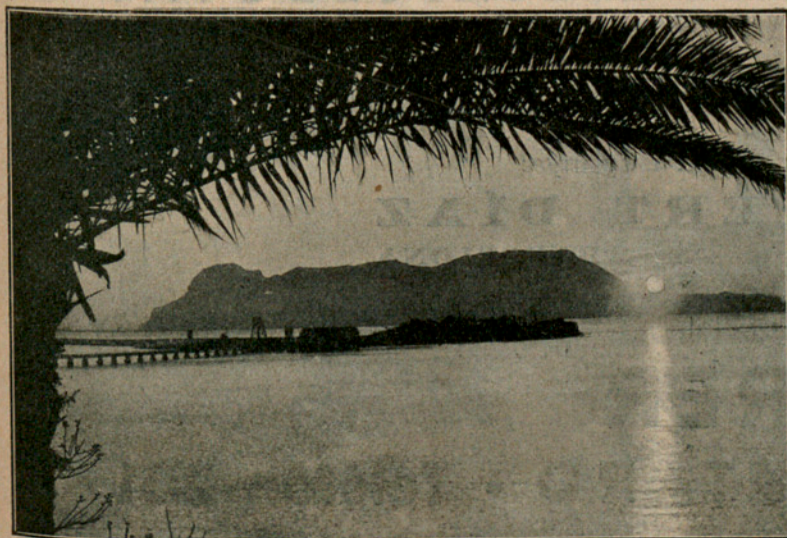

La torre de la mezquita dels Sussis, de Tànger, sembla una agulla que forada el blau del cel.

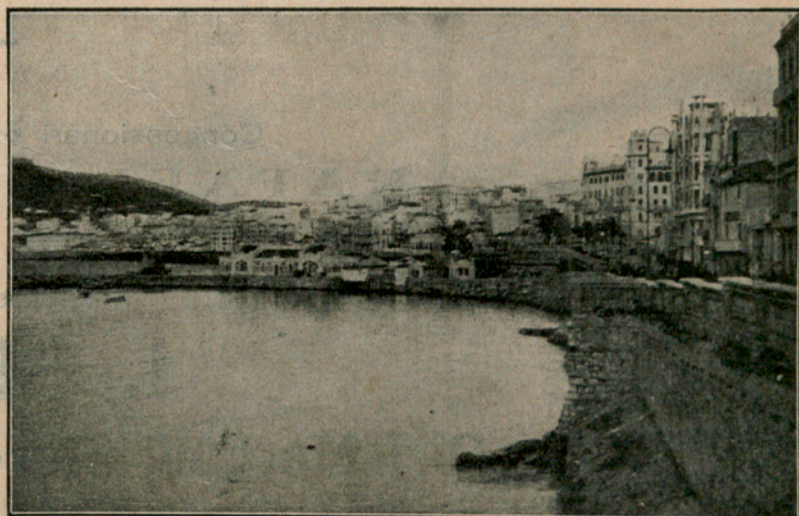
tègic, avui, en la tivantor existent a causa del conflicte italo-etiòpic. El vaixell talla l'aigua de l'estret, quieta ara com la d'un llac i passem gairebé tocant un gran cuirassat anglès que vigila mig amagat entre les bromes, com un sentinella avançat que ha d'impedir el pas de qualsevol esquadra no afecta als desigs de la Gran Bretanya.

A poc a poc, els contorns de Ceuta es dibuixen a l'horitzó fins que passada una hora i mitja el vaixell atraca al port. Els camàlics són també ací nombrosos i a crits us ofereixen llurs serveis. N'hi ha alguns abillats d'àrabs que parlen un espanyol estrany. Sense cap nova formalitat desembarquem i ens adrecem a l'hotel. Hem travessat el mar i ens trobem a les portes del continent africà. El faceciós company de viatge mostra la seva estranyesa de no veure enlloc cap lleó. Per l'aspecte de la ciutat, ningú no diria que ens trobem a l'Àfrica. Ceuta sembla una petita població andalusa. Fa poc temps encara tenia una gran categoria militar. Avui els efectius armats no són de gaire importància. No obstant, amb motiu de rebre l'Alt Comissari o acomiadar un personatge que ha de passar a ocupar la cadira encoixinada d'algun ministeri, hi ha sempre ocasió de preparar una parada en la qual desfilen les tropes indígenes al so de les trompetes i dels timbals que enyoren els dies llunyans d'inquietud i de trasbals. Ara, quan el futur ministre ha embarcat en un vaixell de guerra, mentre la banda militar toca l'himne nacional i els mariners saluden posats drets damunt la borda, un oficial crida cinc vegades «Viva le República!» i, tot seguit, les tropes retornen a llurs casernes per a deixar les armes en un recó com eines inservibles. L'espectacle acabat, no ens resta sinó contemplar des del balcó de l'hotel l'entrada i sortida dels vaixells mercants que s'aturen uns dies o unes hores en aquest port o els paquebots plens de turistes desitjosos de visitar l'interior del Marroc tan ric en sorpreses per als ulls europeus o americans.

Efectivament: Els turistes poca feina tenen a Ceuta, el port de la qual es pot considerar com una de les millors portes d'entrada al continent africà.

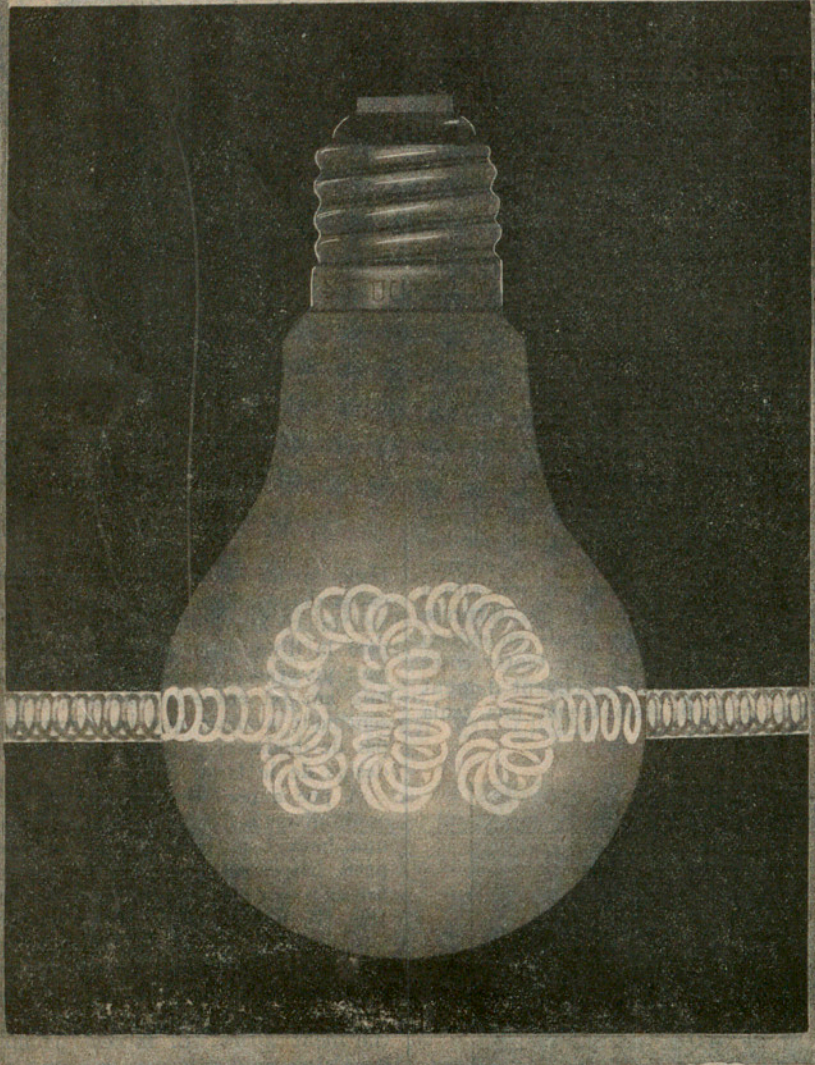
A l'altra banda de la badia d'Algecires es dreça la roca de Gibraltar, punta d'Europa damunt la qual senyoreja la bandera britànica. Veieu-la ací quan el sol apunta i daura l'aigua de la mar.

Ceuta s'estén damunt d'una llengua estreta de terra que la mar banya a l'una banda i a l'altra.

Demaneu sempre Làmpara

METAL

El pintat en general del nou edifici
Plaça Mercat ha anat a càrrec de

Casa Barnada

Pintura Decorativa

Miquel Servet (Sant Sadurni), 18

MATARÓ

LA COMPANYIA

"Aigües d'Argentona a Mataró, S. A."

comunica als seus Abonats i al Públic
en general que **ha traslladat el
seu domicili del carrer
de Francesc Macià n.º 18,
al n.º 49 del mateix carrer.**

L'estucat de l'edifici Plaça Mercat ha anat a càrrec de

J. Alsina

ESTUCADOR

imitació de tota classe de pedres i marbres
elaborat amb ciment "Griffi."

Ibran, 7

MATARÓ

La moderníssima **CAIXA REGISTRADORA**

- Impecable estètica
- Molt poc volum
- Sumament lleugera
- Duració il·limitada

hugin

Preus reduïts

Grans facilitats

: de pagament :

Producte insuperable de l'acreditada indústria sueca

Vegi el seu Stand a la **FIRA DE BARCELONA**

Concessionari exclusiu per a Espanya:

RAFAEL GISPERT DÍAZ
VIA LAIETANA, 54
BARCELONA

Representant oficial:

J. FERRER

Plaça Pi i Margall, 24 - MATARÓ - Teléfon 201

Aquest carrer de Tetuan té tot l'encís de la tradició conservada ací amb tota la primitiva puresa.

Al «zoco» gran de Tànger, un «santon» balla i gesticula mentre conta epissodis interessants als badoes que l'escolten.

Coneguda la seva importància estratègica, sembla estrany que els governs espanyols no hagin sabut aprofitar-la per a treure'n més partit. Segurament que si els anglesos haguessin arribat a posseir-la, altra cosa hauria estat la seva vida. No puc, però, embrancarme en aquestes lleugeres impressions de viatge, en disquisicions d'un caràcter més profund que no s'avindrien gens amb la subtilitat de les meves estampes. Dic que els turistes no s'entretenen gaire a Ceuta i els xofers dels noranta taxímetres que hi ha en servei n'estan prou contents que les coses es descabdellin d'aïtal manera, perquè el dia que arriba un vaixell de viatgers anglesos — els turistes sempre són anglesos per la gent de Ceuta — tots aquests noranta cotxes són requisats per l'agència encarregada de l'excursió i els estadants de Ceuta, si volen anar a algun lloc distant ho han de fer a peu. Aleshores, els turistes anglesos, entaxonats en els taxis, són conduïts a Tetuan i Tànger i algunes vegades arriben a Xauen i àdhuc a la zona francesa del Protectorat.

Tetuan... Us asseguro que val la pena un viatge al Marroc per a visitar aquesta típica ciutat marroquina. L'auto ens vé a cercar abans de les nou del matí i tot seguit emprenem el camí per la carretera enquitranada i perfecta que ens fa travessar muntanyes i prades plenes d'arbres i d'herba verda i molsuda. A la sortida de Ceuta ens aturem a Castillejos — nom famós en la història de les guerres que Espanya ha hagut de sostenir al Marroc i que va unit inexorablement amb el del general Prim — on hi ha la Duana d'entrada a la zona del Protectorat. Ens visen el passaport i ens tornen a preguntar els cabals que portem. Acomplertes aquestes formalitats, reprenem la marxa. Passem per davant la caserna de la Legió estrangera i veiem uns quants legionaris que s'exerciten a manejar les metralladores. Correm una estona per la vora del mar i més tard arribem a Rio Martín, on hi ha un poblat i una Duana per a les mercaderies que desembarquen els vaixells a la desembocadura d'aquell riu. Seguim el camí i, a la fi, arribem a Tetuan. En aturar-se l'auto s'acosten nombrosos guies àrabs i ens mostren una placa que duen del Patronat de Turisme. En triem un de jovenet, un noi de catorze anys. Tot seguit ens adonem que es tracta d'un vailet sumament eixerit, car parla correctament francès, anglès i alemany, a més del seu idioma nadiu, l'àrab i l'espanyol, i encara, en sentir-nos parlar en català, ens adverteix que també ens entén. El minyó ens

acompanya a córrer pels carrers de la ciutat indígena que serven perfectament l'aspecte tradicional del país amb tota la seva pristina puresa. Homes i dones van abillats en la forma clàssica d'aquella terra i us trobeu submergits en un ambient exòtic molt curiós i agradable. Passem per davant les mezquites, prohibides per als cristians, i veiem els creients que hi entren després de deixar les babutxes a la porta. S'acosta una corrua d'homes que canten versicles del Koran en veu alta i forta: es tracta d'un enterrament moresc. El difunt el porten embolcallat en un llençol damunt d'unes angarilles. El cap li penja pel darrera. El moment és impressionant de debò. La comitiva

cuïros, artífex i ciselladors de metalls, armers, paletes, etc., passen per davant dels nostres ulls meravellats de trobar en aquell indret una manifestació tan seriosa i completa d'art i una voluntat tan fervorosa com la del director de l'Escola que ha de suplir la manca de mitjans econòmics amb l'esforç personal i l'afecte per la seva professió.

Sortim a la Plaça d'Espanya, que és el nus d'unió entre la part indígena i la ciutat europea. A un costat hi ha el palau del Jalifa, en la part més alta del qual voleia la bandera vermella de l'Imperi marroquí i al costat el de l'Alta Comissaria. Desfilen els soldats que fan la guàrdia en aquest darrer, uns homenassos alts i corpulents, ne-

d'aigua ens entela la visió del port i ens obliga a aixoplugar-nos al restaurant, on aprofitem el temps per a dinar. Tànger és una barreja de ciutat mora i europea. Hi ha indrets que talment sembla que us trobeu en una vila francesa, altres que us féu la il·lusió d'estar en una població andalusa. I, finalment, carrers i carrerons per l'estil dels de Tetuan, us recorden la part important que té en la seva vida la majoria musulmana dels seus habitants. Els rètols dels carrers estan redactats en francès, espanyol i àrab, i hi ha botigues que s'anuncien en diferents idiomes europeus. Al bell mig del carrer, uns jueus tenen establert el negoci del canvi de monedes i exigeixen un sobrepreu escandalós per a les transaccions.

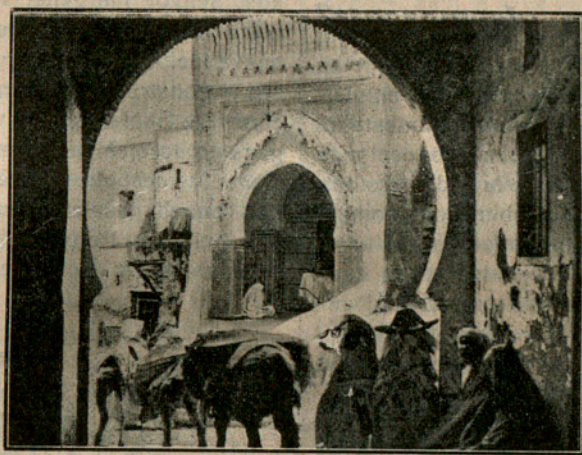
Passem per un gran «zoco» o mercat a l'aire lliure, on els indígenes dels contorns venen tota mena de productes: ous, llegums, verdures, flors. Les dones estan assegudes a terra. Moltes duen uns amples barrets de palla i la cara tapada, malgrat la qual cosa, encara s'amaguen més així que els enfoco la màquina fotogràfica. Al mig del «zoco» un «santon» de cara vermella i barba blanca crida, balla i gesticula amb un gran rosari penjat al coll. Deu ésser molt interessant el que explica, car aconsegueix formar un rotlle el seu entorn i les cares dels oients resulten molt expressives. També hi ha encisadors de serpents que efectuen llurs difícils treballs davant de molts badoes. A l'altre extrem de la plaça s'aixeca esvelta com una agulla la torre de la mezquita dels Susis.

Quan deixem Tànger sortim per la part nova perfectament urbanitzada i contemplem el magnífic panorama de la muntanya plena de torres i xalets rodejats de jardins meravellosos. Durant una estona travessem aquesta muntanya com si passegéssim per un parc deliciós amb l'Atlàntic per fons. La tarda cau i les clarors de la posta tenyeixen el paisatge d'uns tons que cap pintor sabria interpretar exactament. Ha parat de ploure i tot té l'aspecte de nou. Un arc de Sant Martí acaba de completar la gama de colors que la naturalesa ha abocat en aquell bocí de paradís.

Ja de nit, l'auto ens retorna a Ceuta després de presentar el passaport en tres duanes diferents.

Ceuta, maig del 1936.

Fotografies de R. Cunill i de l'autor.

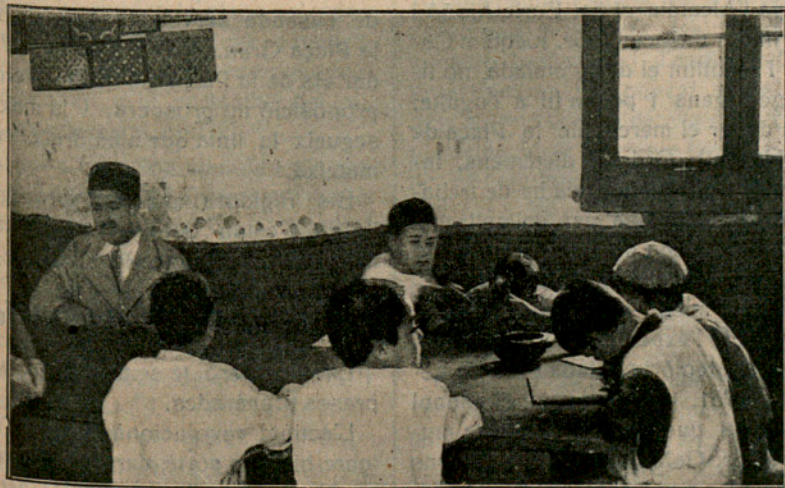
Els fidels mahometans entren en aquesta mezquita de Tetuan plens de fervor religiós després de deixar les babutxes a la porta.

fúnebre transcorre per aquells carrerons estrets i obacs i les veus dels cantors ressonen d'una manera apocalíptica.

El petit guia ens acompanya a l'Escola d'Arts Indígenes i som acollits amablement pel propi director, l'il·lustre pintor espanyol senyor Bertuchi, el qual ens mostra totes les activitats de l'Escola que dirigeix amb un amor i un afecte propis d'un apòstol. Admirem el treball artístic en totes les branques que realitzen els alumnes àrabs, la major part dels quals entren de ben petits i són uns artistes consumats. Totes les arts en què excellien abans els mauritans són estudiades en aquella Escola i regenerades perquè de nou tornin a llur antic esplendor. Teixidores de catifes, repujadors i exornadors de

gres, abillats de gris amb faixes i casquets vermells. Semblen tots cofois de dur un fusell llampant damunt l'espatlla amb una baioneta que lluu d'una manera sinistra. Els indígenes els contemplen quan passen i coven una enveja sorda. Els soldats van amb el cap alt, seriosos, com si sabessin que compleixen una missió transcendental.

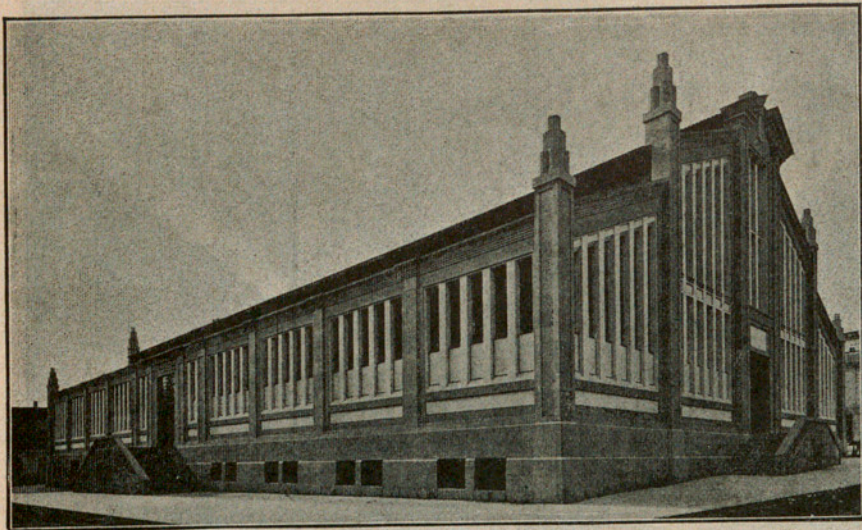
L'auto ens porta un altre cop a la carretera i després de cinc quarts de camí arribem a la Duana que marca el límit de la zona de Protectorat espanyol. Entrem a la internacional de Tànger. Abans, però, hem hagut de tornar a visar el passaport i novament l'haurem de presentar a la Duana que hi ha a l'entrada de l'antiga ciutat fenícia. Plou intensament. Una cortina

A l'Escola d'Arts Indígenes de Tetuan uns vaillets de pocs anys s'afanyen a prendre les meravelles en que excel liren llurs avantpassats.

A l'entrada de Tànger, una parada de rucs carregats de diverses mercaderies, crida l'atenció del turista,

El nou Mercat de la Plaça Pi i Margall

obra i de parets interiors que tant abunden en alguns mercats, pel qual s'obté una visual completa en tots sentits.

Les cobertes a dos pendents fan un ressalt de la primera nau a la segona per a donar lloc a l'entrada de llum, apaivagada pel blau dels vidres, que és el color que menys altera el color natural dels articles a vendre. A més

en la part central de la coberta existeix altre ressalt sense tancar per la ventilació general del Mercat.

Les façanes són línies rectes senzilles, d'acord amb les modalitats de la arquitectura moderna, fugint d'adornaments superflus, limitant-se només a dos bells escuts de la ciutat i a quatre pinacles. L'hi dona relleu la gran socolada i escales de pedra natural. L'altura màxima de la façana és de 19 metres al cantó de Ponent.

—Expliqueu-nos, si us plau, la disposició interior del Mercat.

La planta general està formada per una sèrie de tendes adossades a les quatre parets de façana. En línies longitudinals hi han els llocs de venda de fruites i verdures amb carrers de tres metres entre uns i altres per a la circulació del públic. La part central està destinada a pescateria amb taulells de marbre, claus d'aigua viva i desguassos convenients per a la neteja. En els peus dels taulells s'ha prescindit del ferro co-

lat, tan comú en altres mercats, fent-los de ciment impermeabilitzat per evitar els efectes desastrosos de la sal en contacte amb el ferro. Tampoc s'ha tancat el recinte dels llocs de pescateria com a altres llocs per entendre que la neteja i ventilació dels mateixos és més factible així, ultra que no queda tapada la visual general.

A cada un dels quatre angles hi ha una font d'aigua viva. Hi ha també serveis de vàters i lavabo per a homes i per a dones, respectivament un a cada angle de la part Nord i en la part Sud les oficines d'administració i inspecció a un costat i a l'altre l'escala i munta-càrregues de comunicació amb els soterranis.

La llum i ventilació queden ben resoltes per les vidrieries ja esmentades i per les persianes de fusta en les obertures de les façanes laterals i amb l'obertura superior de ventilació en la part central de la coberta. La il·luminació artificial és l'elèctrica amb potents focus penjats del sostre i amb les il·luminacions particulars dels llocs de venda, a caprici dels arrendataris dintre les normes fixades, que donen un conjunt vistós i alegre.

—Com s'han resolt els serveis de neteja i el d'aigües?

La neteja general queda resolta mitjançant una xarxa de tuberies d'aigua viva amb les seves corresponents boques de regar. Les aigües brutes es recullen amb una sèrie de trapillons convenientment repartits en el paviment de lloseta hidràulica, pel qual s'ha dotat de les mínimes pendents.

La portada d'aigües s'efectua de dues maneres: l'una empalmant directament a les tuberies d'aigües municipals del carrer Deu de Gener i l'altra mitjançant captació d'aigua subterrània d'un pou darrerament construït en el soterrani que facilita treure d'una manera contínua un cabdal d'aigua superior al que les necessitats exigei-

xen. Les primeres proporcionen aigua potable a les fonts, llocs de venda de begudes, bacallaneries, etc. L'altra és per la neteja, regar, vàters, cambra, etc. Per mitjà d'un dispositiu especial poden posar-se en comunicació ambdues distribucions.

—Una última pregunta. Què hi manca per donar-se l'obra per totalment acabada?

Breument. Inaugurada l'obra i en funcionament, no pot donar-se encara per acabada en absolut, puix porta aparellada altres reformes d'execució immediata, tals com l'urbanització dels voltants de la Plaça, amb les consegüents pavimentacions dels rodals circumdants, així com dels carrers afluent, obres que a mida que l'erari municipal ho permeti estic segur que s'aniran succeint.

Queda així mateix per completar la il·luminació externa de l'edifici, pel qual ara s'estan instal·lant dos braços amb globus elèctrics a cada un dels cinc portals d'accés al mercat, i quedaran per col·locar les quatre columnes d'enllumenat una a cada angle de vorera de l'illa del mercat.

I l'altre projecte que a ben segur a no trigar gaire s'haurà de dur a la pràctica serà la construcció de marquesines externes a l'edifici per aixopluc dels venedors ambulants que abunden especialment al mercat del dissabte a la tarda, i d'una manera particular per a que s'hi arredossin els venedors ambulants del mercat oficial dels dissabtes al matí.

Amb aquestes manifestacions ens donem per satisfets, i agraïm sincerament a l'arquitecte municipal senyor Gallifa la seva amabilitat en facilitar-nos tan ampliament la nostra tasca.

Unes dades...

Explicada detalladament la construcció, serà bó conèixer les dades més interessants d'aquest Mercat. Ens les ha facilitat, promptament, l'ac-

Moltó - Vedella
Lletó - Cabrit

Josep Puig i Suari

Taula Central Ll - B

Foto. Carreras

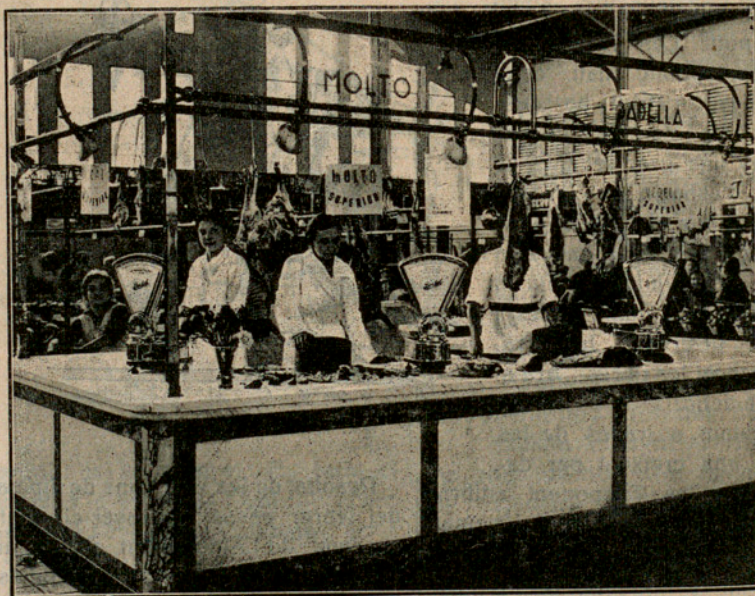

Foto. Carreras

Colmados Bosch

Santa Maria. 11 - Plaça Constitució, 10
Deu de Gener, 5 - Tel. 442 - Mataró

Xampanyes - Licors - Conservees

Proveu la renomada Llangonissa de Vallgorquissa

Grans existències de totes marques
i a tots preus

PUBLICITAS

Clapera —

**Insustituible
en la lactancia**

LA LECHERA

Teatre Monumental Cinema

CCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCC Telèfon 249 - MATARÓ CCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCC

FIRA DEL 1936

Gran Companyia Lírica de
TOMAS ROS

titular del "TEATRE NOU," de Barcelona
en la que hi forma part el "Divo," baríton

PAU HERTOGS

Primer actor i director

Pere Segura

Mestres directors i concertadors

Francesc Palos ~ Antoni Català

Primeres tiples cantants

Glòria Alcaraz ~ Matilde Martín

Tiple còmica

Caricata

Mercé Garcia Teresa Sánchez

Segones tiples: **Carme Cervera : Ampar Cervera : Cristina Peñalver : Carme Soler**

Tenors

Baríton

Antoni Miras ~ Joan Arnó Lluís Fabregat

Actor còmic

Tenor còmic

Actor de caràcter

Actor genèric

Pepe Acuaviva

Manolo Rubio

Ramon Casas

Artur Suárez

Actors: Jordi Ponce - Joaquim Vega - Joan Culla

Coristes del "Sindicat de Cors de Catalunya,,

Orquestra del "Sindicat Musical de Catalunya,,

Diumenge, dia 31 de maig

Tarda, a les 4'15

I.—La centenària sarsuela en dos actes, del gloriós mestre SERRANO,

LA DOLOROSA

pels eminents cantants: MATILDE MARTÍN - ANTONI MIRAS - LLUÍS FABREGAT i la parella còmica, MERCÉ GARCIA - PEPE ACUAVIVA.

II.—La grandiosa sarsuela en dos actes, del mestre MILLAN,

LA DOGARESA

magistral creació dels eminents cantants: PAU HERTOGS - GLÒRIA ALCARAZ - JOAN ARNÓ.

Nit, a les 10

I.—La sarsuela en un acte i quatre quadres, del famós mestre SERRANO,

LOS DE ARAGON

colossal creació de: MATILDE MARTÍN - ANTONI MIRAS.

II.—La famosa sarsuela en dos actes, de l'eminent mestre MILLAN,

EL PÁJARO AZUL

creació personal del «Divo» baríton PAU HERTOGS i els ovacionats cantants: GLÒRIA ALCARAZ - JOAN ARNÓ.

Dilluns, dia 1 de juny

Tarda, a les 4

I.—La sarsuela en un acte i tres quadres, del llorejat mestre SERRANO,

LOS CLAVELES

pels celebrats cantants: MATILDE MARTÍN - JOAN ARNÓ.

II.—La grandiosa sarsuela en tres actes, joia musical de l'immortal mestre CHAPI,

LA TEMPESTAD

pel formidable quartet GLÒRIA ALCARAZ - MERCÉ GARCIA - PAU HERTOGS - ANTONI MIRAS.

Nit, a les 10

I.—La sarsuela en un acte i tres quadres, del gloriós mestre CHAPI,

LA REVOLTOSA

trionf dels celebrats cantants MATILDE MARTÍN - LLUÍS FABREGAT.

II.—Sensacional estrena de la divertida sarsuela en dos actes, de CARREÑO i RAMOS DE CASTRO, música del popular mestre ALONSO,

Me llaman la presumida

pels seus únics i inimitables creadors PAU HERTOGS - GLÒRIA ALCARAZ - ANTONI MIRAS.

lual Conseller Regidor senyor Freixes. Són aquestes:

Número de llocs de que consta la plaça, total 229.

- Especials 4
- Laterals 61
- Centrals. 164

Classificació dels llocs de venda:

Especials, lletra A, per a pesca salada
 id. id. B, per a carn
 id. id. C, per a tocino

(Tipus de subhasta, 5.000 Ptes.).

- 2 Embutiits valencians.
- 8 Volateria.
- 17 Carns.
- 9 Tocino.
- 4 Llegums.
- 1 Dolços.
- 3 Begudes.
- 1 Xacoleria.
- 5 Pesca salada.
- 3 Menudències.
- 3 Conserves.
- 4 Queviures.

Tipus de subhasta els sis llocs números 1, 15, 16, 46, 47 i 61, 600 Ptes. igual tipus són els números 24, 25, 37 i 38, aquest tipus de 600 ptes. cada un, és perquè els llocs són cantonades.

Hi han 16 llocs que són entre la part del carrer de Cuba i S. Joaquim, que el tipus es de 480 Ptes. per ésser els departaments més grandets; els demés llocs part de muntanya i marina o sigui la part del cantó de l'Institut i de casa el senyor Rabat, el tipus de 420 pessetes.

20 Fruïtes.

36 Verdures.

7 Aviram - Ous.

El tipus de subhasta dels llocs de Fruïtes és de 300 ptes. El de Verdures de 180 ptes El de Aviram, Ous, també és de 300 ptes. tipus de subhasta.

26 Peix.

El tipus de subhasta del peix, és de 420 pessetes.

Quantitat total obtinguda amb les adjudicacions fins avui, 87.120 Ptes.

Tant per cent de promig del que han pujat les apostes en l'adjudicació de llocs, 28'381 %.

Llocs que queden avui per adjudicar, 65 entre Fruïtes, Aviram - Ous, i Verdures.

Un lloc especial senyalat amb la lletra D, i un lloc lateral senyalat amb el número 21, i 10 de Peix.

Import aproximad del que importaren les vendes en el Mercat el dia de l'inauguració:

Carns, 64.000 ptes.; Tocino, 16.000 pessetes; Peix, 21.400 ptes.; Fuita, 14.100 ptes.; Gallina i Conill, 13.500 pessetes; Pesca salada, 8.000 ptes.; Comestibles i llegums, 5.300 ptes.; Aviram i Ous, 4.320 ptes.; Verdures, 9.000 ptes.; Pastisseria, begudes i

menjars, 1.720 ptes.—Total 151.040 pessetes.

L'import actual de les vendes, per dia, pot calcular-se en una cinquena i fins una sisena part del dia de l'inauguració, menys els dissabtes que puja considerablement.

Cost aproximad del que val el Mercat, 480.000 pessetes.

Cost aproximad del que val la instal·lació particular dels llocs de venda, 209.975'00 pessetes.

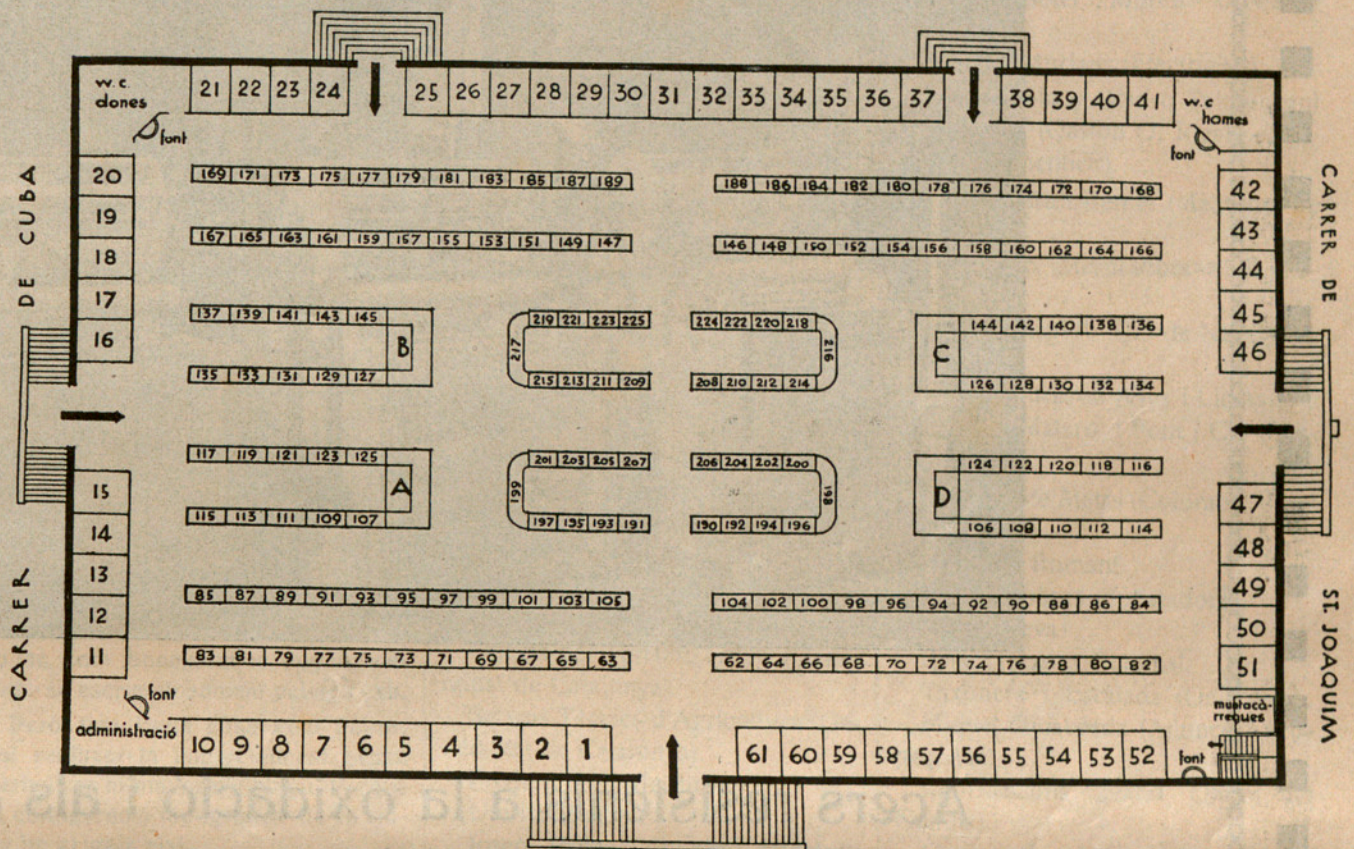
Deficiències observades

Per descomptat que tota obra nova en posar-se al servei, presenta sempre una o altra deficiència. El nou Mercat no podia, doncs, escapar-se'n.

Aquest capítol no pretén convertir-se en cap censura. Recull únicament les deficiències observades, i malgrat la seva totalitat ja les pugui tenir anotades la Corporació Municipal per a resoldre-les, crec necessari consignar-les per a demanar que s'acceleri el seu arranjament, i si més no, en ares a l'imparcialitat de les nostres informacions que han de reflexar el bo i el dolent de totes les coses.

La primera — i la més urgent — és la manca de la cambra frigorífica; l'estiu ens estalona i encara no hi és; els perjudicis als venedors són de consideració.

Cal evitar que entri la pluja per l'obertura de ventil·lació del sostre. el

Numeració i situació dels llocs de venda

Foto. Carreras

PRODUCTES ALIMENTICIS

J. Daniel Bertran

Lloc 2 i 3

Vedella, Moltó i Cabrit

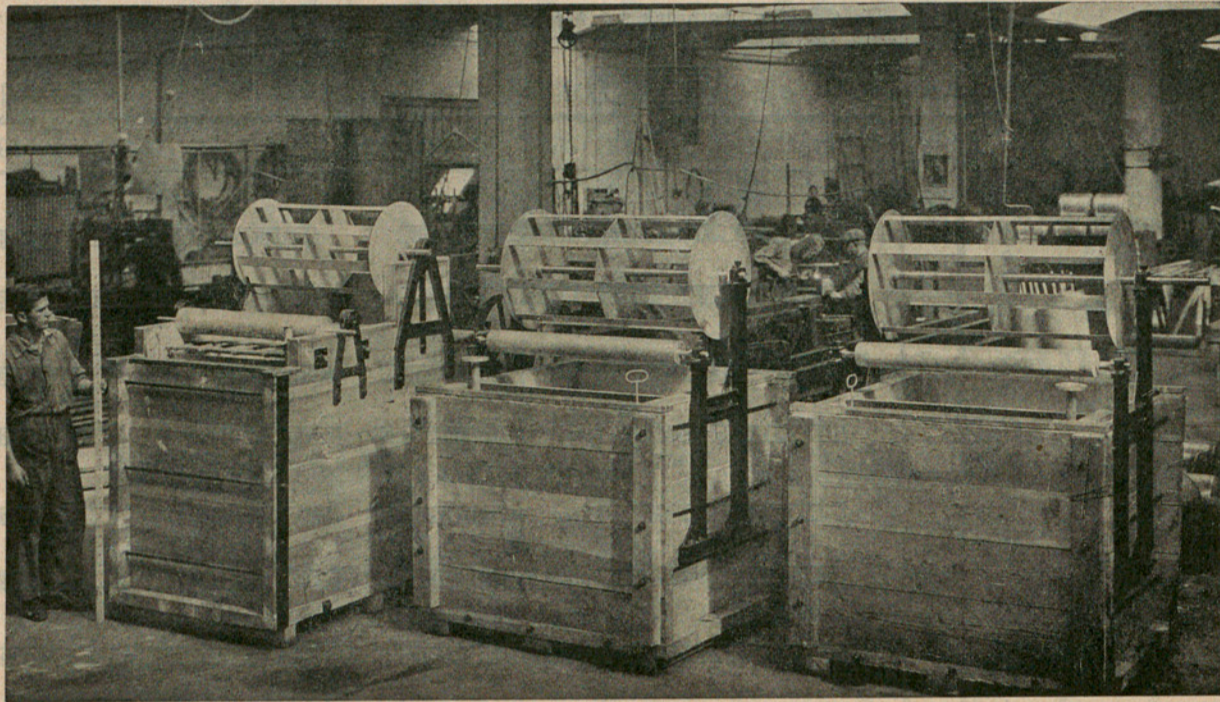
JOAQUIM ESPERALBA

Foto. Carreras

Lloc 4 i 5

Per a les indústries de Tints i Blanqueig

Acers resistents a la oxidació i als àcids

Barques per a tenyir liger - Devanadores - Celdes d'ebullició

Cassons - Tambors de Centrífugues - Vàlvules - Serpentins - Bobines

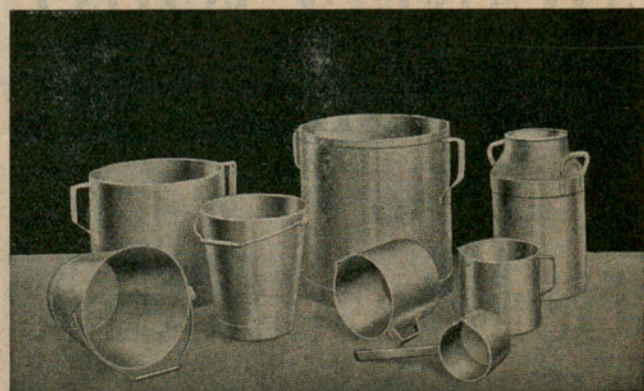
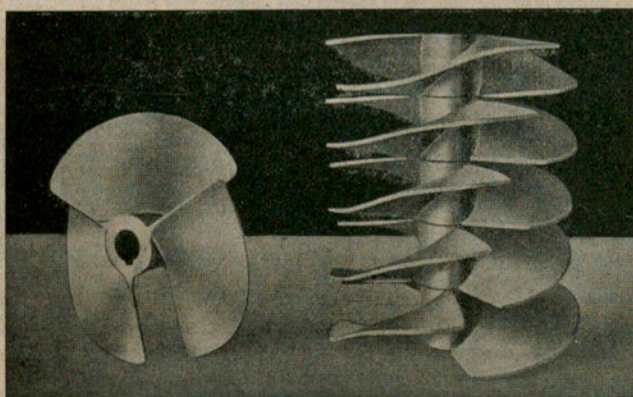
TOT FABRICAT a BARCELONA amb ACER POLDI ANTICORRO

ACERS POLDI

Planxes - Tubs - Barres - Filats - Electroodos - Tires en existència

BARCELONA

Avda. 14 d'Abril, 329 - Telèf. 77598

qual podria resoldre's allargant la volada de teulada superior.

S'imposa la col·locació de paravents a les entrades. La vianda, especialment la carn, es resseca amb l'aire; i al públic no li va gens bé l'aire corrent.

Cal evitar la mullena que es desprèn de les fonts interiors.

La col·locació de la marquesina projectada evitaria l'entrada de la pluja pels portals, i seria bo que s'activés per tal de protegir els venedors en l'època estival que s'apropa.

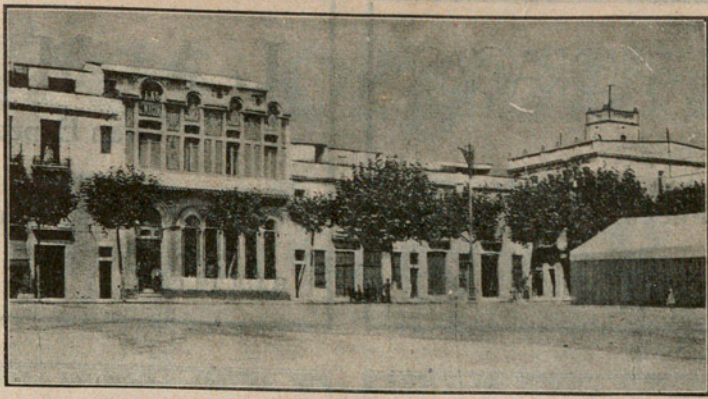
Es d'una urgència apremiant evitar el perill de les baranes de les escales de les entrades. La quixalla hi prèn mal. Voldríem veure-ho ben aviat resolt perquè temem l'inevitable.

Comentari final

I bé El nou Mercat ja té un mes i mig de servitud. El veïnat n'està content i hi acut alegrement, amb l'il·lusió de les coses noves. Entre setmana no abunda massa perquè costa — i costarà moltíssim — de que s'hi desplacin els que hi viuen massa allunyats, i per la competència de les botigues de raval que venen a fiar. Els dissabtes, però, és un altra cosa. La animació és extraordinària, corre diner en abundància, i les vendes pugen una bona xifra.

Aquells varals incrementen el seu valor. Botigues esplèndides s'hi han establert. El comerç es desplaça a cap aquest cantó bon xic descuidat fins ara. Tot això hi haurà guanyat el seu veïnat. Aquestes són coses que sempre vénen bé. L'únic que cal evitar — en bé de tota la ciutat — és que el creixement d'uns no sigui a costa de la ensorrada dels altres.

Està molt bé que es maldi per l'èxit econòmic del nou Mercat, que prou falta fa. Però cal convenir que des de el Municipi es deu governar de cara a tota la ciutat, i si bé és comprensible

La Plaça de Cuba a l'any 1900

una atenció especial pel nou Mercat, és també raonable i justicier que no es descuidin les necessitats de l'altra meitat de veïnatge que necessàriament deu estar també ben atès. I la mesura dictada restringint considerablement la venda en el mateix es decanta massa a perjudicar els uns per afavorir els altres.

Colofó

El criteri que nosaltres propugnem davant la realitat dels fets, és aquest:

Per atendre les necessitats del gros contingent de veïns del cantó de Llevant i no desequilibrar la balança comercial del mateix, és necessària la conservació de un Mercat amb millor adaptació a les possibilitats del moment.

I per la creixença i la prosperitat de l'ala de Ponent, no deu descuidarse ni un moment l'organització i funcionament del nou Mercat, impulsant-lo tan com bonament es pugui i vetllant-se escrupolosament pel seu èxit.

Però, tant l'una cosa com l'altra, cal realitzar-la imparcialment, sense perjudicar ni afavorir a ningú. Perquè la configuració topogràfica de la ciutat ho exigeix així.

Jesús SEGURA

Il·lustracions E. Mach.

IV Fira Comercial de Mataró

del 30 de maig al 7 de juny

Llista d'expositors

- Martí Fitè Brugat.
- Layse S. A.
- Morales Pareja i C.^a (Vins i Cinyacs).
- Productes Sila S. A.
- Productes Químics Farmacèutics S. A. (Persil).
- S. de R. Prado (Aparells telefònics Ericksson).
- Ajuntament d'Arenys de Munt.
- Oficina del Turisme Català (Generalitat de Catalunya).
- Serveis Tècnics d'Agricultura (Generalitat de Catalunya).
- Frederic Pera (Jardiner).
- Uralita S. A.
- Josep Pruna (Bombes Hidràuliques).
- Rocalla S. A.

- Cisa S. A. (Licor Manón).
- Alfa (Màquines de cosir).
- Alfons Saleta Llorens.
- Joan Aldrufeu (Jardiner).
- «Sabó Par».
- Vicenç Esteve Bernaus (Joiier).
- Antoni Martí Colomer (Calçotets «Just»).
- Miquel Bada Gel (Jardiner).
- Salvador Caimari Sabater (Philips Radio).
- Caves de l'Empordà (Xampanyes).
- Josep Bonany (Westingouse).
- Josep Solà Antich (Purificadors de aigua «Permo»).
- Rafael Soler Moreu (General Electric-Nevers).
- Rafael Soler Moreu (Atwatter Kent).
- Manuel Murlans (Electricitat).
- Josep Castany (Rad o Telefunken)
- «Maggi» (Gaston G. Rivals - Productes Alimenticis).
- Genar Parull Renter (Màquines de escriure).
- Pere Fort (Mesuradors d'oli «Esvich»).
- «Air France» - Ci.^a de Navegació Aèria.
- Ricard Cucurell (Vins i Licors).
- Gas de Mataró i Font i Ci.^a (Cuiques de Gas).
- Vicenç Fitè Matas (Colorants, Mini i Albaialdes).
- Medina i Romani.
- Eudald Ribera (Sulfatadors).
- Sabó «Neva».
- Banc Hispano Colonial.
- Taxonera i Escalada (Gelats Suís).
- Miquel Ginabreda (Anuncis i Propaganda).
- Informacions (Stand Oficial del Comitè).
- Cooperativa de Fluid Elèctric).
- En conjunt: 55 Stands i 44 Expositors.

Cansaladeria

Mantega pura : Pernils : Cansalada - Embotits de totes classes : Mortadella i Fiambres

Vda. de J. Filbà

Sucursal: Sta. Maria, 22 St. Cristòfor, 15
Telèfon 97 Telèfon 145

MATARÓ

Llocs al Mercat, núms. 45 i 46

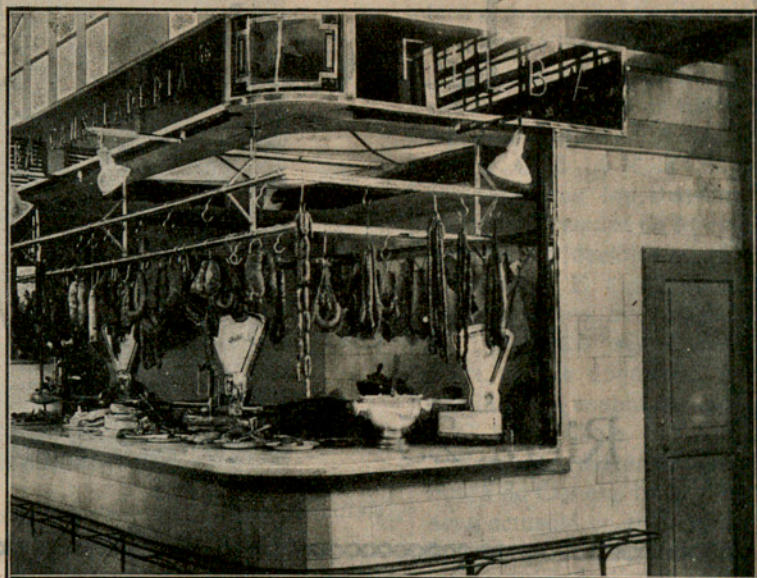

Foto. Carreras

Antoni Viñals

Vendes de Carns al major i detall

Santa Maria, 32
Plaça Constitució, taula núm. 1
Plaça Pi i Margall, taules núms. 52-53-54

Bisbe Mas, 6 Telèfon 313 MATARÓ
Despatx particular

BIBLIOTECA POPULAR
DE LA
CAJA DE AHORROS DE MATARÓ

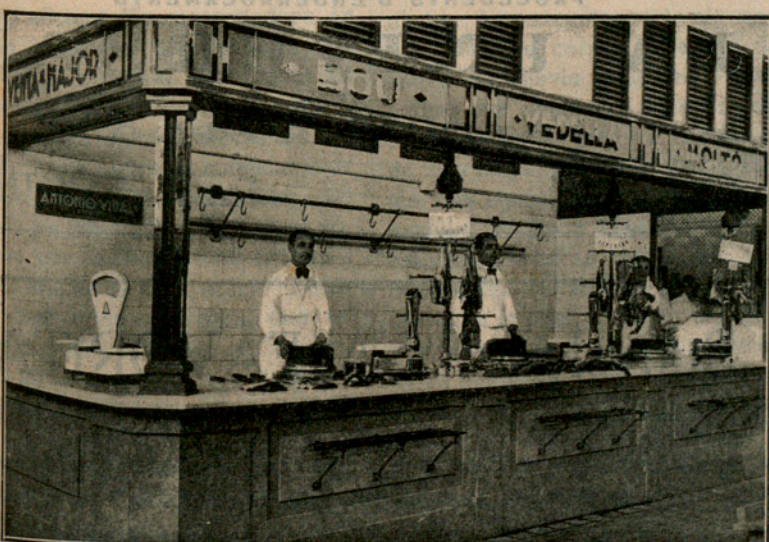

Foto. Carreras

FRANCISCO MAURET MORAGAS

CONSTRUCCIONS MECÀNIQUES

EXCLUSIVAMENT PER A LA INDUSTRIA DEL GÈNERE DE PUNT
STOCK DE PECES DE RECANVI

Almirall Gravina, 27

MATARÓ

LA MÉS CHIC

Gran Especialitat en Cotilles a Mida

Mitges - Moneders - Ventalls
Roba interior i Articles de Punt

BARCELONA, 11

MATARÓ

FRANCESC CAMP

Recader de Mataró a Barcelona en AUTO-CAMIÓ

Mataró - Carrer d'En Palau, 24 - Telèfon 106

Barcelona - Arolas, 3; Petxina, 5 i Plaça Comercial, 10
(Davant del Mercat Central) - Tel. 16.682; Rech, 18 - Tel. 10.302

Vegeu els aparadors de

CALÇATS

Joan Puig Juñé

Bones qualitats i bons preus

Riera, 55

MATARÓ

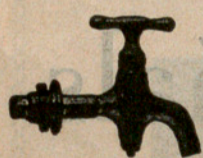
El **85%** de les famílies de
Mataró, reconeixen que el
combustible més pràctic per
a la cuina, és el **Gas**

GAS DE MATARÓ, S. A.

Riera, 25

Mataró

Fundició de Metalls i Taller Mecànic

Aixetes de totes classes Plomades per a les xarxes
Compra de metalls vells

JOSEP MASSUET

Fermí Galan (Reial), 315

MATARÓ

COMPRA I VENDA de MATERIALS DE TOTA MENA
PROCEDENTS D'ENDERROCAMENTS**LA UNIVERSAL**- DE -
ISIDRE RECTO

Carrer Unió, 4

MATARÓ

ÚLTIMA MODA

en confeccions, gèneres de punt i altres

A. ROS VÍDUA DE FERRER

Carrer de Barcelona, 16

MATARÓ

Bunyoleria "LA FAVORITA,"

— DE PERE TUR UNICA A MATARÓ

Classes fines — Especialitats diverses — Elaboració acurada

RAMBLA FERRER I GUARDIA

(cantonada carrer Francesc Macià i enfront l'Ateneu)

Domicili: Sant Joaquim, 70 — MATARÓ

Les nostres organitzacions d'atletisme

L'atletisme triomfa. El triomf, l'èxit inigualable que es preveu per a l'onzena Olimpíada, serà la consagració definitiva de l'atletisme a la nostra civilització—més propiament de la nova civilització—.

L'atletisme s'incorpora a la nostra vida social i esportiva—com una superació de tots els esports precedents i actuals—després de dos mil·lenis de desaparició i de decadència, prometedora d'una societat regenerada. La frase clàssica—el cos sà per a un intel·lecte sà—és la consigna de les grans organitzacions de joventut de tot Europa. Hem vist aquesta consigna en el primer manament del decàleg fejoicista i en una desfílada d'atletes en la celebració soviètica del primer de maig.

Aquesta Europa, aquesta civilització, que s'esquerda i frontolla pels quatre costats... aquesta Europa, que revellida cerca una alenada de joventut—joventut d'idees i procediments en la joventut dels homes que puguen—que la salvi, ha trobat que la novella generació—ni romàntica ni desaprovisiva—s'enquadra i es prepara a una transformació profunda i definitiva amb tot l'entusiasme i la braó poderosos d'uns homes sans en el cos i en l'esperit, preparats, instruits, trempats en la forja d'un exercici assenyat i enèrgic de muscles i d'intel·ligències.

Suècia, renovant la gimnàstica, generalitzant-la, fent-la popular i agradable, introduint-la a la llar, a l'escola i a les organitzacions de joventuts obria un camí, renovava quelcom trascendental i assajava un aspecte de la nova civilització que triomfaria a tot Europa. D'aquest aventatge inicial les joveníssimes nacions del nord encara poden anar a l'onzena Olimpíada a guanyar els primers lloers en les competicions atlètiques.

Suècia, Noruega, Finlàndia, pobles joves, pobles petits, que seguits dels altres pobles petits, van al davant, van pel camí de la salvació d'Europa, d'una Europa d'homes d'intel·lecte sà en un cos sà!...

Nosaltres voldríem afegir-hi Catalunya. I l'hi afegim. No anem amb els primers. Esser primers o darrers en una actuació es de vegades qüestió de circumstàncies i ben circumstantial. Ens basta per afegir Catalunya el veure que Catalunya s'introdueix per aquell camí... i ens anima de veure la joventut, el delí, les possibilitats del nostre poble renaixent.

L'atletisme a Catalunya s'estén i avença. Mataró hi fa una obra aventajada i eficient. Es encoratjadora la victòria esclatant dels juniors del Laietània en el recent Campionat de Catalunya.

Cal persistir en aquesta obra, cal col·laborar en aquestes actuacions de joventuts admirades i aplaudides des de totes les tendències. Nosaltres comencem per dedicar-hi uns articles—fets per atletes de cada secció d'atletisme mataronina—que sigui una informació per al públic—el públic que encara no s'ha adonat de l'atractiu i la valor de l'atletisme—i un estímul per a ells.

Voldríem que l'atletisme prosperés ràpidament a Catalunya. Voldríem que les corporacions oficials d'aquesta Catalunya autònoma, d'aquesta Catalunya plena d'esperit de renovació i de progrés, acollint aquestes ma-

nifestacions culturals—repetim que atletisme és propiament cultura física—de formació de les nostres joventuts, secundés una obra convenient i cívica, des de tots els aspectes.

ESTEVE ALBERT

Centre atlètic "Laietània,"

Fou a l'any 1920 que uns quants xicots pertanyents al Club Natació Mataró profundament coneixedors de la trascendència d'aquest esport pel desenvolupament físic de les joventuts, volgueren implantar-lo d'una manera definitiva a Mataró, i sota la direcció de l'expert alemany N'Albert Gnauck assoliren els primers èxits, que anaren augmentant a mida que organitza-

les quals cal destacar la travessia de orientació al Montseny amb un recorregut de 25 quilòmetres en la que assoliren una brillant classificació, i la celebrada el 30 de maig al Moli d'En Masriera adjudicant-se el premi per equips davant 70 corredors que hi prengueren part representant a diverses entitats excursionistes.

Tal com ja indicàvem més amunt totes aquestes curses eren per muntanya i amb pes a l'esquena, fórmula que s'estilava molt en aquell temps i que sortosament ha anat desapareixent, ja que cal convenir que fer 20 i 25 quilòmetres per terreny accidentat i encara més amb pes a l'esquena ha de produir forçosament un desgast ben accentuat en l'individu que els realitza i són proves àdhuc de deplorable efecte pel que les presencia.

No fou fins l'any 1927 que veient créixer continuament els adeptes a

tava al C. E. Laietània i que estava format per Bombardó, qui es classificà en primer lloc, Farinyes i Rigual.

Per poder donar a conèixer alguns dels valors destacats amb que comptava l'atletisme català el dit Centre organitzà un importantíssim festival en el camp de l'Illuro S. C. en el que participaren Clubs tant potents com el F. C. Badalona, C. D. Espanyol, C. E. Aire Lliure i Juventus de Sabadell. El C. E. Laietània quedà classificat en segon lloc darrera del F. C. Badalona.

Una prova dels valors que anaven pujant dins del C. E. Laietània la demostra l'actuació dels atletes Bombardó i Farinyes en el Campionat de Espanya de l'any 1930 classificant-se per la final i assolint Bombardó el tercer lloc en el salt d'alçària.

L'any 1931 Bombardó tornà a participar en el Campionat d'Espanya classificant-se quart en el llençament de la javelina.

Al mateix any s'organitzà per primera vegada la Volta a Mataró que constituí un èxit d'inscripcions, ja que essent solament per categories junior i neòfits prengueren la sortida 70 corredors.

Tornant amb les actuacions individuals dels atletes trobem que Rigual es classificà campió de Barcelona de categoria junior en el salt d'alçària, i Bombardó assolí l'any 1932 el títol de Campió de Catalunya de la mateixa especialitat, restant classificat per prendre part en el Campionat d'Espanya, celebrat a l'estadi de Berazubi (Tolosa), portant per Catalunya i Mataró el preuat títol de Campió d'Espanya amb la marca de 1'72 metres.

Com a gesta important cal remarcar el matx triangular celebrat a l'estadi de Montjuïc entre els clubs C. D. Júpiter, C. E. La Mola i C. E. Laietània, matx que fou disputadíssim per tractar-se d'equips de forces molt anivellades no decidint-se la victòria a favor del C. E. Laietània fins en les últimes proves, ocupant el segon lloc el C. D. Júpiter seguit del C. E. La Mola, ço que dóna idea del conjunt que ja havia assolit per aquell temps el C. E. Laietània.

No podem deixar passar per alt la figura de Cot que l'any 1933 vista la seva actuació en el Campionat de Catalunya de Cross-country fou seleccionat per a representar Catalunya en el Campionat d'Espanya.

Una de les organitzacions que cal esmentar per la innovació i l'èxit obtingut fou el primer Campionat d'Atletisme i Pentathlon del Maresme, guanyat el primer per la U. G. E. de Badalona, classificant-se el Laietània en segon lloc a pocs punts del guanyador i assolint Salvador Rigual conquerir el primer lloc en el Pentathlon i juntar els títols de Campió de salts d'alçària, perxa i llençament del pes als que ja posseïa de sots-campió de Catalunya i Espanya en el salt d'alçària.

Malgrat aquestes victòries individuals no per això tenien menys cura de preparar l'equip que restà vencedor en aquest mateix any davant els clubs F. C. Barcelona, C. E. de Terrassa, Júnior F. C. i Iris A. C. en un festival celebrat a Arenys de Mar.

Definitivament encarrilats ja en el camí de l'èxit més florent el nom de Laietània comença a colitzar-se alt entre els clubs atlètics i nous ele-

Pere Bombardó, campió d'Espanya de salt d'alçada l'any 1932, atleta ineludible al fer història del Laietània.

ven algun matx inter-clubs, festivals de propaganda i altres manifestacions atlètiques.

El Centre Excursionista Laietània com el seu nom ja indica tenia com a finalitat exclusiva practicar l'excursionisme. Arrossegats, però, alguns de llurs socis pel corrent imperatiu de la època que havia posat en voga les curses per muntanya començaren a prendre part per primera vegada el 7 de juny de l'any 1925 a una d'aquestes, dos elements del sudit Centre, assolint una bona classificació. I és amb aquesta cursa, diríem millor amb aquesta temptativa d'adaptació al nou corrent a la qual seguien moltes altres, com el C. E. Laietània entra de fet en una nova fase d'activitats que havien de culminar dotant a la nostra ciutat d'una potent secció atlètica i de un esplet d'homes propagadors entusiastes i incansables d'aquest saludable esport.

L'any 1926 ja fou pel Laietània de febroosa activitat. Llurs components prengueren part en moltes curses de

l'atletisme i comptant amb un terreny apropiat per practicar-lo en pista es formà seriosament la Secció Atlètica i foren organitzats els primers Campionats socials en els quals es posaren de relleu atletes que havien de portar en temps no llunyà dies de triomf a l'atletisme català i a la nostra Ciutat.

L'any 1928 va organitzar el primer Campionat social de Cross-country en el que s'apuntà un nou triomf degut al nombre de participants que en ell hi prengueren part, proves que han anat succeint-se sense interrupció fins al present.

Portats per un esperit de superació i ja més bregats en les proves de pista concieraren el primer matx inter-club amb el C. E. La Mola de Terrassa, matx que fou perdut per la diferència d'un sol punt, succeint-se ja des d'allavors una sèrie d'actuacions ben remarcables.

El 19 de març de 1930, en el veí poble de Vilassar de Mar, s'organitzà un Pentathlon disputant-se un trofeu, que guanyà l'equip que represen-

Necessiteu una nevera, geladora i qualsevol article per camp i platja?

VISITEU

«**La Cartuja de Sevilla**»

RIERA, 52 - TELÈFON 367

XAMPANYS NOYET

CAVES VALLGORGUINA - BARCELONA

Representant per Catalunya: **PERE FORT** - Carrer Sta. Teresa, 24 - Telèfon 392 - Mataró

Representant de les acreditades cases: OLIS PERE CAIRÓ - SABONS BENET FERRER - XOCOLATES "INDUSTRIES DEL SUCRE," - LICORS JOSEP GERMÀ i MAQUINARIA RAM ALIMENTACIÓ

Banc Hispano Colonial

(Fundat el 1876)

Capital: Ptes. 40.000.000 - Domicili social: Rambla dels Estudis, núm. 1 - BARCELONA - Reserves: 11.493.529'25

AGÈNCIES URBANES A BARCELONA:

(Sants - Hostafrancs), Creu Coberta, 124 - Plaça Palau, 4 (Gràcia) Salmeron, 111 - (Sant Andreu) Sant Andreu, 146 (Poble Nou) Pere IV, 199 Ronda de Sant Antoni, 13 (Clot) Mallorca 547-Aribau 64 Ronda Sant Pere, 32 - Plaça Catalunya, 15 - Avinguda 14 d'Abri1, 331 - Pl. República, 2

SUCURSALS A CATALUNYA:

Arenys de Mar, Balaguer, Bellpuig, Borges Blanques, Caldes de Montbui, Calella, Caspe, Cervera, Cornudella, Espluga de Francolí, Falset, Figueres, Flix, Gandesa, Girona, Granollers, Hospitalet de Llobregat, Igualada, Lleida, Malgrat, Manresa, Mataró, Maials, Mollet del Vallès, Moitblanc, Montcada, Mora d'Ebre, Mora la Nova, Olot, Reus, Sant Celoni, Santa Coloma de Farners, Santa Coloma de Queralt, Tarragona, Tortosa, Valderrobres, Valls, Vendrell Vilafranca del Penedès. — 57 DELEGACIONS EN TOT CATALUNYA.

Compra-venda de valors - Descompte i cobrament de cupons i títols amortitzats - Custòdia de valors, Girs, Transferències, Cartes de crèdit, Ordres telegràfiques sobre tots els països del món - Acceptacions, Domiciliacions, Crèdits comercials simples i documentaris - Descompte i cobrament de lletres - Comptes de crèdits amb garantia de valors i personal - Préstec sobre mercaderies, etc., etc.

Comptes corrents : Imposicions a termini

Caixa d'Estalvi: Servei de guardioles per a estalvi a domicili.

Degudament autoritzats pel REICHSBANK, facilitem MARCS registrats per a fins de VIATGES PER ALEMANYA, a les persones que tinguin llur residència fora de dita nació, a un canvi que significa un estalvi tan considerable que el viatge i l'estança resulten molt econòmics.

Aquests MARCS són vàlids per a pagar l'import dels seus viatges per AVIÓ i en VAIXELLS de Companyies alemanyes i estrangeres. Així mateix són cobrables a tot Alemanya, essent molt interessant per als esportius que amb motiu de les properes Olimpíades, desitgin visitar aquell país.

Sucursal a Mataró: Rambla de Castelar, 36 - Telèfon 222

VICENÇ
ESTEVE

JOIER

Us agrairà vulgueu honrar-lo amb la vostra visita al stand que té instal·lat a la FIRA COMERCIAL d'enguany.

Models exclusius del seu obrador

Barcelona, 57

MESURADORS

"ESVICH"

Distribuidors per a Catalunya:

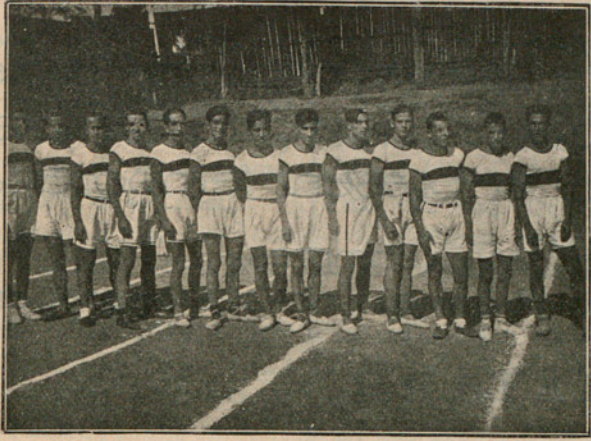
FORT I CODINA

Santa Teresa, 24 MATARÓ Telèfon 392

Visiteu els stands núm. 9 i 10 de la Fira Comercial

ments entren a formar part de l'equip amb possibilitats ben falagueres pel futur.

Així veiem com durant l'any 1934, Joan Vidal i Ramon Garangou s'adjudiquen el títol respectiu de Campions de Catalunya — categoria juniors —

El primer equip del C. E. Laietània. D'esquerra a dreta: F. Rigual, I. Julià, J. Ibern, T. Mas, P. Bombardó, N. Farinyes, Ll. Balbuena, S. Rigual, J. Zaragoza, P. Llivina, J. Roldós, N. Camps i R. Puerto.

en pes i alçària; Cabús i Pi el de sots-campions en 400 metres llisos i 5.000 metres marxa atlètica; Puig i Cervera classificats en 4 i 5 lloc en el «Premi Jean Bouin» i finalment Jané classificat en 5 lloc en el Campionat de Catalunya de Pentathlon ba ent el rècord social.

D'altra banda una sèrie ininterrompuda d'actuacions diverses de l'equip els proporcionen un quart lloc en el «Premi Jean Bouin» (neòfit) un segon lloc en el Campionat del Maresme, un quart lloc en el Campionat de Catalunya de categoria juniors, un tercer lloc en la Challenge Federació Catalana d'Atletisme, vèncer al potent equip del Junior F. C. en un matx celebrat amb motiu del XVII aniversari de la fundació del Centre i molts altres que fóra llarg anomenar i que els reporten en lògica conseqüència un prestigi i un mestratge tan enlairat en el terreny de les organitzacions que fan que el seu concurs sigui sol·licitat en festivals de divulgació atlètica a Igualada, Arenys de Munt i Argenton i a molts altres punts de les comarques catalanes, el qual no els priva d'organitzar algun matx inter-club i el Campionat de Mataró que no cal dir que guanyen cada any sense gaire dificultat.

A darreries de l'any 1935 degut a haver-se format a la nostra ciutat la unió de totes les entitats excursionistes i entre elles el Centre Excursionista Laietània, la Secció Atlètica d'aquesta entitat rebé una sotragada que posà a prova la voluntat formidable dels seus components.

Tantmateix, però, la fermesa i l'entusiasme dels atletes Laietàns, fruit en la seva major part de la campanya empresa anteriorment per formar un nucli de jovent esportivament disciplinat els feren reaccionar amb tanta

valentia i decisió que actualment, malgrat hagin hagut de canviar de local i pesi a les moltes contrarietats sobretot econòmiques que han experimentat, encara continuen — ostentant el mateix nom de Centre Excursionista Laietània i que de fet és ja

una entitat exclusivament atlètica — Posant ben alt el prestigi de la nostra ciutat i de l'atletisme català.

I que això no són només paraules ho corrobora el fet concret comentat a bastament per tota la premsa catalana d'haver guanyat fa pocs dies el Campionat de Catalunya de categoria juniors batent copiosament als dotze clubs que hi participaren i assolint amb un entusiasme delirant, una fe cega en la victòria i un desig de superació inigualable, portar sis títols de Campió a la nostra ciutat ço que representa una tercera part de les proves disputades.

No voldríem acabar aquesta breu ullada a les activitats del C. E. Laietània sense dedicar un petit elogi als joves components d'aquesta entitat sense dedicar un petit elogi als joves components d'aquesta entitat que amb una constància i voluntat dignes de millor sort han fet possible els èxits lleugerament ressenyats sense dubte que aquests continuïn brillantment fins a posar el nom del Laietània i Mataró en primer rengle entre les millors de Catalunya.

Sobressurten d'entre ells amb una força inèdita i vital els joveníssims Ernest Pons, Jaume Dormuà, Pere Girabal, campions de Catalunya de salt, disc i 400 metres llisos, respectivament; Jaume Fernández que assolí el primer lloc en les curses «Jean Bouin» (neòfit) i Campionat del Maresme i el títol de sots-campió de Catalunya en els 1.500 i 5.000 metres (juniors); Joan Sans, Campió de 400 metres tanques, i Pere Ventura i Joan Jané que junt amb Girabal i Sans formaren l'equip Campió dels 4 x 400 metres reemplaçaments.

L'equip guanyador d'aquests darrers Campionats que tant de ressò han adquirit estava completat per An-

toni Pi, Ramon Garangou, Joan Bta. Parés, Antoni Gomis, Josep Fornés i Joaquim Alomà que compliren degudament en el seu lloc amb tot el seu entusiasme i bona fe procurant igual que els altres el triomf col·lectiu de l'atletisme matoroní.

I com a punt final d'aquest comentari volem dir ara que si el C. E. Laietània a despit de les contrarietats econòmiques que ha tingut de suportar ha pogut seguir una marxa ascendent i plethòrica mancada de l'ajut oficial es troba en altres poblacions aquest esport, és indubtable que si hagués pogut comptar amb aquest

Dormuà, de la nova promoció del Laietània. Actualment campió de Catalunya del llançament de disc i destacadíssim en tots els llançaments.

ajut el balanç que hauríem fet avui hauria estat tot un altre ja que sovint degut a les despeses que ocasionen els desplaçaments, estris i equip dels atletes s'han perdut ocasions immillorables per poder actuar i desplegar-se activament.

No volem pas indicar amb això que s'hagués de subvencionar als atletes amb un ajut metàl·lic que fóra contraproduent i potser l'inici de llur ensorrada, ja que una de les condicions que fan més noble aquest esport és la

d'ésser amateur; però si que dirme que és una llàstima que Mataró ciutat gran en cens i en indústria i que podria ésser-ho més encara en esportivitat no hagi trobat encara l'Ajuntament que s'ocupi de destinar una sala on s'ensenyi Cultura Física.

Els que seguim amb interès les lluites esportives que es desenrotllen en la nostra ciutat i que ens donem perfecte compte del que significa la pràctica d'un esport pel millorament físic de l'individu, veiem amb tristesa actuar damunt el camp d'esports xicots que físicament tenen molt que desijjar i que la majoria d'ells tenen un concepte totalment erroni de l'objectiu que s'inclou dintre el mot esport.

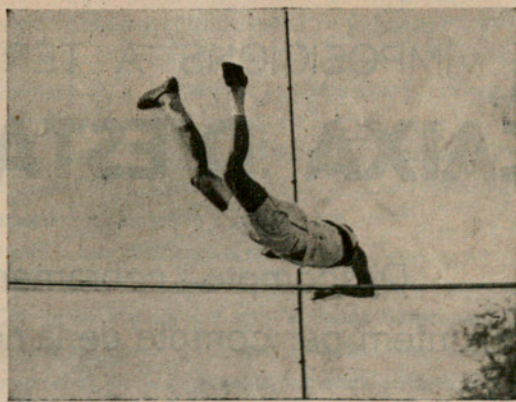
Perquè és indubtable que si ells còpsessin tot el significat d'aquest mot ben prompte s'adonarien que per a practicar degudament qualsevol esport el primer que es necessita és una preparació física que ells no posseeixen i que sols podrien adquirir-la so ta el guiatge d'un home capacitat per aquesta tasca i amb una contínua assiduïtat a una sala de cultura física.

Repetim-ho: la nostra ciutat està mancada d'una escola oficial de cultura física i diem oficial perquè com hem esmentat abans no hi ha cap Entitat que disposi de cabals per crear-la i sostenir-la, repetim però també que si ens manca és perquè els que deuriem fer-ho no se'n ocupen.

Dintre el Centre Excursionista Laietània hi han homes suficientment apertes i capacitats en aquesta matèria que hi aportarien la seva col·laboració entusiasta, només els manca qui els oferís un lloc adequat per desplegar llurs energies. L'enlairat concepte que tenen de l'esport, el coratge que han demostrat amb llurs actuacions, un coneixement aprofundit dels beneficis que reportarien uns curssets pràctics i teòrics de cultura física i l'anhel amb que persegueixen aquest objectiu fan creure no obstant que no cediran fins a veure més tard o més d'hora realitzat el seu afany, aquests homes abnegats que tant s'esforcen en contribuir al desenrotllament físic de la nostra raça i que escampen arreu de Catalunya el nom triomfant de la nostra ciutat volguda.

J. J. i F. R.

(Segueix a la plana 37)

Salvador Rigual, bon estilista del C. E. Laietània, en un salt de perxa.

Els vidres de l'edifici del Nou Mercat, són de

VIDRES i CRISTALLS PLANS

Macià, S. en C.

Diputació, 253

BARCELONA

Telèfon 17735

Vídua de Félix Castany

Recorda a la seva clientela i al públic en general, que acaba de rebre una selecció d'articles d'alta novetat per a la present temporada.

SENYORA: Abans de fer les seves compres, no deixi de visitar els nostres aparadors.

Carrer de Barcelona, 53

: ~ :

MATARÓ

Banc Espanyol de Crèdit

Fundat l'any 1902

Casa Central: Madrid - Alcalà, 14

Capital social: Ptes. 100.000.000'

Capital desemborsat: Ptes. 51.355.500 00,-

Fons de reserva: Ptes. 70.592.954 34

Sucursal de Mataró: Sant Josep, 6

Direcció Telegràfica i Telefònica: **Banesto - Tel. 102 - Apartat 33**

SUCURSALS A CATALUNYA: Barcelona, Lleida, Tarragona, Balaguer, Borges Blanques, Cervera, Espluga de Francolí, Manresa, Mataró, Montblanc, Santa Coloma de Queralt, Tàrraga, Tortosa i Valls.

Més de quatre centes sucursals i agències a la Península i Marroc

Corresponsals a les principals places del món

COMPTES CORRENTS

amb interès

IMPOSICIONS A TERMINI

CAIXA D'ESTALVIS

Descompte de cupons

Dipòsit de títols en custodia

SERVEI DE CAIXES DE LLOGUER

Consultes gratuïtes sobre valors

Descompte i cobrament de lletres, girs, crèdits d'acceptació, etc., etc.

Executem per compte de la nostra clientela tota classe d'operacions de Banca i Borsa

Articles de viatge - Variat assortit en maletes

EMILI ROVIRA

Carteres - Baguls - Motxil·les

Fermí Galán, 347

MATARO

FÀBRICA DE GÈNERES DE PUNT

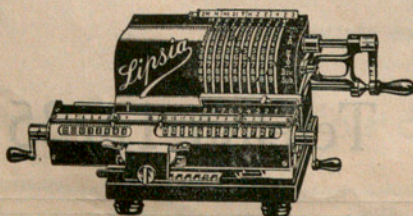
JOAN RIGUAL

Ronda d'En Prim, 70

MATARO

MÀQUINES D'ESCRIURE

NOVES DE TOTES MARQUES

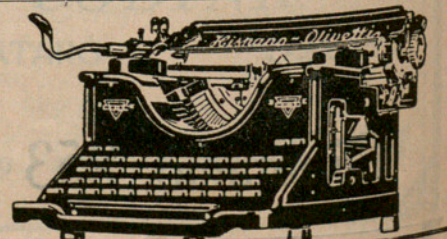
Reconstruïdes i d'ocasió - Venda a terminis, lloguer, etc. - Peces de recanvi i accessoris en general - Cintes, Paper carbó - Màquines d'Oficina i Portàtils en totes marques - Reparacions i restauració de tota classe de màquines. — MATARÓ I COMARCA — Servei de neteja i conservació, visita mensual, trimestral, etc. Neteges a fons anuals amb ablaniment del cilindre, gratuïtes per les màquines d'escriure dels senyors Abonats.

GENAR PARULL I RENTER

ARGÜELLES, 34

MATARÓ

TELÈFON 362

Mataró i la seva Fira Comercial

Els mataronins han pogut veure per IV vegada aixecar-se radiant aquella columna lluminosa — al peu de l'antiga Creu de Terme — que anuncia la proximitat del Certamen Comercial de la Ciutat, i han sentit davant la seva presència una satisfacció interna, que els ha fet reviure el record de les Fires anteriors, portades a cap amb tant d'èxit, bo i esperant la que s'anuncia també prometedora pel prestigi de la Ciutat.

A Mataró la esplendorositat i bon resultat del Certamen Comercial no pertany a ningú concretament. La Fira Comercial és de la Ciutat, i sota aquest símbol tothom ha treballat a mesura de les seves forces i amb la més bona voluntat.

Per això al començar em plau de consignar «Mataró i la seva Fira Comercial».

Aportació.— Cal esmentar que enguany potser s'ha notat una major aflluència d'expositors que en anys anteriors, sense haver de recórrer a la gestió expressa del Comitè.

La Generalitat ha cedit esplèndidament valuosos elements per tal de fer més efectiu el seu bon resultat, apart d'una subvenció en metàl·lic i la cessió de la Cobla Oficial.

Amb tot i coincidir la Fira Comercial de Barcelona en els mateixos dies de la nostra,—ço que ha motivat la anul·lació de compromisos concrets en principi amb el Comitè, per varies cases mataronines i de fora,—no per això ha sofert merma el prestigi adquirit. Sap tothom que la Fira Comercial de Mataró, després de Barcelona, és la primera de Catalunya.

Stands.— Vull justificar l'apartat anterior i en especial l'últim paràgraf amb unes dades que he pogut recollir de la totalitat de les firmes comercials que han adquirit Stands i d'altres amb qui hem sostingut negociacions.

El sol fet de venir un expositor a entaular conversa amb el Comitè, sap per endavant, i sense necessitat de dir-li, que per muntar un Stand cal fer-ho en forma escaient ja que no es tracta d'una Fira Comercial qualsevol.

Hi ha expositor que ha invertit en arranjant un Stand 6 mil i 7 mil pessetes amb decorat i presentació, apart del lloguer, transport, estada, etc., etcètera.

Podem assegurar que a Mataró no s'ha muntat cap Stand que el seu valor d'adornament hagi baixat de mil pessetes.

Això, naturalment, ha donat un cert to a la nostra Fira, i el seu lloc de preferència ha estat en tots els anys tractat amb tot mirament pels organitzadors.

La Ciutat optimista.— En moltes coses—generalment parlant—Mataró i els seus ciutadans, no tenen pas un optimisme exagerat de les qüestions que els afecten. En molts sectors el pessimisme més paorós hi plana durant tot l'any, sense que al seu redós hi broti una idea, una iniciativa, i moltes vegades, la brega ha de sostenir-se contra la iniciació d'una obra que pot dir-se neix sola.

Allà on fuig tot i reneix el més franc i sincer optimisme, és quan es parla de la Fira Comercial. Cal remarcar-ho en justícia. Mataró es tro-

ba unit en un sol gest, identificat en l'obra, participant amb el seu èxit, en la Fira Comercial.

Amb aquesta demostració de ciutadania i de patriotisme mataroní—que convindria accentuar en tantes coses—cal buscar el seu falaguer resultat de cada any.

El dia que es vulgui orientar aquesta formosa obra sense la participació de tots, la seva vida estarà comptada amb data fixa. De fer-ho com fins avui, tindrem Fira Comercial per anys i amb èxit creixent.

La Ciutat estarà compensada. Al seu optimisme hi correspondrà la Fira amb el seu prestigi generós i entusiasta per Mataró.

La Fira Comercial del Maresme.— La fita del demà reservada a la nostra Fira Comercial serà el seu eixamplament progressiu fins a convertir-la en la Fira Comercial del Maresme.

L'Ajuntament d'Arenys de Munt, enguany, ha tingut el gest lloable de iniciar aquest camí amb la seva valuosa aportació.

Canet de Mar hi concorre amb la seva Escola de Teixits de Punt.

Davant d'aquest fet espontani i edificat d'aquestes dues localitats hi desitgem veure en successius anys el conjunt de pobles del Maresme, amb les seves especialitats més remarcables.

Mataró conscient d'aquest acte, obre les seves portes per tal d'acollir en el seu recinte Comercial la manifestació germana de tots aquests pobles per fer-ne un sol gest, que unexi el seu treball i el seu esforç.

Els iniciadors.— Vull insistir evocant als iniciadors de la nostra Fira.

Units per la mateixa estima a la Ciutat, aportaren la idea venent tots els obstacles per tal de fer-la viva i gran.

Mataró tot, en retre admiració al Certamen que cada any s'aixeca a la Rambla de Castellar, ret també un homenatge a vosaltres que sabreu trobar aquest llaç tan simpàtic per fer-nos sentir, per damunt de tot, l'estima per les nostres coses.

Per la meua part i molt modestament, hi apporto enguany el meu treball i tota la simpatia per l'obra que amb tant d'encert iniciareu, defugint tot mèrit propi. Penseu només, que m'he limitat a seguir el vostre exemple allixonador.

JOAQUIM ILLA ROS

Oficial d'Estadística de l'Excm. Ajuntament i Secretari del Comitè Organitzador de la IV Fira

Aquest número de

DIARI DE MATARÓ

es ven al públic al preu de

50 cèntims.

Els nostres subscriptors el rebran gratuïtament.

IV Fira Comercial de Mataró

Programa de Festes

DIA 30, a les 9'30 de la nit: Inauguració Oficial de la Fira Comercial, amb assistència de l'Il·ltre. Conseller d'Economia i Agricultura de la Generalitat, Ajuntament, Autoritats, Comitè Organitzador, Comissions de la Fira i representacions d'entitats i premsa.

L'acte serà amenitzat per la Banda Municipal.

La inauguració serà radiada per Ràdio Barcelona per mitjà del seu micròfon instal·lat en el recinte de la Fira.

A les 10: Inauguració de l'Exposició d'Art, organitzada per la Casa de Cultura de la Caixa d'Estalvis, amb motiu de la Fira Comercial.

S'exposaran pintures dels artistes mataronins Lluís Muntané i Rafael Estrany.

L'Exposició estarà oberta tots els dies de la Fira.

A les 10'30: Inauguració de l'Exposició Fotogràfica, «Trofeu Valls», a la Societat Iris.

DIA 31, a les 9'30 del matí: Partits de futbol, al camp de l'Iluro S. C., entre els equips de la Penya Soler i la Penya Iñesta de l'Iluro.

A les 10: Festival atlètic entre les seleccions de les Ciutats de Terrassa i Mataró, al camp de l'Iris A. C.

Les proves a celebrar són les següents: 100 metres plans; Llançament del pes; Salts de llargària; 3.000 metres plans; llançament del javelot; 800 metres; salts d'alçària; 400 metres plans; salts de perxa; rellevaments 4 x 100 metres.

En el curs d'aquest festival l'atleta local Ernest Pons intentarà batre el rècord català del salt d'alçària.

A les 3 de la tarda: Partits de futbol, al camp de l'Iluro S. C., entre els equips infantils del Granollers S. C. i l'Iluro S. C. i seguidament l'equip B del F. C. Barcelona i el primer equip de l'Iluro S. C.

A les 4: Festival de natació entre el Club Esportiu Mediterrani i el Centre Natació Mataró, disputant-se les proves següents: 100 metres lliures; 400 metres lliures; 100 metres braça; 3 x 50 metres estil; 5 x 50 metres lliures i partit de Water-Polo.

A les 6'30: Lluïts balls organitzats per les entitats Societat Iris, Ateneu Popular i Joventut d'Unió Gremial. Al Tívoli aixecat al pati de la Unió de Cooperatives, ball amenitzat per l'orquestrina Ribas Jazz, de Barcelona.

A les 10 de la nit: Esdeveniment teatral a la Sala Cabanyes, on es representarà la nova obra de Folch i Torres «La Marqueseta que no sap que té».

Lluïts balls al Tívoli de l'Unió de Cooperatives i a les entitats Societat Iris i Ateneu Popular.

DIA 1, a les 5 de la tarda: Partit de futbol al camp de l'Iluro S. C. entre els primers equips del C. D. Europa i l'Iluro S. C.

A les 6'30: Balls a les entitats Joventut d'Unió Gremial, Ateneu Popular i Societat Iris i al Tívoli aixecat al pati de l'Unió de Cooperatives.

DIA 2, a les 10 de la nit: Concert per la Banda Municipal al recinte de la Fira.

DIA 3, a les 10 de la nit: Sardanes a la Plaça de la Llibertat per la Cobla Barcelona, Albert Martí, Oficial de la Generalitat de Catalunya.

DIA 4, a les 4 de la tarda: Visita Escolar a la Fira Comercial, en la que hi concorran els infants de les Escoles, els quals seran obsequiats. Hi assistiran, a més a més, els «nans», i seran enlairats en el transcurs de la visita globus grotescos.

A les 10 de la nit: Lluït ball al Clavé Palace en el transcurs del qual seran presentats els models inscrits en el Concurs d'Elegància Femenina, i seran entregats els premis atorgats per votació popular. L'execució de ballables estarà encarregada a la renomada Orquestrina local Oriental Jazz «Els Verds».

DIA 5, a les 10 de la nit: Representació teatral dels Amics del Teatre, al Clavé Palace, amb la comèdia de Carles Arniches «Yo quiero» que representarà la Companyia de Comèdies castellanes Aurora Redondo i Valerià Leon.

DIA 6, a les 10 de la nit: Sardanes al recinte de la Fira.

DIA 7, a les 9 del matí: Festa del Pedal i arribada de la caravana ciclista, que serà rebuda pel Sots-Comitè de Mataró, junt amb la Banda Municipal, i la Creu Roja amb la Secció Ciclista i representacions de les entitats adherides, dirigint-se tot seguit a la Casa Consistorial on seran rebuts per les autoritats, imposant-se llaçades als banderons de les entitats ciclistes concorrents a la Festa.

Acte seguit s'organitzarà el concurs per tal d'adjudicar un lot de bicicletes que a tal fi han estat regalades o adquirides per subscripció popular.

Entrega, pel senyor Alcalde, President del Sots-Comitè de la XXIV Festa del Pedal, de les sumes destinades a les institucions benèfiques de la ciutat, que serà el producte net de la recaptació de la Festa, i tot seguit visita de les entitats ciclistes a la Fira Comercial.

A les 11 del matí: Concert, al Clavé Palace, per l'Institut Orquestral de l'Associació Obrera de Concerts de Barcelona.

A les 4'30 de la tarda: Festival Popular, al Parc Municipal, amb el concurs dels «4 Paruci» i «Els Falcons» del Grup Sant Jordi de la F. J. C., Banda Municipal i la Cobla Refilaires del Maresme». S'enlairaran globus grotescos.

A les 6 de la tarda: Inauguració, en l'Escola Municipal d'Arts i Oficis, amb assistència de les autoritats, de l'Exposició de treballs escolars, tècnics, d'art decoratiu, industrial i domèstic, d'alumnes de l'Escola.

A les 10 de la nit: Castell de focs que serà disparat pels acreditats pirotècnics senyors Estapé Germans i Masias, de Barcelona.

A les 10'30 de la nit: Revetlla popular, en el recinte de la Fira Comercial, a càrrec de la Cobla «Els Refilaires del Maresme» i la Banda Municipal.

A les 11 de la nit: Clausura de la Fira.

Notes: La inauguració de la Fira serà anunciada a la ciutat amb el dispar de sis petards.

Els teatres i cinemes: Teatre Monumental Cinema, Clavé Palace, Sala Cabanyes, Gayarre, Modern, celebraran representacions de teatre i sessions extraordinàries de cinema.

Durant els dies de la Fira Comercial, la Companyia M. S. A. estableix bitllets d'anada i tornada des de tots els pobles de la costa compresos entre l'Empalme i Barcelona.

Materials per a la Construcció

- de -

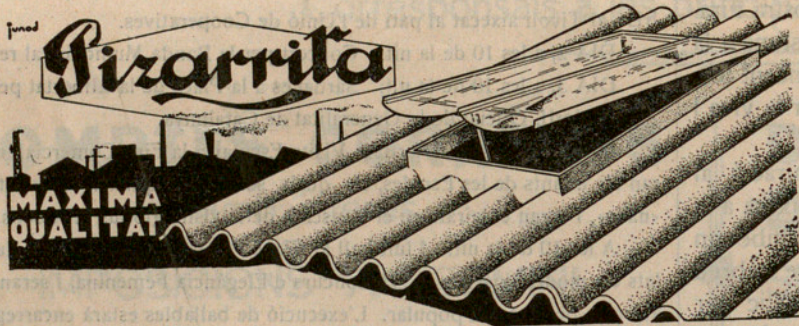
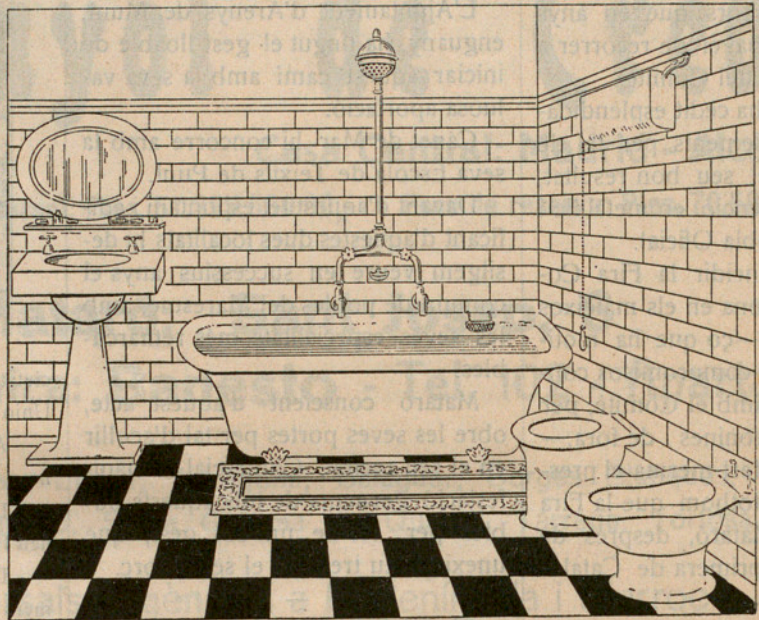
Fill de Pere Homs

Telèfon 137 - Despatx: St. Isidor, 7

Aparells Sanitaris
Standard

Waters, Bidets,
Lavabos, Banyeres,
Cambres de bany
complertes.

PIZARRITA

Tuberíes Duplex
Dipòsits
Plaques llises i
acanalades

ISOFIBRA

Material Island pel soroll, Plaques de fibra mineralitzat
molt lleuger i de fàcil col·locació.

Material per a la Col·locació de rajola de València

P. D. C.

PRODUCTES MEF

BIANCO ~ ISOLIT ~ ISOL ~ ISOTOL

Soluciona el problema de les humitats i eflorescències
salines en parets interiors i foranes, un cop protegi-
des poden ésser empaperades o pintades a la cola.

DEMANEU PRESSUPOSTOS

Les nostres organitzacions d'atletisme

(Vé de la plana 33)

RÈCORDS ACTUALS DEL C. E. LAIETÀNIA

100 metres, Joan Jané, 12 s., 14,4/33.
 200 metres, Joan Jané, 25 s., 2/12/34.
 400 metres, Pere Girabal, 55 s 1/10 3/5/36.
 800 metres, Joan Sans, 2 m. 09 s. 4/10 1/11/34.
 1.500 metres, Grau Cof, 4 m. 29 s 8/10 22/10/35.
 5.000 metres, Jaume Fernández, 16 m. 27 s, 3/5/36.
 10.000 metres, Antoni Gomis, 36 m. 11 s. 6/10 17 5/36.
 10.000 m. marxa, Antoni Pi, 57 m. 48 s. 4/10 3/5/36.
 110 m. tanques, Ramon Garangou, 20 s. 8/10 3/5/36.
 400 m. tanques, Germà Arias, 1 m. 05 s. 2/10 5 6 32.
 4 x 100 m relleus, Francesc Arnó, Jaume Dormuà, Pere Girabal i Joan Jané, 49 s, 3/5/36.
 4 x 400 m. relleus, Pere Girabal, Pere Ventura, Joan Jané i Joan Sans, 3 m. 50 s. 2 10 17/5/36.
 Salt d'alçària, Ernest Pons, 1'748 metres, 19,4/36.
 Salt de llargada, Francesc Arnó, 6'04 metres, 27/10 35.
 Triple salt Salvador Rigual, 12'30 metres, 28 4 35.
 Salt amb perxa, Salvador Rigual, 3'35 metres, 27 10 35.
 Llançament del pes, Joan Vidal, 11'25 metres, 9/9 34.
 Llançament del disc, Narcís Farinyes, 36'47 metres, 2/4/33.
 Llançament del javelot, Pere Bombardó, 45'36 metres, 5,6/32.

tingués aquesta finalitat dins la nostra Societat. Era exactament el primer de setembre de 1931 que deu o dotze amics fundaren l'«Iris A. C.»

Les dificultats dels primers anys foren quasi insuperables. Primerament ens faltaven els estris necessaris i sense camp on poder-se entrenar, ens era impossible fer res. No es refredà per això l'entusiasme que ens animava. Els estris ja els aniríem adquirint poc a poc. Hi havien uns solars per edificar en el que avui és Ronda de Barceló que estaven plens de runes i desferres. Anàrem a veure el propietari i aconseguírem ens permetés usar-los que nosaltres procuràrem deixar-los en les millors condicions per la pràctica del nostre esport. I en els freds matins d'hivern els pocs vianants que passaven miraven amb estranyesa aquella colla de joves que, armats de pic i pala, anaven rebaixant munts de terra i aplanant el terreny mentre el vent matinal els hi deixava la cara i les mans balbes. Al cap d'un temps de treballar-hi el resultat era desalentador i veírem que almenys necessitariem un parell d'anys abans no reuniria el terreny les condicions necessàries. A fi de superar aquest obstacle que representava la mort del nostre novell club, iniciàrem les gestions convenients i obtinguérem de l'Excm. Ajuntament que pels matins a primera hora ens concedís el permís per entrenar-nos al Parc Municipal. Amb l'ajuda de la Societat compràrem un pes, un disc i un javelot i amb aquests milloraments anà creixent paulatinament el nombre d'atletes que iniciàven la seva preparació baix els ensenyaments d'En Nonell que durant aquest període fou el nos-

tre entrenador i durant el qual era un privilegi el tenir «sabatilles de claus», somni daurat de tots nosaltres.

Amb tot això transcorregué el primer any de la vida del nostre Club. Fou aleshores que es produí el fet que tingué una gran ressonància per nosaltres i marcà una nova fita en la història de l'«Iris A. C.»

Uns quants destacats atletes locals, recordem Boada, Ibern, Aries, Bros, etcètera, sollicitaren l'ingrés en les nostres fileres a condició que prenguéssim estat oficial. Per aquest fi se iniciaren les gestions prop de la Federació i Govern Civil, i el 1 de setembre del 1932, un any just des de la seva fundació, l'«Iris A. C.» prengué estat oficial celebrant una reunió general d'on va sortir un Consell Di-

3.er lloc darrera el Barcelona i el Buc. El primer matx inter-club fou a Barcelona, contra la U. G. E. amb un resultat advers. De llavors ençà hem fet acte de presència en tots els campionats locals i comarcals, havent estat els campionats de Mataró del 1935 que tingueren la actuació més destacada, que per mitjà de Boada, Fonts, Carretero, assolírem els títols de pes, 100 m., 800 m. alçària a més dels rellevaments 4 x 100. A més, hem competit, amb diversitat de resultats contra el F. J. C. de Vic, Natura, C. A. Martinenc, Granollers A. C., C. D. Júpiter, destacant l'actuació dels atletes Fonts, Boada, Carretero, Aries, Bros, Serra, Puig, Julian, Fors, etc. En marxa Joan Ibern feu durant els primers anys una gran actuació

Arribada dels 800 m. Illos en el mateix inter-ciutats Mataró-Tarrassa. A primer terme, destacat, Boada de l'Iris.

rectiu i proposat per En Joan Ibern, s'adoptà el mallot blau amb els cercles com a distintiu del Club. Dues setmanes més tard Boada i Ibern foren els primers, cada un dins la seva especialitat, de portar-lo a la victòria.

Les primeres activitats del Club varen ésser dedicades al cross organitzant el 30 d'octubre el primer acte oficial que fou el 1.er Campionat de Mataró de neòfits, amb un gran nombre de participants, organitzant també nosaltres els Campionats de Cross de Mataró per totes les categories el febrer del 1933. Ha estat en aquesta especialitat on el nostre Club ha assolit una major personalitat. Tant individualment (per mitjà d'en Jaume Llopart) com per equips hem obtingut que l'«Iris E. C.» figuri entre els vencedors de les competicions comarcals. Els atletes que més han destacat han estat a més d'en Llopart, en A. Alabart, model d'atletes fa poc retirat, Espàrrac, Cervera, Bone, Egea, etc.

En la pista fou de l'Estadi de Montjuich on el nostre equip feu la presentació oficial en un matx organitzat pel Dinàmic Club, restant encara una colla de rècords en peu des d'aquella jornada on quedàrem classificats en

que el classifica com un dels millors estilistes de Catalunya.

En l'actualitat són una colla els que darrerament han començat a practicar l'atletisme, tots ells joves i algú dels quals té una brillant perspectiva si és constant en l'entrenament, sobressortint En Manuel Gascon, campió local dels 80 m.

Ara ja prop de celebrar el cinquè aniversari, disposant d'un camp de joc en bones condicions, amb la temporada plena de matx que ajudaran a la formació de l'equip és no sens una íntima satisfacció que hom mira endarrera i al mirar els obstacles salvats fins a la consolidació actual es fa la promesa de seguir lluitant per dins la més gran modestia ajudar a la gran obra de l'enfortiment de la nostra raça tasca en la qual esperem ens veurem ajudats per tots els que sentin amor a la nostra Pàtria.

TAULA DE RÈCORDS SOCIALS DE L'IRIS A. C.

80 metres: 9" 5/10, German Arias, camp Granollers F. C., el 6-5-34.

100 metres: 12", Joan Ballescà, camp C. A. D. C. I., el 24-5-36.

200 metres: 25" 1 5, Joan Ballescà, Estadi de Montjuic, 10-6-34.

Esbós de l'història de l'«Iris A. C.»

Fou a mitjans del 1931 que degut a l'impressió deixada pels campionats de Mataró d'aquell any, nasqué en una colla d'amics de la Societat Iris l'intenció de dedicar-se a les pràctiques atlètiques creant una secció que

L'equip de la secció atlètica de l'Iris, l'any 1934, a Granollers.

L'original i la construcció de la taula núm. 52, 53, 54 i d'altres — que destaquen per la seva novetat — són de

FERROS DECORATIUS
I CONSTRUCCIONS PER A OBRES

Antoni March

Treballs acurats i preus sense competència

Fermí Galan, 301

Mataró

Els treballs de marbrista del Nou Mercat, són de:

FRANCESC RAL

MARBRES i PEDRES del PAIS i ESTRANGERES

Lapides, Mostradors, Escales, Aigüeres i Marbres per a ebanisteria — Aquesta Casa — no té competidor —

Rafael de Casanova, 72

Mataró

400 metres: 55", German Arias, Estadi de Montjuïc, el 26-8-34.

800 metres: 2' 8" 4/5, Josep Boada, Estadi Montjuïc, el 17-9-33.

1.500 metres: 4' 40" 1/5, Ramon Esparrach, camp Iluro S. C., el 21-4-35.

3.000 metres: 9' 55", Alfons Cervera, camp C. E. Laietània, 26-4-36.

5.000 metres: 16' 56" 1/5, Alfons Cervera, Estadi Montjuïc, el 3-5-36.

10.000 metres: 38' 9" 4/5, Jaume Llopart, Estadi Montjuïc, el 2-9-34.

30.000 metres: 2 h. 11', Autonom Alabart, camp Iris A. C., el 8-1-35.

Marathon: 3 h. 43' 17", Autonom Alabart, Barcelona, el 10-3-35.

4 x 100: 50' 1/5 m., Boada-Carretero-Ballescà-Arias, camp Laietània, 28-6-33.

4 x 400: 4' 1" 9/10, Ballescà-Llopart-Carretero-Boada, camp Iris A. C., el 8-9-34.

Olimpics: 3' 45" 3/5, Boada-Arias-Ballescà-Carretero, Estadi Montjuïc, el 9-4-33.

400 tanques: 1' 2" 2/5, German Arias, Estadi Municipal, el 9-7-33.

3.000 marxa: 14' 50", Josep Ibern, camp Laietània, el 15-10-33.

5.000 marxa: 25' 9" 4/5, Josep Ibern, camp Iluro S. C., el 27-9-32.

Pes: 10'070 m., Josep Fonts, camp Iris A. C., 15-9-35.

Disc: 30'800 m., Julià Vicente, camp Iris A. C., el 8-9-35.

Javelot: 37'300 m., Josep Puig, camp Terrassa F. C., el 13-4-36.

Alçada: 1'65 m., Josep Boada, Estadi Montjuïc, el 29-6-34.

Llargària: 5'76 m., Joan Serra, camp C. A. D. C. I., el 24-5-36.

Perxa: 2'90 m., Antoni Bros, camp Laietània, el 18-6-33.

Triple: 11'69 m., Miquel Carretero, camp Iluro S. C., 28-4-35.

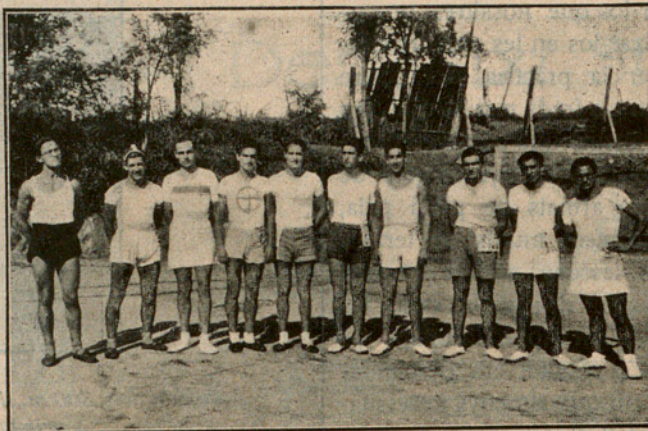
Les seccions d'Atletisme dels grups locals de la F. J. C.

Els grups de la Federació de Joves Cristians de Catalunya tenen les seves seccions d'atletisme que aquí constitueixen l'Unió Local d'atletisme, en la qual militen diversos elements dels tres grups fejecistes matoronins. Aquests atletes de la F. J. C. s'han destacat amb la seva col·laboració als campionats de Mataró i compten amb algun membre de vàlua positiva, com per exemple Viayna, Berga, Pineda, etc., i d'altres que puguen i prometen assolir aviat marques ben reeixides.

Es natural que els atletes fejecistes no destaquen en conjunt en el concert atlètic de la ciutat, ja que la finalitat primordial de la F. J. C. no és

precisament esportiva. D'aquí el mèrit d'aquests elements que saben agermanar les seves activitats de formació espiritual i de cultura amb la pràctica disciplinada d'un esport com l'atletisme, el qual exigeix l'entrenament constant i sistemàtic per a reeixir en alguna especialitat.

A més de la participació als campionats locals, els atletes de la F. J. C. han disputat alguns encontres de entre els quals remarquem els de la F. J. C. a Badalona, Laietània i «Torras i Bages» a Mataró. També han celebrat diversos concursos socials i «Pentathlon», jornades de rècords i, sobretot, pel que afecta a la seva organització participen en el moviment atlètic general de la F. J. C. de Catalunya i tenen diversos rècords absoluts fejecistes.

L'equip de les seccions atlètiques dels grups locals de la F. J. C., l'any 1935.

Foto Castellà

Pel que s'ha dit més amunt, el lector no estranyarà que la taula dels rècords de la Unió Local atlètica de la F. J. C. no sia tan brillant com les d'altres entitats que tenen com a primera finalitat el dedicar-se a l'esport i per tant disposen de mitjans més eficaços per a portar a la pràctica aquesta superació en una prova atlètica, ja que l'estancar-se en l'atletisme, com en totes les coses, ja és un inici de retrocés.

Els fejecistes locals estan preparant amb gran entusiasme la seva participació als campionats generals de la F. J. C. que tindran lloc sembla per l'octubre a Barcelona. També treballen en l'organització d'un concurs social atlètic pel segon diumenge del proper juny. En fi, que dintre les possibilitats que resten als fejecistes després de dedicar la seva activitat als afers primordials de la seva organització, hem de felicitar-nos que puguen encara dedicar-se a l'esport amb tant d'entusiasme i fer causa comú amb els altres clubs locals per a enlairar cada dia més el nom de Mataró.

J. M. S. V.

Rècords actuals dels fejecistes matoronins que componen la Unió Local de la F. J. C., secció d'atletisme:

100 metres, Pineda, 12" 1-5.
200 metres, J. M. Esquerra, 26" 2-5.
400 metres, J. M. Esquerra, 61" 2-5.
800 metres, Llinàs, 2' 18".
1.500 metres, Lladó, 4' 50".
5.000 metres, Albert, 21' 35" 1-5.
Reemplaçaments 4 x 100: Galindo, Soler, Viayna i J. M. Esquerra, 52" 2-5.
Reemplaçaments 4 x 400: Llinàs, Viayna, Soler i J. M. Esquerra, 4' 14" 4-5.
Pes, Cruzate, 10,05 m.
Disc, Viayna, 32,34 m.

Javelot, Monserrat, 31,74 m.
Alçada, Pineda, 1,55 m. Llargada, Pineda, 5,45 m.
Triple salt, Berga, 12,26 m.
Perxa, M. Esquerra i J. Quadrada, 2,70 m.

Endreça

Josep Waitzer, el notable entrenador d'atletisme alemany, ha confeccionat una taula dels deu manaments de l'atleta.

1. Tant com puguis faràs el teu cos sà, bell i apte pel treball.

El teu cos esdevindrà sà per l'entrenament racional, sòlida manera de viure i temperança; bell, amb l'harmònic perfeccionat de totes les seves parts i apte pel treball si sobre aquest fonament cuides d'una manera especial les teves dots naturals.

2. Deus ésser un esportiu, no sols exterior, sino també interiorment, i així. l'afany esportiu envers la Força i la Bellesa, deus comunicar-lo també al teu esperit i al teu caràcter.

3. En la teva juvenesa deus entrenar-te amb totes les privacions, ja que només així aprendràs a conèixer

la teva força de voluntat sobre del cos.

4. Deus mantenir la teva ambició dins uns límits prudents i reservant-te enfront d'un esforç excessiu.

5. Has d'apreciar el millor treball del teu adversari, i sofrir una desfeta, silenciosament i amb esperança.

6. No deus vanagloriar-te d'allò que podries realitzar ja que els fets parlen molt més clar que tu.

7. Deus afanyar-te en ésser imparcial.

8. No deus protestar i les disposicions dels jutges has d'acatar silenciosament.

9. No deus robar la sortida ni tampoc tallar corva.

10. Deus acceptar incondicionalment els consells del teu entrenador.

Heus ací el que Waitzer anomena «manaments». Jo no sé amb quina mena de joventuts està acostumat a tractar l'esperit subtil del professor alemany; però sí que comprenc que, per tal que aquests consells, com els anomenaria jo, arribin a assolir la categoria de manaments, deuen haver d'ésser prodigats damunt d'una joventut predisposada a l'obediència o si millor voleu, aïmant de la disciplina.

Una joventut que es proposi perseguir els camins de la bellesa estètica i de la força física sense una idea ben definida de la força anímica de la voluntat és una joventut condemnada al fracàs limitat o absolut. De manera que fora de què podríem començar aquests deu, dieu-ne el que vulgueu, consells o manaments, pel tercer d'ells, cal reconèixer que són tota una doctrina per a assolir, moralment i física, els millors resultats.

Molt hi ha, en la nostra ciutat, actualment, de resultat d'una teoria semblant sobre l'atletisme. Cal veure en molts dels elements jovejans de Mataró, l'afany i el mètode de superació que fa, de dia en dia, més palesos i falaguers els resultats enfront del nostre petit món esportiu. Com a realitat immediata, tenim la qualificació assolida suara peis Juniors del Laietània, conquistant el preuat títol de campions de la nostra terra.

Caldria, però, que aquestes manifestacions físico-culturals, que amb tanta de força s'arrelen a la nostra ciutat, trobessin, en l'ambient encara un xic anacrònic del Municipi, aquell ajut que, tractant-se d'un complement de cultura com és la cultura física, les civilitzacions de més de dos mil anys enrera, cuidaven amb més seny i més amor.

lu PRECOÇ

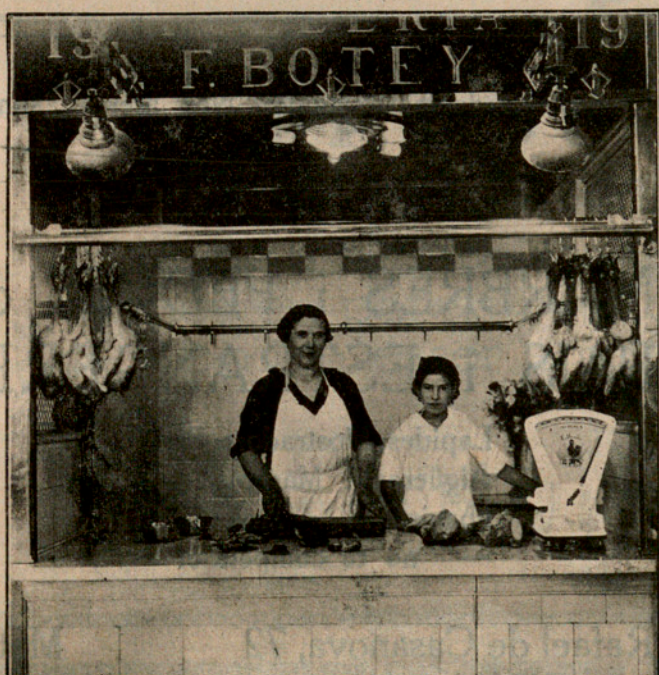

Foto Carreras

POLLERIA

F. BOTEY

Plaça Pi Margall

Mercat Lloc 19

Tranvia Mataró Argentona

S. A.

Gran servei d'excursions en magnífics
i flamants autocars "Pullman"

PREUS ECONÒMICS

**Ronda de Prim
Cantonada Isern**

**TELÉFON 103
MATARÓ**

Arbres - Plantes
Flors

Frederic Pera

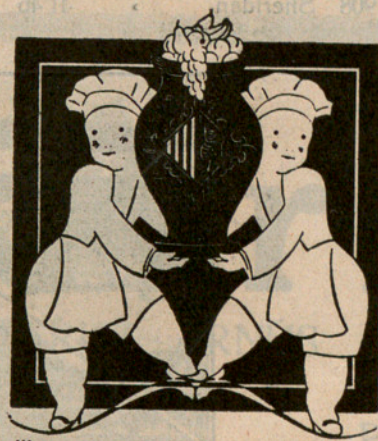
Premi extraordinari

Exposició de Plantes i Flors de Barcelona
Tardor de 1932

**ESPECIALITAT EN MIMOSESES
EMPELTADES**

Telèfon 136

Mataró

Confiteria

Pastisseria

ENRIC MIRACLE

Vins - Licors

XAMPANYS

(Descomptes especials en caixes)

TOTS ELS DIES

GELATS de maduixa, xocolata, vainilla
i pinya a 0'50 i 1'00 pta.

Extens assortiment en bombons

RIERA, 54 - bis

TELÉFON 54

M A T A R Ó

Construccions 🐣
Generals en fusta

E. Mach

Fusteria d'Obres — Cobertes - Encaballades

DECORACIÓ — Projectes i Pressupostos

Tallers i Despatx: LEPANT, 23 - 27

M A T A R Ó

Història dels Jocs Olímpics

Moderns

(Vé de la plana 4)

1928	Lonkola	Finl.	9' 21" 8	1928	Carr	(EE. ULL.)	4'20 m.
1932	Iso Hollo		9' 18" 4	1932	Miller		4'314 m.

Reemplaçaments 4x100

Començaren l'any 1912.							
1912	Anglaterra		42" 4	1906	Sheridan		12'325 m.
1920	Estats Units		42" 2	1908	R. Rosse		14'21 m.
1924			41"	1912	Mac Donald		15'34 m.
1928			41"	1928	Porhola	(Finl.)	14'81 m.
1932			40"	1924	Houser	(EE. ULL.)	14'995 m.

Reemplaçaments 4x400

Començaren l'any 1908.							
1908	Estats Units		3' 28" 2	1932	Sexton		16'05 m.
1912			3' 16" 6	Disc			
1920	Anglaterra		3' 22" 2	1896	Sheridan	(EE. ULL.)	41'32 m.
1924	Estats Units		3' 15"	1900	Bauer		36'04 m.
1928			3' 14" 2	1904	Sheridan		39'279 m.
1932			3' 8' 2	1906	Sheridan		35'17 m.

Salt d'alçada

1896	Clark	(EE. ULL.)	1'81 m.
1900	Baxter		1'90 m.
1904	Jones		1'803 m.
1906	Leahy		1'79 m.
1908	Forter		1'904 m.
1912	Richards		1'93 m.
1920	Landon		1'936 m.
1924	Osborne		1'98 m.
1928	King		1'94 m.
1932	M. Naughton	(Canadà)	1'97 m.

Salt de llargada

1896	Clark	(EE. ULL.)	6'35 m.
1900	Kraenglein		7'18 m.
1904	Prinstein		7'34 m.
1906	Prinstein		7'20 m.
1908	Irons		7'48 m.
1912	Gutferson		7'60 m.
1920	Petterson	(Suecia)	7'15 m.
1924	Hubbard	(EE. ULL.)	7'445 m.
1928	Hamm		7'73 m.
1932	Gordon		7'638 m.

Triple salt

1896	Connolly	(EE. ULL.)	13'71 m.
1900	Prinstein		14'47 m.
1904	Prinstein		14'325 m.
1906	O. Connor	(Angl.)	14'07 m.
1908	Aheara		14'915 m.
1912	Lindblom	(Suecia)	14'76 m.
1920	Tuulos	(Finl.)	14'505 m.
1924	Winter	(Australia)	15'525 m.
1928	Oda	(Japó)	15'21 m.
1932	Nambu		15'72 m.

Perxa

1896	Hayt	(EE. ULL.)	3'30 m.
1900	Baxter		3'30 m.
1904	Dvorack		3'504 m.
1906	Gonderf	(França)	3'50 m.
1908	Gilbert	(EE. ULL.)	3'70 m.
1912	Abrok		3'95 m.
1920	Fors		3'80 m.
1924	Barnes		3'95 m.

Pes

1896	Garret	(EE. ULL.)	11'22 m.
1900	Sheldon		14'10 m.
1904	Ralph Rosse		14'10 m.
1906	Sheridan		12'325 m.
1908	R. Rosse		14'21 m.
1912	Mac Donald		15'34 m.
1928	Porhola	(Finl.)	14'81 m.
1924	Houser	(EE. ULL.)	14'995 m.
1928	Kuck		15'87 m.
1932	Sexton		16'05 m.

Disc

1896	Sheridan	(EE. ULL.)	41'32 m.
1900	Bauer		36'04 m.
1904	Sheridan		39'279 m.
1906	Sheridan		35'17 m.
1908	Sheridan		41'46 m.

Javelot

No va disputar-se l'any 1900 ni el 1904			
1896	Lemming	(Suecia)	53'90 m.
1906	Lemming		53'90 m.
1908	Lemming		51'85 m.
1912	Lemming		60'64 m.
1920	Myrra	(F.nl.)	65'78 m.
1924	Myrra		62'96 m.
1928	Lundquist	(Suec.)	66'60 m.
1932	Jarvinen	(Finl.)	75'75 m.

Marathon

1896	Louis	(Gre.)	2 h. 55' 20"
1900	Theato	(Fran.)	2 h. 59' 45"
1904	Hicks	(E. U.)	3 h. 28' 53"
1906	Sherring	(Can.)	2 h. 51' 0" 6
1908	Hayes	(E. U.)	2 h. 55' 18" 6
1912	M. Arthur	(S. Af.)	2 h. 35' 54" 8
1920	Kolehmainen	(Finl.)	2 h. 32' 35" 8
1924	Stenroos		2 h. 41' 22"
1928	El Ouafi	(Fran.)	2 h. 32' 57"
1932	Zabala	(Argent.)	2 h. 31' 36"

Decathlon

Va començar a disputar-se l'any 1912			
1912	Wleslander	(Sue.)	7.724 punts
1920	Lorland	(Norue.)	7.483

LEMMING (Suecia) guanyador del llançament del javelot en les quatre primeres Olimpíades

1912	Taipale	(Finl.)	45'21 m.
1920	Nicklander	(Suecia)	44'685 m.
1924	Houser	(EE. ULL.)	46'155 m.
1928	Houser		47'32 m.
1932	Anderson		49'48 m.

Martell

No va disputar-se l'any 1896 ni el 1906

1900	Flanagan	(EE. ULL.)	49'73 m.
1904	Flanagan		51'251 m.
1908	Flanagan		51'92 m.
1912	Mac Grah		54'74 m.
1920	Pat Ryan		52'875 m.
1924	Tootell		53'295 m.
1928	O'Callaghan	(Irl.)	51'39 m.
1932	O'Callaghan		53'921 m.

1924	Osborne	(E. U.)	7.710,775
1928	Irjola	(Finl.)	8.053,290
1932	Bausch	(E. U.)	8.462,230

50 quilòmetres marxa

En la darrera Olimpíada (1932) va disputar-se per primera vegada la prova dels 50 quilòmetres marxa atlètica, guanyada per l'anglès Green amb el temps de 4 hores, 50 minuts, 10 segons.

Rècords d'Espanya d'Atletisme en les proves olímpiques

100 metres	— Sereix (Catalunya), 10 segons 9-10.
200 metres	— Arévalo (Catalunya), 22 segons 7-10.

400 metres	— Labourdette (Guipúscoa), 50 segons.
800 metres	— Miquel (Cat.), 1 minut 58 segons, 4.
1.500 metres	— Angel (Cat.), 4 minuts 3 segons.
5.000 metres	— Oyarbide (Biscaia), 15 minuts 23 segons 4.
10.000 metres	— Diéguez (Cat.), 32 minuts 51 segons.
110 tanques	— Sánchez (Guip.), 16 segons.
400 tanques	— Roca (Cat.), 57 segs. 8.
4 x 100 metres	— Catalunya, 43 seg. 7.
4 x 400 metres	— Catalunya, 3 minuts 31 segons 6.
Alçada	— Lacomba (València), 1'82 metres.
Llargada	— Altafulla (Cat.), 7.215 m.
Triple	— Lacomba (Valèn.), 14.05 m.
Perxa	— Culi (Catalunya), 3.74 metres.
Pes	— Erauzquin (Gipúscoa), 13.33 m.
Disc	— Lizarza (Guipúscoa), 41.44 m.
Martell	— Doctor (Castella), 43.23 m.
Javelot	— Agosti (Castella), 53.30 m.
Decathlon	— Mariño (Galícia), 5.749.280 punts.
3.000 steeple	— Mur (Catalunya), 9 minuts 46 segons.
50 km. marxa	— Castellort (Catalunya), 4 hores 54 minuts 13 segons.

Una darrera remarca sobre els rècords d'Espanya. — De les 22 proves que esmentem, 12 marques són per a Catalunya, 4 Guipúscoa, 2 València, 2 Castella i una Biscaia i Galícia. Aquesta superioritat dels catalans en les marques és deguda en gran part a poder disposar de l'Estadi de Montjuich, però de totes maneres ens té d'omplir de satisfacció i sobretot de entusiasme per a la causa atlètica per tal que sia mantinguda i, si fos possible, superada.

I tornant als Jocs Olímpics, repetim —després d'aquest empatx de xifres i resultats— que la nostra tasca resta esmorteïda davant l'eloqüència de les dades oficials. Barcelona pretén la cinc anys l'organització d'uns Jocs Olímpics, Creiem que per ara, no passa d'èsser un somni la pretensió. de moment, per a 1940 sembla seran adjudicats al Japó. 1944 el pretén Finlàndia. Itàlia també fa sentir la seva veu, així com Argentina i altres països; tots ells amb molts més mèrits que nosaltres. Anant de pressa, qui sap si els nostres nets podran presenciar un Jocs Olímpics sense moure's de casa...

Mentrestant, l'Agost s'acosta, i Alemanya està disposada a que la victòria dels Estats Units no sia tan esclatant com en anteriors vegades, i per la nostra part creiem podrà assolir-ho. Els alemanys no han pogut assolir mai un títol de campió olímpic en atletisme. Les seves primeres figures actuals, Sievert, Stock, Voëlke, Gillmeister i altres, faran hissar la bandereta del Reich en el pal major de l'Estadi de Berlín? No manca pas molt de temps per a saber-ho.

J. M. S. V.

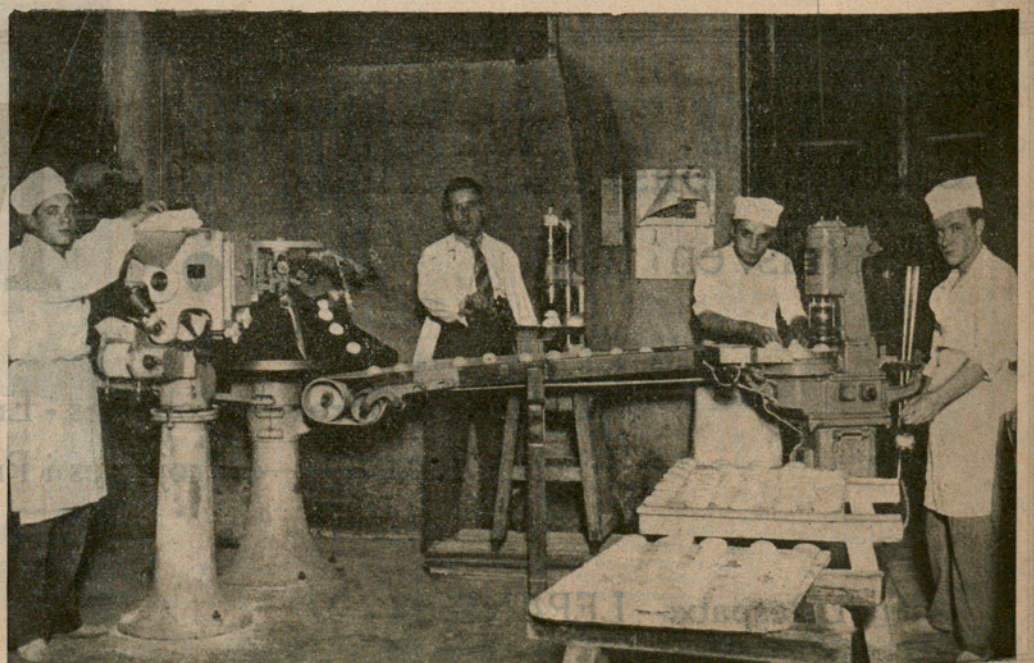
CONFITERIA
VIENESA
PA DE LUXE

Francesc Raurich

PLAÇA PI MARGALL, 52
DINTRE MERCAT, LLOC 29

MATARÓ

Fàbrica automàtica de Pa de Viena (Marca registrada) - PALMA, 19 BIS I 21

JOSEP VALLS

SASTRE

Abans d'encarregar el seu trajo
consulti preus a aquesta casa, on trobarà
economia veritat

Figueretes, 12

MATARÓ

Màxims descomptes

Farmàcia Arenas

davant el nou Mercat

Mataró

Banca Arnús

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS

Casa Matriu:

Passatge del Relotge, 3

Fundada en 1846

Casa Central:

Plaça de Catalunya, 23

SUCURSALS: Balaguer, Berga, Cervera, Figueres, Girona, Granollers, Igualada, Lleida, Manresa, Mataró,
Olot, Puigcerdà, Sant Joan de les Abadesas, Seu d'Urgell, Solsona, Tàrraga, Tremp i Vic.

AGENCIES: Agramunt, Artesa de Segre, Banyoles, Gironella, La Bisbal, Mollerusa, Pobla de Segur, Pons,
Portbou i Sort. — Sub Agència en Calaf.

Sucursal de Mataró: Apartat, 16 - Riera, 62 - Telèfon 40

Dipòsit de títols en custòdia - Caixa d'Estalvis

Compra i venda i entrega a l'acte de tota classe de títols de contractació corrent. - Descompte de cupons.
Canvi de monedes. - Negociació de lletres i demés efectes comercials. - Comptes corrents en moneda nacional
i estrangera. - Subscripció a totes les emissions i totes aquelles operacions que integren la Banca i Borsa.

Negociem els cupons venciment corrent

Hores d'oficina: de 9 a 13 i de 15 a 17 1/2 hores — Dissabtes de 9 a 13

Horari d'estiu (juliol, agost i setembre) de 9 a 13 hores

Agència de Transports

Servei ràpid en Auto-Camions

M. SOLER MARUNY

Successors de J. Serra i Cuadrada

Servei especial combinat amb les més importants cases de
Transports Marítims i Terrestres d'Espanya i Estranger
responent de tota classe de substraccions

Tantarantana, 23

Telèfon 19913

BARCELONA

Sant Antoni, 51

Telèfon 120

M A T A R Ó

loghourt GerdAliment de gran valor
nutritiu i de fàcil digestió

El més fresc i econòmic, per ésser elaborat de la casa.

Granja Caralt

Excel·lent servei de llet, cafès, xocolates,
mantega, cremes, flams, gelats, refrescos,
etc.

Riera, 14

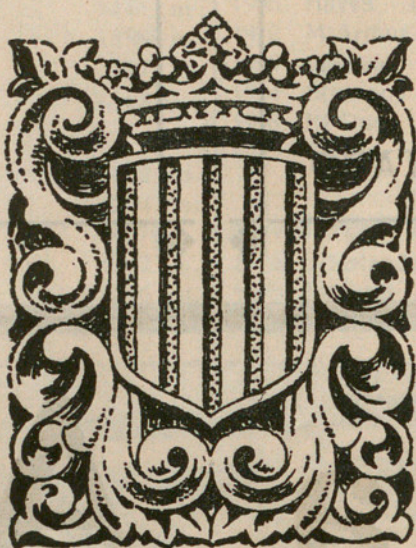
MATARÓ

Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana

TOTS ELS QUI VULGUIN ESCRIURE L'IDIOMA CATALA AMB PERFECCIO
HAN DE COMPRAR-LO

Constarà de quatre vo-
lums de més de mil
planes.

Il·lustrat amb gravats en
negre i làmines i mapes
en colors.

S'han publicat el primer,
segon i tercer volums.

Es ven al comptat i a
terminis.

Demaneu-lo a totes les
llibries.

Es indispensable a totes les escoles. - Es indispensable a totes les biblioteques.
Es indispensable a tots els escriptors.

SALVAT EDITORS, S. A. - Mallorca, 41 - 49 - Barcelona

ROCALLA

El millor material per a construccions

Tubs - Planxes acanalades - Diposits - Canalons - Revoltons

Diposi per a Waters - Plaques de 40 x 40 cm.

ROCALLA, S. A. - Barcelona

Rambla Estudis, 14 i Canuda, 2 - Tel. 20768

Representant a Mataró:

Agusti Coll

Fermí Galan, núm. 600

Visiteu el nostre Stand a la IV Fira Comercial de Mataró

Pasqua de l'Esperit Sant

Diada Missionera dels Malalts

Els nostres lectors constants coneixen abastament aquesta bella Diada, tan profitosa a les Missions catòliques.

Podem dir que, fins l'any passat no es començà a establir a la nostra pàtria; i per bé que les dificultats de una nova organització feien preveure resultats de poca importància, els fets palesaren que, aquí com en altres bandes, el sublim pensament d'oferir els sofriments pels missioners i pel bon resultat de llur activitat apostòlica havia penetrat dintre els cors dels malalts amb vigoria sobrenatural i divina.

La Diada s'acosta: és el darrer dia de maig, és per Pasqua de l'Esperit Sant. Cal parlar-ne.

Diversament de la Diada de la Propagació de la Fe, la dels Malalts no cerca socis, ni demana almoines de diner. Cerca, però, malalts que vulguin cooperar a la gran obra de les Missions. I els demana una almoïna, l'almoïna d'un sol dia, del dia de Pentecosta, l'almoïna dels sofriments, dels dolors que pateixen.

Cerca els malalts. Els malalts de malaltia crònica, els malalts de malaltia transitòria. Els impeditos, els allitats, els que es dediquen a llurs ocupacions o tasques quotidianes, afeixugats pel terrible pes d'algun mal que paulatinament els mata.

Els que són a casa, als hospitals, clíniques, sanatoris, cases de salut, asils, refugis...

Pobres malalts! Ells es pensen moltes vegades que són uns inútils, que són una *carga* per als qui en tenen cura... I ben sovint demanen que

Nostre Senyor els tregui d'aquest món i els canviï aquesta vida... Es que no es donen compte que tenen a la mà un tresor veritable, que consisteix en els sofriments, les amargors, les angúnies, les privacions, els abandonaments, les solituds, els menyspreus, les repugnàncies... potser les ingraturats.

Tot aquest tresor, que ells no coneixen prou, que els pesa, que els aplatja, té una gran vàlua davant Déu. Acceptat amb resignació, amb goig de l'ànima si és possible, poden oferir-lo a Nostre Senyor, per raó de la Comunió dels Sants, i dedicar-lo a la conversió dels infidels.

La malaltia és inseparable de la condició humana. És l'herència, el càstic, l'expiació de culpa.

Es un sacrifici; és una destrucció—lenta o ràpida—del cos de l'home. El malalt és la víctima—generalment abandonada.

Es una humiliació; en el malalt tota la força física resta calcigada, retuda, anul·lada.

Si el malalt es revolta, si es desespera, l'expiació, l'humiliació, el sacrifici perden l'eficàcia; resten inútils. Potser aquesta rebel·lió mateixa li augmentarà la pena i li agreujarà la malaltia.

Si l'accepta... Oh, si l'accepta! Els maldats del malalt han estat primerament dolors de Jesús Redemptor: tingueren part en les angoixes mortals del seu Cor a Getsemani i al Calvari.

I els turments de Jesús, qui els podrà valorar?

Veus-aci, doncs, la gran eficàcia del sofriment.

Jesús, amb el dolor, rescatà el món.

I el malalt, acceptant generós—resignat si més no—els dolors, privacions, aigoixes i amargors de la malaltia, té part en l'obra de la Redempció, esdevé un veritable redemptor amb Jesús; no pas per mèrit propi, sinó pels mèrits de Jesús.

D'aquesta virtut redemptora ell en rep les primícies. I, per la Comunió dels Sants, en fa participants als altres.

Quantes gràcies del Cel—potser—has rebut tu mateix, per penes d'algun malalt o d'altra persona atribulada, sofertes amb caritat generosa!

Vivifiquem la Diada Missionera dels Malalts!

Els sacerdots, els religiosos i religioses que tenen cura dels que paguen tribut a les malalties, els infermers d'ambdós sexes, els familiars dels que sofreixen físicament, els esperits caritatius que visiten i fan companyia als malalts, els metges i practicants... tots s'han de constituir apòstols d'aquesta gran Obra Missionera del dia de Pentecosta.

Tots poden inclinar els malalts a acceptar de bon grat—o resignadament si més no—els maldats de la malaltia oferint-los, en unió dels sofriments de Jesús Crucificat, pel bon èxit dels missioners i per la conversió dels pobrets infidels.

Oh! Si cada malalt pogués obtenir la conversió d'un pagà! Quin consol trobaria damunt la terra! Quina glòria dalt del Cel.

Estimarem vivament que siguin

Bandera d'esperances immarcibles

Enamorat, sense saber de qui, porto al cor vacil·lant les escumes de les alades lluissors enceses que van teixint pel cel del meu destí,

amb vol lleu de subtils embriagueses, la tela flonja del lleuger somri d'un somni tebi, amarat d'encís:

el llenç gemat d'aurores sempre encises,

bandera d'esperances immarcibles que tots els vents d'amor fan onejar amb filigranes quasi imperceptibles

que es destrenen i es tornen a trenar. Misteris del meu cor, indefugibles; enamorat, sense tenir a qui amar!

FÉLIX CUCURULL I TEV

trameses a les Oficines Missionals dels respectius Bisbats les adhesions que els malalts hagin fet a les finalitats d'aquesta Diada.

Particularment serà bo que comuniquin aquelles acceptacions més fervoroses i heròiques—n'hi ha moltes, gràcies a Déu—que s'hagin fet de les malalties, amb totes les dades oportunes, per tal d'arxivar-les i més endavant comunicar-les a la Superioritat.

Pensem tots que aquesta és la voluntat del Sant Pare.

Impremta Minerva. — Mataró

Farmàcia, Ortopèdia i Perfumeria

ENRICH

Sant Josep, 30 i 32 - Mataró - Telèfon 247

Gran centre d'especifics, sueros, vacunes i despatx acurat de receptes emprant medicaments puríssims.

Dipòsit dels productes de règim de la casa SANTIVERI.

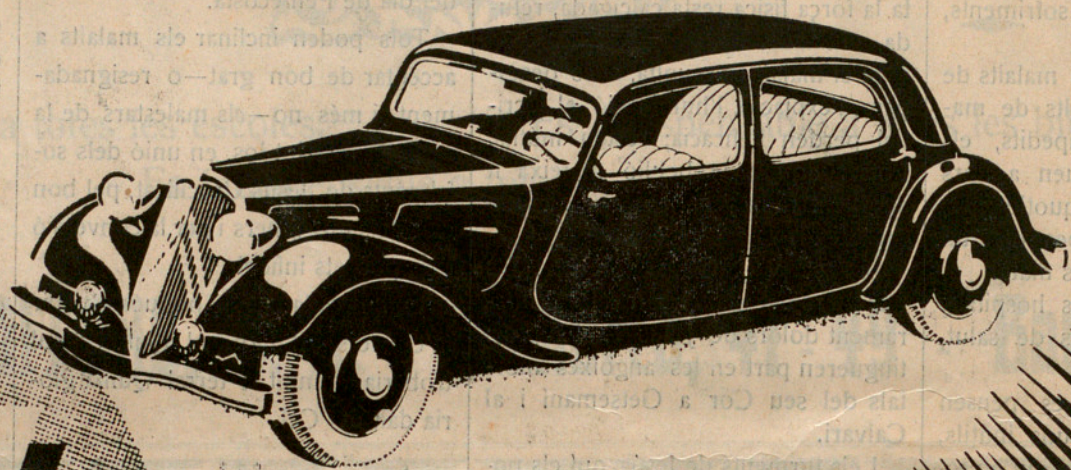
Faixes i braguers fets a mida; cotó, vendes, glasses, mitges de goma i demés ortopèdia en general. - TROUSEAUX PER A PARTS.

Perfums, polvos, coloretos, llàpissos de tota mena i objectes per a regal.

Es lloguen balances pesa-bebès. - Servei a domicili.

Es en aquests establiments on trobarà de tot i a més bon preu

NOUS MODELS
1936

CITROËN

D'UNA CONCEPCIÓ PLENAMENT ULTRAMODERNA

BERLINA 4PORTES
5 PLACES

9.950

pessetes

MANEJABILITAT I ADHERÈNCIA INIGUALABLES
"MOTOR FLOTANT" AMB VÀLVULES AL CAP
TRACCIÓ DAVANTERA

RODES INDEPENDENTS — FRENS HIDRÀULICS

SUSPENSIO PER MITJÀ DE BARRÉS DE TORSIÓ

CARROSSERIA TOT CER "MONOCOQUE"

VEHICLE TOTALMENT AERODINÀMIC

VELOCITAT: 100 Km. PES: 900 Kgs. CONSUM: 9 Lts. PER 100 Km.

CONCESSIONARI OFICIAL - EXCLUSIU

PER LES COMARQUES MATARÓ - ARENYS DE MAR I GRANOLLERS DEL VALLÉS

FRANCISCO CASAS

TALLERS, DESPATX,

EXPOSICIÓ I VENDES:

Fermí Galán, 389 al 393 i Sant Agusti, 2 - Telefon 152

Taller de reparacions mecàniques, elèctriques, planxisteria i tapisseria per a automòbils
STOCK I VENDA DE NEUMÀTICS, ACCESSORIS, RECANVIS, OLIS, GRASSES I VALVULINES
Recanvis per automòbils CITROËN i altres marques — "Poste," de Gasolina
DIPOSITARI DELS ACREDITATS NEUMÀTICS "PIRELLI,"

Servei d'autocars Pullmann per excursions i viatges col·lectius - Consulteu pressupostos - Preus limitats